1887 HUSZONEGYEDIK ÉVFOLYAM. 17. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, JANUÁR 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországi a 8 frt 30 kr. Francziaországba, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romániába és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél*:
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeille Nr. 12.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
az összes bel- és külföldi hirdetést közvetitő irodákban

A konverzió.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter ma meglepte a képviselőházat és az országot. Hetek óta czáfolatlanul kering visszalépésének hire. Bizalmas körben ő maga sem titkolta az utolsó napokban azt, hogy belefáradt a kormányzás gondjait tovább is viselni. Azt hitték sokan fel sem fog szólalni a költségvetési általános vitában s ha fel is szólal, röviden nyilatkozik, csupán pour l'honneur du drapeau.

S ime a mai ülésben felkelvén helyéből, leleplezte a nagy konverziónak féltékenyen őrzött titkát. Szokatlan a dolog a nagy pénzügyi terv természeténél fogva, még feltünőbb a pénzügyminiszter ur kivételes helyzetében. A pénzügyi müvelet még nem befejezett tény, hisz Szapáry gr. saját szavai szerint létesülése három körülménytől függ. Az ország hitelének szilárdulásától, a parlament által teendő, közelebb nem érintett intézkedésektől és végre az európai béke fentartásától. Melyik pénzügyminiszter árulja el intencziót müveletének ilyen stádiumában? Nem tart-e attól, hogy az idő előtti nyilvánosság fagyos szele elsorvasztja csirájában a gyenge hajtást? Nem támadhatnak-e a világ óriási pénzpiaczain ellenséges áramlatok, melyek elsodorják kibeszélt terveit? A pénzügyminiszter nem tart ezen esélyektől. A konverzió sikerét vagy annyira biztosra veszi, hogy nincs oka félni a nyilvánosságtól, vagy más okai vannak, olyanok, mik a távozó miniszterek helyzetéből erednek.

Ha Szapáry tovább is meg akar maradni pénzügyminiszternek, akkor a konverzió tervének részletes kifejtése, előnyeinek kimutatása a többség rokonszenvének meg- illetve visszanyeréséért történt. De ha fentartja demisszióját, akkor lépése egészen más természetü, akkor ez kétes értékü végrendelet leendő utódja számára, a ki ezt épen nem nevető örökösként bonthatja fel.

A pénzügyminiszter ur leleplezésének erkölcsi jellege csak utólag lesz megitélhető, mig a feltárult konverzionális terv pénzügyi értékéről már most is lehet szólnunk.

A konvertálandó államadóssági czimletek még törlesztetlen értéke aranyban 183.4 millió, ezüstben 110.8 millió frtot tesz 1887 julius 1-én. A müveletbe bevonandók továbbá társulati vasuti elsőbbségi kötvények 263 millió frt értékben. Ezen értékeknek 4 százalékos törlesztési kötvényekkel leendő kicserélésével a pénzügyminiszter évi 5 és fél millió kamatmegtakaritást helyez kilátásba.

Ezeken tul kombináczióba vételett a szőlődézsma-váltság, a lánczhidi elsőbbségi kölcsön és a vasuti forgalmi eszközök czimén fennálló tartozás konvertálása, valamint egyidejüleg gondoskodás történnék az 1887-ik évi hiány fedezéséről és a pénztári készletek kiegészitésére, 18 millióra tett összegéről.

A konverzió tehát összesen mintegy 630 millió forintra terjedne, oly óriási összegre, mely felével nagyobb az aranyjáradék konverziójánál, pedig azon müveletnek végrehajtása is három évet vett igénybe. Természetesen még sokkal nagyobb lesz az az összeg, mely a régi tartozás átváltoztatására 4 százalékos kötvényekben kibocsátandó.

A pénzügyminiszter kimondta azt, hogy ezen kolosszális financziális terv keresztülvitelétől $10^1/_2$ millió kamatmegtakaritást vár, kimondta továbbá azt, hogy a pillanatnyi szükségleten fölül még 40 millió forint arany értékben maradna a törvényhozás rendelkezésére. Ez azonban nem ugy értendő, hogy meg lesz a $10^1/_2$ millió megtakaritás mellett a 40 millió, mert ezen utóbbi összeg értékpapirokban kerül az állam birtokába és forgalomba bocsáttatásával a kamatmegtakaritás megfelelően apad.

A miniszter minden igyekezete oda látszik irányulni, hogy nyilatkozatával minél nagyobb hatást tegyen a képviselőházra és e hatás ellensulyozza a nyolcz évi gazdálkodás fölött uralkodó elkeseredést és aggodalmat.

E czél csak ugy volt elérhető, ha a miniszter kiemeli a mivelet fényoldalait, mig árnyoldalai fölött elsurran, vagy teljesen homályba burkolva hagyja.

Igy nyilatkozatából tájékozatlanul maradunk arra nézve, hogy a kamatmegtakaritás a tőketartozás mily arányu növekedését idézendi elő. Erre nézve csak annyit mond, hogy kevesebb értékpapir fog kibocsáttatni, mint a mennyit a jelenleg fizetett évjáradék alapján kibocsátani lehet, vagyis világosabban kifejezve, a konverzió hasznát nem egészen nyeli el a pillanatnyi szükséglet kielégitése; igy értelmezhető az a 40 millió frt érték, mely épen ezen okból az állampénztár javára fenmaradna.

Az végre nem is volna döntő körülmény, hogy mennyiben emelkedik kamatmegtakaritás mellett a névleges tőketartozás, ha járadékok kibocsátása forogna szóban, melyeknek tőkéjét az állam nem tartozik visszafizetni. De a jelen esetben törlesztési kölcsönről van szó. Itt ez nagy sulylyal esik a latba.

A konverzió-müvelet részleteit nem ismerjük még, tehát pénzügyi értékéről végleges itéletet még nem is mondhatunk. Egy azonban világos előttünk, hogy a nagy látszólagos haszon csak ugy érhető el és abból származik, hogy a lejáratukhoz már közeledő törlesztési kölcsönök törlesztési határideje messzire kitolatik. Igy például az 1871-iki 30 milliós kölcsön lejárna már 1903-ban, tehát 16 év mulva; az 54 milliós kölcsön 17 év mulva, 1904-ben, amikor aztán sem kamat, sem törlesztési teher czimében nem illetné a költségvetést. A többi nagyobb kölcsönök is 1912, 1918 és 1920-ban járnak le. Mily arányban állnak egymással elért előnyök és elvállalt terhek, azt majd akkor fogjuk megitélhetni, ha az egész ügy komoly alakban áll előttünk.

Komoly alakban, mondjuk, mert mostani alakja nem az. Az általános politikai, valamint pénzpiaczi helyzet, de különösen a jelenlegi magyar államhitel, a kormány könnyelmü gazdálkodása folytán kizárják a körvonalaiban jelzett nagy pénzügyi müvelet foganatositásának lehetőségét. A távozó Szapáry utódjának testálja tervét, a ki azzal boldoguljon, ahogy tud. A mai leleplezés nem több fényes röppentyünél és görög tüz fényes világitásnál a visszalépő pénzügyminiszter kivonulása hatásának emelésére.

Budapest, január 17.

Bismarck herczeg a reichstagból a német választók elé vitte a szeptennátus kérdését, de a nagy államférfiuról aligha lehet azt mondani, hogy jól választotta meg az uj harczter fegyvernemeit. Mindazok az érvek, melyek leginkább befolyásolhatnák a kormány javára a közvéleményt, épen Bismarck beszédei által jóformán használhatatlanokká váltak. Hogy Németországot kétfelől fenyegetné a megtámadtatás veszélye, vagy hogy a német népnek közvetlen harczias bonyodalomra kellene elkészülnie, ezeket a kezdetben sok felé hangoztatott állitásokat Bismarck maga semmiseknek nyilvánitotta. A mi nyilatkozatai után egyedül maradt meg számbavehető érvnek a sulyos katonai terhek szüksége mellett, az a folytonos készület Franczia ország háborus indulatroha mai ellen. De Bismarck beszédei szolgáltatták a legjobb alkalmat a franczia közvéleménynek, hogy a háborus velleitások gyanuját alaposan szétoszlassa. A párisi lapok bámulatos egyértelműséggel Bismarck beszédét ugy üdvözölték, mint a béke garancziáját, kivált ama kijelentése, hogy Németország soha sem lesz a támadó fél, mindnyájokat hangos ujjongásra ragadja. Ezt csak abból lehet megérteni, hogy a francziák valóban tartottak Németország támadó szándékaitól, valamint bizonyitja azt is, hogy a franczia köztársaság őszintén nem gondol háborus vezsedelem földézésére. Ez a megfontolt tartózkodás, mely a Németországhoz való viszony megitélésében a legradikálisabb franczia lapokat is jellemzi, nagyon meg fogja könnyiteni Bismarcknak és csatlósainak, hogy a franczia chauvinizmus rémképét ugy kiaknázzák, mint azt választási manőverjeik sikere kivánatossá tenné. Még Moltkénak, a nagy strategának ama szónoklati ágyulövése is, hogy a katonai javaslat visszautasitása közelebb hozza a háboru veszélyét, sem fog immár erős rémületet okozhatni. A francziák bizonyosan örvendenek, hogy a német katonai javaslat a helyett, hogy a külső védelem eszközévé vált volna, a belső pártharczok okozójává lett, de sokkal óvatosabbak, semhogy abból harczias hátoritást meritenének, vagy épen kalandos reményekre csábittatnák magukat. A franczia lapok most nagyon helyesen forditják vissza Bismarcknak ama föltevését, hogy egy kormány, mely belső zavarokkal küzködik, külső háboruban keresheti a kibonyolódás utját. Azt mondják, hogy ezt a föltevést most sokkal inkább lehet alkalmazni Németországra, mint Franczia országra. Megeshetik. Bismarck most mindent elkövet a franczia chauvinizmus kihivására, csakhogy németjeit csendes megadásba riaszsza. A franczia iák már előre tekintettel vannak e lehetőségre, és annál nagyobb nyugodtságra fogadkoznak. Egyáltalán a köztársaságnak semmi háborus kedve nincs és a köztársaság legkevésbbé az a kormányforma, hol belső zavarok szülhetnék a külső háborukat. A meddig Franczia országban a jelenlegi intézmények fennállanak, ott afféle hirhedt napoleoni dolgok meg nem eshetnek.

Törökország magatartása az utóbbi napokban ismét élénk tagalgalások tárgya lett. Minden jel arra mutat, hogy Bulgáriával szemben s nevezetesen a trónjelöltség kérdésében előbb elfoglalt álláspontját Gadban pasa hazatérte óta teljesen megváltozott, sőt annyira megy, hogy nemcsak ráerőszakolni nem iparkodik többé a bolgárokra a nekik nem tetsző *mingréliai herczeget*, de egyenesen azon van, hogy Oroszországot e jelöltség elejtésére rábeszélje. Rendelkezésünkre bocsátottak ma egy konstantinápolyi, authentikus forrásból eredő levelet, mely a következő figyelemre méltó megjegyzéseket teszi a porta által követett politikáról: «A fényes portának első sorban arra kell törekednie, hogy háboruba ne keveredjék valamely nagyhatalommal; lavirozik az angolok és az oroszok közt; csak azt nem értik, hogy Ausztria-Magyarország miért nem közeledik Törökországhoz és miért nem igyekszik ez utóbbit abba a helyzetbe juttatni, hogy európai politikát csináljon. A londoni konferenczián Törökország kénytelen volt Angliával együtt menni egész Európa ellen, mert senki sem mutatott hajlandóságot a törököket megvédeni Anglia ellen. Mult évben az oroszokkal kellett mennie, nehogy ugy járjon ismét, mint 1877-ben, a mikor Európa magukra hagyta a törököket. Törökország természetes szövetségese, Ausztria-Magyarország félre áll és nem igyekszik ezen a tűrhetetlen állapoton segiteni. Bizonyára nem a német szövetség az, a mely meggátolja a bécsi kabinetet abban, hogy Törökországgal szövetkezzék a statusquo és a balkán félszigeti béke megoldása czéljából, mert Oroszország, ha aspiráczióival egyedül áll, nem fogja európai hóditásait folytatni. A Szalonikira való aspiráczió sem képezhet komoly akadályt, mert lehetetlen, hogy valaki azért hadat üzenjen Törökországnak, mert utat akar magának törni az aegei tenger felé. Vagy azt várják, hogy Törökország jöjjön és kérje Ausztria-Magyarország jó szolgálatait. Ez nem fog megtörténni. A törökök jól tudják, hogy a két birodalom kölcsönös közeledéséből Ausztria-Magyarország huzná a legnagyobb hasznot, óvakodni fognak tehát attól, hogy kérjék azt a barátságot, mert akkor az drága találna lenni. Mostani helyzetük korántsem fényes, de lehetővé teszi nekik, hogy megéljenek és jószerivel engedhessenek, a mikor a körülmények nem teszik nekik lehetővé az ellentállást.

Eddig ez a politika sikerült Törökországnak, mert legalább névleg megtartotta a két Bulgária fölötti szuzerainitást, holott az ellenkező politika háborúba keverte volna Oroszországgal.

Ugy látszik, hogy Bécsben lenézik Törökországot és nem érdemesitik arra, hogy nagyhatalomnak nézzék. Szemére vetik Törökországnak, hogy önálló politikát követ, mintha csak az volna a kötelessége, hogy Ausztria-Magyarországnak szolgáljon, a nélkül, hogy ez viszontszolgálatra kötelezné magát. Ez veszélyes tévedés. Törökország szereti, ha nagyhatalomnak tekintik. Ezt az oroszok jól tudják és ezért érnek el eredményeket. Ezt teszi sir White és ezért arat több sikert, mint elődje, aki mindig imponálni akart a törököknek. Kövesse ezt a példát a bécsi kabinet is. Győzze meg a török kormányt a maga jó szándékairól; helyezkedjék a kölcsönösség alapjára és a szövetség Törökország és az osztrák-magyar monarchia közt meglesz minden nehézség nélkül.

Az utóbbi napokban felmerült ama hirekkel szemben, melyek a hadügyi kormányzat előkészületeire vonatkoznak, a Bud. Corr. azt irja, hogy e hirek nem korrektek. A hadsereg számára szükséges beszerzéseket már megtették s a hadügyi kormányzat annál kevésbbé bir indokkal valamely további intézkedés megtételére, minthogy a külügyi helyzet a legutóbbi napok alatt minden tekintetben kedvezőbbé alakult.

A *Bud. Corr.* ama differenciákról szóló hireket igyekszik meggyöngiteni, melyek állitólag a pénzügyminiszter és a többi miniszter közt vannak a jövő évi költségvetési előirányzatokra vonatkozólag. Tény — irja az idézett félhivatalos, — hogy a jelenleg tárgyalás alatt álló budgetre vonatkozólag az egyes szakminiszterek és a pénzügyminiszter közt a mult évben huzamosabb tárgyalások folytak, a melyeknek eredménye azonban mindig az volt, hogy Szapáry gróf propoziczióit érvényre jutottak. A mi a jövő évi államköltségvetési előirányzatot illeti, önként érthető, hogy annak részletei iránt még ma annál kevésbbé forogh atnak fenn konkrét differenciák, minthogy az egyes miniszteriumok eddigelé még nem is voltak abban a helyzetben, hogy az 1888. év előirányzatai tervezetével elkészüljenek. Tisza Kálmán miniszterelnöknek, a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt s a költségvetési vita folyamában tett nyilatkozatai valamint a pénzügyminiszter mai fejtegetései teljesen kizárják annak lehetőségét, hogy a Tisza-kabinet keblében a kormány jövendőbeli pénzügyi politikájára vonatkozólag esetleges differenciák legyenek.

A Magyar Távirati Iroda állitólag meghatalmazás alapjan kijelenti, hogy az a hir, mintha a temesvári 7. hadtesthez beosztott tüzérezred két lovas ütege indulási készültségre parancsot, továbbá, hogy a 6. és 10. hadtestek tartalékos tisztjei a bevonulásra készentartási értesitést kaptak volna, alaptalan.

Válasz gróf Andrássy Manó urnak.

Az Egyetértés e hó 5-diki számában — névaláirás nélkül — egy czikk jelent meg tollamból, melyet Andrássy Manó gróf ugyane lap tegnapelőtti számában hosszasabb feleletre méltatott.

Ugy látom, a czélt illetőleg a nemes gróf felfogása s az enyém között a különbség nem lényeges. Akarjuk a Romániával való kiegyezést, de nem akarjuk minden áron. S kiváltkép nem akarunk Románia barátságáért többet adni, mint a mennyit megér. Én azonban határozottan tovább megyek, mert megadnék azért is sokat, hogy legalább háboruságban ne legyünk, a mi hasznára nincsen az egyik félnek sem, de kárára van mind a kettőnek. Ezért — mondom — megadnék sokat, de nem adnék meg mindent, és nem többet, mint a mennyi haszonnal az ellenségeskedés megszüntetése jár.

Emlitett czikkem nehány passzusával azonban Andrássy Manó gróf nem ért egyet, s habár azok inkább részletek, legyen szabad erre vonatkozólag elmondani nézeteimet.

Mindenekelőtt kétségbevonja, hogy mi Romániába vasat és szenet szállithassunk. (Egybe foglalom e kettőt, mert együvé tartozik.) S beismerem, hogy igaza van, ha a jelen helyzetet veszszük tekintetbe. De nekem egy jobb jövő lebegett szemeim előtt, s ép azért tartok némely intézkedéseket szükségeseknek, hogy ez bekövetkezzék. Ma a mi vasunk nem mehet ki Romániába, mert drágábban produkálunk, mint az angolok. De miért kellene ennek mindig igy lennie? Sőt hiszem, hogy nem lesz mindig igy. Az olcsó produkczionak első feltétele, hogy a vaskő és a szén egymáshoz közel legyen, ez az előnyük van meg az angoloknak. De ez megvan nálunk is. A mikor a vajdahunyadi vasgyárat emlitettem, gondoltam arra is, hogy e vasgyár közelében óriási széntelepek fekszenek, melyeknek produktumáról ma már be van bizonyitva, hogy kokszot ad. A vajdahunyadi gyár ezt még nem használja fel, azért drágán is produkál. De a mi nincs meg a jelenben, miért ne lehessen meg a jövőben? Sőt megjegyzem, hogy előnyösebbé teszi helyzetünket egy más körülmény, A közelben mangán is fordul elő nagyobb mennyiségben. A mangánvas gyártását illetőleg tehát előnyben vagyunk Anglia és Belgium fölött, a mely országok mangán-szükségletüket részben Spanyolországból, részben tőlünk kénytelenek fedezni.

A mi pedig a szén Romániába való szállithatását illeti, az nem csak hogy nem lehetetlen, de a zsilvölgyi szenet tényleg ma is nagyban exportálják kifelé. Az angol szén kitünő minőségü ugyan, s odahaza olcsó is, de nem olcsó Romániában. Bukarestben 28 shillinggel fizetik tonnáját, Krajován már 32-el. Ennek következtében a zsilvölgyi szén az utóbbi esztendők alatt kezdte az angol szenet sok helyről kiszoritani. Pedig hogy Krajováig jusson, roppant körutat kellett tennie, Aradon, Temesváron, Orsován keresztül. Ha létrejönne egy direkt összeköttetés, a melyet czikkemben kivánatosnak mondottam, az ut közel 306 kilométerrel lenne rövidebb, s bizonnyal nyereséggel állanánk meg a versenyt, a melynek terén, eddig rosszabb viszonyok között is, győzedelmesen haladtunk előre felé.

Kifogásolja Andrássy gróf, hogy a román szarvasmarha versenyképességére kevés sulyt fektetek, s a romániai sertésről nem is szóltam. Hát a mi a romániai szarvasmarhát illeti, annak kvalitása valósággal olyan, hogy sok gondot nem okozhat nekünk. Olcsó, mert mint a gróf megjegyzi, ott még a nép az istállóztatást nem ismeri. Csak hogy ez meg is látszik a produktumon. Elkényszeredett jószág az, a mely a mi marháink mellett alig emlithető. De abban azután teljesen igazat adok a grófnak, hogy az állategészségi viszonyok olyanok oda át, miszerint Magyarországon is veszélyeztetve volna a marha-egészségi állapot, ha a szabad behozatalt megengedjük.

A sertésekről egyszerüen azért nem szóltam, mert egy czikk keretébe nem fér minden. Egy-egy kérdés kimeritéséhez néha kötetekre lenne szükség. A publiczista akként segit magán, hogy az egyik alkalommal a kérdésnek egyik részére vet világot, máskor egy másik részéről mondja el nézeteit. A mi speczialisan a romániai sertések behozatalát illeti, ott egyetértek abban magam is, hogy az gazdáink számára szinte lehetetlenné tette az előbb jövedelmező sertéstenyésztéssel való foglalkozást.

A mi a romániai buza behozatalát illeti, ugy vagyok meggyőződve ma is, hogy igazam van. A romániai buza nagy konkurrencziát csinál gazdáinknak, de ettől a konkurrencziától nem szabadulhatunk, akárhogy elzárjuk is határainkat. Ha mi csak annyi buzát produkálnánk, a mennyit Ausztriával együtt elfogyasztani képesek vagyunk, és semmit sem szállitanánk eladás végett a külföldre, akkor a vámok emelése által emelnénk egyszersmind a buza árát is. De a mint csak egyetlen-egy métermázsa felesleget eladás végett a külföldre vagyunk kénytelenek szállitani, akkor buza-árainkat már a külföldi piaczok szabályozzák. A minő a buza ára ott, olyan lesz idehaza is, számitásba véve a vitelbért és az esetleges vámokat. A külföldi piaczról pedig nem tiltbatjuk el a román buzát. Ott megjelenik s lejebb viszi az árakat. Ily viszonyok között tehát a vám nem használ nekünk semmit, nem nyujtja azt a védelmet, melyre gazdáinknak szüksége van, s a konkurrenczia ársüllyesztő hatása ellen nem tud megvédeni. Igenis, helyén lenne akkor, ha a nagy konkurrenczia miatt meg kellene már szoritani a buzatermelésünket, vagy idehaza is fogyasztó piaczot találna a román buza.

A mi végül a nemes gróf azon következtetését illeti, hogy a szomszéd népekkel barátságban akar élni, de azt nem kivánhatja senki, hogy e barátságot a saját népének jóllétén vásárolja meg: erre nézve nézetkülönbség közöttünk nem lehet. Állami szerződéseknél csak egy lehet a döntő: a nemzet érdeke.

Különben fogadja Andrássy Manó gróf legtiszteletteljesebb üdvözletemet.

Hoitsy Pál.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése január 17-én.

I.

A lemondani készülő Szapáry pénzügyminiszternek az uj konverzióra vonatkozó beszéde mellett *Herman* Ottónak s *Hoitsy* Pálnak, a függetlenségi párt ujabb nemzedéke e kimagasló alakjainak szónoklatai képezik a budgetvita második napjának kiemelkedő mozzanatait. *He man* Ottó eszmékben, gondolatokban gazdag beszédével ugyancsak elevenére tapintott az uralkodó kormányrendszernek s támogatóinak. Beszédének egyes tételeivel ugyancsak zavarba hozta a ház elnökét. A mikor a monarchikus princzipium értékéről szólva emlité az orosz czár őrültségét, a kinek szeszélyétől függ most egy világrész békéje, Péchy Tamás, a ház elnöke ugyancsak izgett-mozgott, nem tudta, mitévő legyen. Küzdött benne a magyar ember «az orosz czár drága barátja és hü szövetségesének» cs. k. v. b. titkos tanácsosával. Talán megjegyzés nélkül hagyja a Herman szavait, ha habozását s zavarát nem veszik észre néhányan az ellenzékről s megjegyzésekkel nem kisérik. Végre rászánta magát: elnöki szavaival, elnöki tekintélyével rehabilitálta az orosz czár eszét. — Herman Ottó nagy hatásu beszédét igazán emelkedett szellemü szavakkal fejezte be, a baj egyedüli orvosszerének, a haza függetlensége örök igazságu, örök szépségü szavainak hangoztatásával. Beszédének meg volt az a hatása is, hogy szokatlanul gyorsan, már a vita második napján elölépett az első kormánypárti szónok. *Prileszky* Tádé volt ez, a ki maga is a tőle megszokott nyiltsággal és őszinteséggel szólott az ország pénzügyi bajairól. Ő a regálémegváltásban, a szeszmonopoliumban, a dohánymonopólium kiaknázásában s a fokozatos jövedelmi adóban talál panaceát. Ugy a helyzetre, mint a Prileszky beszédére nagyon jellemző Szapárynak az a mondása a folyosón: «Még itt vagyok s Prileszky már letett, már utódomnak beszél.» Az a közvetlenség, a mely Prileszky beszédeit jellemezni szokta, Prileszkynek az a szokása, hogy a leghalkabb közbeszólást is figyelemre méltatja, beszédét nem egy helyen nagyon zajos, nagyon élénk hatásuvá tették. Az antiszemiták szónoka, *Andreánszky* Gábor báró szólt ezután. Az általa benyujtott határozati javaslat szerint az antiszemiták nem vetik el a költségvetést, hanem csak a pénzügyi bizottsághoz utasitják vissza a kiadásokban megtakaritások, a bevételekben pedig az állami értékpapirosok adómentességének általuk javasolt megszüntetéséből várható bevételek hozzászámitása végett. — *Szapárynak* már jelzett beszéde után, a melyben a konverzió tervének előadásán kivül Horánszky multkori statisztikai kimutatásával foglalkozott, *Hoitsy* Pálra került a sor. Az ő nagyszabásu, lendületes beszéde a budgetvitának fontos eseménye. Bebizonyitva azt, hogy mily önkényesen, mily csalfán járt el a kormány a kiadási s bevételi tételeknek a rendes és rendkivüli rovatba való beosztásánál, uj fényt vetett e költségvetés irreálitására, inszoliditására. Erős érvelésü filippikája Tisza és rendszere ellen sujtó mennykőcsapásként hatna, ha még volna sulya az argumentumoknak parlamentünkben, a hol ugy látszik, «argumenta non ponderantur, sed numerantur.» *Orbán* Balázs hazafias hévtől lángoló, de a kormánypárt által talán ép ezért nem hallgatott beszéde, a melyben a kormányzati mizeriák minden ágára igyekezett kiterjeszkedni, fejezte be a mai vitát. A holnapi ülés első szónoka Beöthy Ákos. Holnap talán *Apponyi* is szól.

II.

Elnök: Péchy Tamás, jegyzők: Szathmáry György, Zsilinszky Mihály, Törs Kálmán.

Az elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát több szentesitett törvényczikknek az Országos Törvénytárban történt kihirdetéséről. Bemutatja a budapesti kir. törvényszék büntető osztályának fölterjesztését, melyben párviadal vétsége miatt vádolt Ugron Gábor és társai ellen való vizsgálati ügyben Ugron Gábor, Törs Kálmán, ifj. Abrányi Kornél, Gromon Dezső és Keglevich István gr. országos képviselők mentelmi jogát felfüggeszteni kéri. Kiadatik a ház mentelmi bizottságának. Brassó, Fejér- és Mosonymegyék közönségeinek feliratait, melyekben a hadsereg és honvédség szállitásainak decentralizácziójáért kérelmeznek. Kiadatik a kérvényi bizottságnak. A Görzben élő katonatiszti özvegyeknek és nyugalmazott állományu nös tiszteknek kérvényét, melyben az özvegyek ellátásáról hozandó törvény jótételeményeihez támasztott igények méltánylásáért esedeznek. Minthogy a törvényjavaslat a pénzügyi és véderő bizottságnál van, a kérvény is e két bizottsághoz utasittatik.

Dániel a közlekedésügyi bizottság előadója bemutatja a bizottság jelentését a mátrai helyi érdekü vasut nováki szárnyvonala, a budapest-szentlőrinczi keskeny vágányu helyi érdekü vasut, a hajdu-nánás-büdszentmihályi helyi érdekü vasut, a Varasdtól Lepoglaván és Oturán át Golubovczig vezetendő helyi érdekü vasut, a budapest-soroksári gőzmozdonyu helyi érdekü vasut, a nyiregyháza-mátészalkai helyi érdekü vasut és a héjjasfalva-székelyudvarhelyi helyi érdekü vasut tárgyában, továbbá a bizottság jelentését, a Nyitravölgyi vasutról szóló törvényjavaslatot illetőleg. Annak idején napirendre tüzetnek.

Következik az **1887. évi állami költségvetés általános tárgyalásának** folytatása.

Az első szónok **Herman Ottó**, a kinek beszédét a következőkben adjuk:

Baglyot szállitanék Athenébe Helfy s Horánszkynak szigoruan szakszerü beszédei után, ha behatóbban részleteznem azt, a mit e két szakember itt kimutatott.

Engem nem lehet eltántoritani és nem lehet elkábitani a modern nomenklaturának egyetlenegy szavával sem, mely azt mondja: az adó fejlesztése, a jövedelmek fokozása, a mi ma tulajdonkép semmi egyéb, csak más czimen való kirablása a nemzet anyagi képességének. (Ugy van! a szélsőbalon.) A ki adót akar fejleszteni, a ki adót magasabbra akar emelni, annak legfőbb és legelső gondja az legyen, hogy az adózási alapot is megfelelően erősitse. De egy nemzet összességét csak egy czitromnak venni és olyan politikát követni, hogy azt a czitromot ki kell facsarni először az ujjnak nyomásával, ha pedig ugy már nem enged, tehát a fogakkal és ha ugy sem enged, egy zuzógép alá tenni, hogy az utolsó csepp is kifolyjon belőle: ilyen fejlesztés egy nemzetnek jövőjét semmiképen sem jelentheti. (Ugy van! a szélső balon.)

Hát t. ház, az okok oka vajjon — hol van? Az okok oka ott rejlik, hogy Deák Ferencz nem ismerte fel azt az egy kardinális igazságot, hogy egy nemzetet nem lehet akként reformálni, nem lehet akként megerősiteni, hogy ha annak önálló létét feladjuk és megtámadjuk, (Ugy van! a szélsőbalon) Ha valahol, ugy Magyarországon bebizonyult az, hogy minden oly szövetkezés, a hol a nemzet kardinális érdekei alá vannak rendelve más érdekeknek, máshova nem vezethet csak a szolgalelkűséghez, az érdekek feladásához, az elvek elejtéséhez és a személyes előnyök kereséséhez. (Ugy van! Helyeslés a szélső balon.) Magyarország miniszterelnöke tekintsen a háta mögé és mondja meg, hogy hányan vannak ott, a kik elmondhatják önmagukról, hogy valósággal, anyagilag mindenképen teljesen s tökéletesen függetlenek. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Helfy igen helyesen mondta meg, hogy a mostani kormányrendszer alatt az egyedüli kvalifikácziót a kormánypártiság. A kormánypártiság mellett mindent el lehet érni, a kormánypártiság mindent takar, mindent elnéz, mindent előnyben részesit, minden alól fölment. Csak egy drasztikus dolgot mutatok be, a melyben visszatükröződik többékevésbbé mind a többi. (Halljuk!) Mi láttunk embereket ebbe a házba belépni, a kik az intranzigens liberalizmussal kezdték meg szereplésüket. (Derültség a szélsőbaloldalon.) Ugyanazokat láttuk, hogy egy borszövetkezet a kezük alatt likvidáltatott; mi halljuk az ő szavaikból, hogy ők egy talajjavitó-bankot akarnak szervezni, és ez a három kardinális pont vajjon miféle kvali

fikáczióra vezet? Ha még például azt is hozzáadom, hogy ugyanazok rábeszélik Magyarország földmivelési miniszterét, hogy két millió amerikai ellenálló szőlővesszőt hozasson be, ezek abban kulminálnak és ott világosodnak ki, hogy az a legtökéletesebb kvalifikáczió az *opera és a nemzeti szinház intendanturájára.* (Elénk hosszas derültség és helyeslés.) Hogyha valaki ma Magyarország közintézményeit sorról-sorra veszi, az államiakat épen ugy, mint a magánintézetményeket, a mennyiben azok is bizonyos előnyökkel és engedményekkel az állammal mégis csak kapcsolatosak, közvetve összefüggenek, azt kell tapasztalnia, hogy az egyetlen egy kvalifikáczió: a politikai szolgálat, a köznéven nevezett korteskedésre való képesség. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Magyarország miniszterelnöke azt mondja: én szeretem nemzetemet s hazámat szivem egész melegével. Konczedálom, a miniszterelnök szeretheti hazáját és nemzetét, de van a szeretetnek bizonyos neme, melyet én, ki az állattannal foglalkozott, ismerek: (Halljuk!) az az ugynevezett majom szeretet, mikor a majom anya kölykét magáénak nézi s annyira szoritja kebléhez, hogy kiadja páráját. (Derültség balfelől.) Hát a miniszterelnök szerete erre az egyre emlékeztet.

Vegyük kulturális tekintetben ugynevezett haladásunkat, s mit látunk benne? Extenzive fejlődik, de nemzeti értelemben mélységre teljességgel nem.

Mi lett volna az a kinálkozó anyag, a melyből Magyarország számára valósággal erős és hatalmas középosztályt lehetett volna teremteni? Mi lett volna más, mint az ugynevezett gentry, az a gentry, a melyről anynyiféleképp beszélnek. Es vajjon ez a kormányzat mire használta fel a gentryt? Hogy politikai kortes befolyását megtartsa e társadalomra, beszólította hivatalainak várótermeibe és megszoktatta arra, hogy hivatalért kunyoráljon és könyörögjön.

Az önök kortes apparátusa reá tette kezét a Magyar tudományos akademiára, a honnan az ellenzékiek ki vannak szoritva, reá tette kezét Magyarország anyaegyetemére, fiók egyetemére és összes iskoláira, a melyekbe csak liszták szerint lehet a valósággal kipróbált elemeket, de csak olyanokat, a melyek indifferensek vagy határozottan kormánypártiak, bele vinni. A ki politikai álláspontjához hütelen lesz, — ezt maga a miniszterelnök bizonyithatja — miniszterelnökké válhatik, a ki kisebb körben teszi azt, lehet földmivelési miniszter, a ki lassanként huzódik át, lehet igazgató, a ki még lasabban teszi ezt, lehet egyetemi tanár. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.) De a ki felemeli szavát, és megteszi azt, a mit tennie szent kötelessége, az ki van tagadva Magyarország közéletéből. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Falk Miksa képviselő ur választói előtt legutóbb tartott beszédében kiemelte azt, hogy a hatalmak folyton folyvást csak uj fegyverek, hadikészületek gyarapitására törekednek. Ezen őrült rendszernek, mely semmi egyéb, mint koronázott embergyilkosság, végének kell szakadnia. Ott van a szoczializmus, ott van az anarchizmus, a nihilizmus és más egyéb dolog, a mely ma már küzd s csak a formulát nem tudja megtalálni, a melynek alapján a társadalom kibontakozhatik egy bajból, mely épen oly nagy, épen oly szomoru, söt épen oly gyalázatos, mint a középkori volt. (Igaz! Ugy van! szélsőbalfelől.) Miféle garancziákat nyujt ma pl. a monarchizmus principiuma. (Halljuk! Halljuk!) Az ugynevezett legitimitás principiumának megerősitésére ki van mondva, hogy a koronára joga van az őrültnek és hogy ez foglalja el a trónt, mig az, a kinek a józaneszе még meg van csak régens lehet. (Halljuk! Halljuk!) Azok, a kik a legutóbbi delegáczióba ki voltak a ház által küldve, meghallgathatták Demel delegatus beszédét. Ő oda praeczizirozta a helyzetet, hogy ma egész Európának reszketnie kell egy a trónon ülő, de talán nem egészen józan észszel biró ember szeszélye miatt. (Mozgás jobbfelől. Halljuk! Halljuk! szélsőbalfelől.)

Az elnök: (Halljuk!) Figyelmeztetnem kell a t. képviselő urat, hogy könnyen oly értelmet lehetne szavainak adni, mintha azon hireket, melyeket a lapok visszavontak, itt beszédében megerősiteni akarná. Minthogy pedig mi azon országgal, melynek fejedelmére a képviselő ur czélozni látszik, békés viszonyban vagyunk, kötelességem kérni, hogy ily állitásokat tenni ne méltóztassék. Egészen más az, ha a lapok közölnek ily hireket, és más, ha a parlamentben történnek ily hirek alapján hasonló állitások. (Elénk helyeslés.)

Herman Ottó: A dualizmus 20 évi rezultátuma itt fekszik a ház előtt. Ha önök azt mondják, nem eszmék, nem auktoritás, hanem számok bizonyitanak: akkor ma ki lehet mondani, hogy a *dualizmus* számok alapján *bankrótot csinált,* (Ugy van! a szélső balon) hogy itt tovább oly kibontakozásokba, melyek államvasutak fejlődésére és ily kis dolgokra számitanak akkor, midőn ezer millió adósságösszegéről van szó, többé épiteni nem lehet. Azt mondják, hogy az egész nemzetet bizonyos torpiditás szállotta meg, bizonyos tompaság; a nemzet bizonyos fatálizmussal dobja oda magát a helyzet kényszerüségének. En másként látom a dolgot, mert nem a jelen helyzetből, hanem a mult tanuságából indulok ki. Voltak nemzetek s a magyar nemzet is ezek közé tartozik, melyek egy időben igen mélyre sülyedtek: már azt hitték, hogy meghalt, hogy nincs meg. Akkor is a Récsey Ádámok és más szolgalelküek élvezték az udvar kegyeit. Egész sorozatát tudnám elmondani azoknak, a kik őrültek azon, hogy ime, a nemes szittya faj le van lánczolva. De kellett akkor is bekövetkeznie bizonyos átalakulásnak és Magyarország széles területén termeltek a tehetségek, az erő és hatalom, mely elől az önök kedves Ausztriája Pozsony táján állott meg először. (Ugy van! Derültség a szélső balon.) E nemzetben — ez szent meggyőződésem, — le van kötve a szellemi és tetterő nagy része, azon része, mely undorodik részese lenni a mai közéletnek, visszavonul a maga telkére és ott ápolja az igaz hazafiság szent tüzét. Es ha fognak jönni idők, melyekben e rendszernek buknia kell, aminthogy buknia kell is. (Zajos helyeslés a szélső balon,) ez erők fel fognak szabadulni és hitem szerint Magyarország földje ismét meg fog rendülni és itt fog állani az, a mi a nemzeteket mindég magasabbra emelte: az igazságon alapuló valóságos hazafiság. (Elénk tetszés a szélsőbalon.) a képmutatás eltörlése, az igazi tehetségek érvényesülése, hogy akkor mindaz, a mi ma uralkodik, az alázatoskodás, a kegyhajhászat csak kivétel legyen és nem szabály mint ma. (Elénk tetszés a szélsőbalon.) De e helyzetet, nem fogjuk megteremteni azzal a leplezgetéssel, csürés-csavarással, melylyel önök hosszu időn keresztül eljártak, a mig sikerült a közéletet oly kezekben találná, a melyek önmagukkal foglalkoznak, de a nemzettel soha. (Zajos helyeslés a szélső baloldalon. Ellenmondások a jobboldalon.) Hanem sikerülni fog akkor, mikor ez a jelszó fog hangzani és kell hangzania Magyarországon, mely a midőn a haza veszélyben van, az egyedüli menekülési mód az örök igazság s a nemzetnek legtermészetesebb programmja, mely nem egyéb, mint az, hogy: önálló, független Magyarország. Nem fogadom el a költségvetést még általánosságban sem. (Zajos, tartós helyeslés a szélső balon.)

Prileszky Tádé emelt most szót:

Olvasott már a most hallottnál hevesebb beszédeket is, de ily beszédekkel még soha nem rendeztek fináncziákat. (Zajos ellenmondások a szélső balon. Egy hang: Hát a Tiszáéval!) Nem tudott találni ebben a beszédben semmit, a mi sulyos anyagi helyzetünkön segitene. (Felkiáltások a szélső balon: Van pedig benne!) Hanem talált benne egy uj modern tant, a mit valószinüleg még sehol sem találtak fel, csak épen itt ma. (Közbeszólások a szélső balon: No halljuk!) Azt mondotta Herman, hogy az adófejlesztés annyi, mint az adózok megrablása. (Zaj a szélső baloldalon.) Azt mondotta Herman, hogy az óriási végrehajtási apparátus és e rettenetes kiszivattyuzás stb. — czitromokról is beszélt. Annyit mondhatók, neki: hogy ezen óriási apparatus nem szükséges, mert mint mutatkozott, az arra szánt költségek nagy részben megtakarittatnak, mert kevés a végrehajtás, árverés meg majdnem semmi. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Zajos ellenmondások a szélső balon. Igy allván a dolog, végrehajtási apparatussal jönni elő, nem komoly állitás, mert nem amaz adatokon alapszik, a melyek előttünk vannak. (Közbeszólás a szélsőbaloldalról: Hát a végrehajtási költségek?) Azok csekélyek. Itt van nyomtatásban, méltóztassanak megtekinteni. (Derültség a szélsőbalon.) A tegnapelőtti napon hallottak mindenesetre igen sok tekintetben méltó figyelmet érdemelnek. (Egy hang a baloldalon: Tanulni lehet!) Hiszen jó, ha tanul a képviselő ur, mert lehet bizony tanulni. (Elénk derültség jobbfelől.) Az igen szép, ha kiszámitjuk, hogy erre az esztendőre a pénztári hiány 40 millió és ez csakugyan igy van; de már aztán számba kell ám venni azt is, hogy a vagyon mennyivel gyarapodott. (Derültség a szélső baloldalon.) Ez nem nevetséges dolog; ha tetszik megmagyarázom. (Halljuk!) Hogy csak egy praegnans példát hozzak fel, megvettük az Európa hotel házát, fizettünk érte 500.000 frtot, ez 500,000 frt hiány a pénztárban, de az államvagyonban nem hiány. (Helyeslés jobbfelől. Zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Nincs még kifizetve, csak 40 év alatt fizetjük ki!)

Attérve a történt tulkiadásokra, igy nyilatkozik: A legnagyobb tulkiadások három tárczánál mutatkoztak: a vallás- és közoktatásügyi, a közmunka- és közlekedésügyi s a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi tárczánál. A zárszámadási bizottságban a népnevelés költségeinek, midőn tulkiadással találkoztunk a zárszámadásokban, nem volt az a lelki bátorságunk, attól megtagatni a felmentést, (Helyeslés.) mert nem hiszem, hogy magyar ember e czélból ne áldozna a legvégsőig. A földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnál találkozunk, de nem most, de évek hosszu során át, 4—500,000 frtnyi tulkiadással. De másrészt kétséget nem szenved — hogy az állattenyésztés meg a gazdaság általában igen nagy lendületet nyert. Es mig előbb 900,000 frt volt az, a mit külföldre eladott lovakból bevettünk, ma 10 millió frtot tesz ki ezen összeg.

Mig ezelőtt 15 esztendővel 120, 130—150 frt volt egy lónak az ára, ma 350 frtot is tesz ki. (Nyugtalanság balfelől.) Engedelmet kérek, ezt nem lehet eltagadni, sem közbeszólás, sem közbekiáltás által. (Helyeslés jobbfelől, ellenmondás balfelől.) Ezt nem fogják tagadhatni, mert ezt meghallják kint, és azt fogják mondani nekem van igazságom. (Derültség balfelől, helyeslés jobbfelől.) Mikor a hadügyminiszter nem képes fuhrweser lovat 350 frton alul kapni, midőn előbb kapta 120 frtért, akkor ne mondják a képviselő urak, hogy nem ugy van. A mit én mondok, az ugy van. (Elénk derültség.) A közmunka- és közlekedési minisztérium tárczája körül egész hadjárat folyt a mult évben. Igaz, nem is tagadom, hogy óriási összegeket költöttünk a vasutakra.

Csanády Sándor: Pocsékoltak!

Prileszky Tádé: Csanády Sándor t. képviselő ur a költséget pocsékolásnak nevezi. Helyesen teszi, de akkor nem, mikor ellenértéke van. Tessék azt megtanulni, ez igy van. (Derültség jobbfelől. Mozgás balfelől.) Azt, hogy 6000 kilométer vasutat pénz nélkül nem lehet felépiteni, nézetem szerint igazolni talán csak nem kell. (Tetszés jobbfelől.) Nem is itt fekszik a baj, hát a t. képviselő urak szivesek kiaknázni, hogy megtámadhassák a kormányt. Jól teszik, mert ez feladatuk. (Derültség.)

Szathmáry-Király László: Sok kéz jár a zsebben. (Derültség.)

Prileszky Tádé: Ha a képviselő ur mulatni szeret, tessék erre más időpontot választani, nem azt, a mikor oly sulyosak a viszonyok, mert nem tesz jó hatást, ha azt látják, hogy vannak képviselők, kik nevetség tárgyává teszik a komoly tanácskozást. (Helyeslés jobbfelől. Mozgás balfelől.)

Szathmáry-Király László: Az ilyen felett kell nevetni.

Prileszky Tádé: A nép kivánja, hogy komolyan tanácskozzunk. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Szathmáry-Király László: Ha komolyan veszi az ember, meg kell bolondulnia. (Nagy derültség balfelől. Zaj jobbfelől. Felkiáltások: Rendre! Rendre! Elnök csenget.)

Az elnök: T. ház! (Halljuk!) Az megszokott történni, hogy a képviselő urak egymás szavába néha beleszólnak, de hogy vitatkozásba bocsátkozzanak, azt nem lehet megengedni. Ettől tessék tartózkodni, mert különben kénytelen lennék elnöki jogomnál fogva az illető képviselő urat erősebb rendreutasitással illetni. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Csanády Sándor: Nem lehet erősebben! Nem szabad!

Prileszky Tádé: Nem a felsoroltakban van pénzügyi bajaink forrása. De miért titkoljuk el, hol vannak bajaink? (Halljuk!) A hadügyi költségvetés, 12 esztendő alatt 69 millióról száz és néhány millióra szaporodott. Ez oly nevezetes összeg — hogy ha megmaradt volna az ezelőtt 12 évvel fizetett összeg, akkor nekünk ama sulyos bajaink nem volnának. Igen nagy baj, hogy a valuta kérdése rendezetlen. Ez évi 9—10 millió frtnyi kárt okoz. Ez a második ok. A harmadik ok az, hogy az idén és a mult évben a közös vámbevételek jelentékenyen apadtak. En a mai napig sem tartom a pénzügyi adminisztracziót olyannak, a milyen kell, hogy legyen. A bélyeg- és illetékkiszabásoknál annyira megszaporodott a hátralék, hogy egy pár millió forint behajtatlanul hever. (Egy hang a szélső baloldalon: Miért? Azért, mert az egész eljárás nem helyesen van kontemplálva s azon okvetlenül változtatni kell.

A főkérdés a mai viszonyok közt az, hogy lehet-e és miként e bajon segiteni. (Halljuk! Halljuk! a bal- és szélsőbalon.) Kénytelen ama tervétől elállani, melyet ezelőtt javaslatba hozott, t. i., hogy első sorban és minden áron a valuta rendezése iránt kell megtenni az intézkedéseket. Ma nincs meg az az időpont, a melyben ezt tanácsolni lehetne. További eszköz volna a hadügyi költségnek leszállitása. (Halljuk! Halljuk!) De nem hiszem, hogy találkozzék államférfi, ki azt mondhatná, hogy ma van ideje a lefegyverkezésnek. Ez a két dolog tehát, a mely körülbelül 25 millió frtnyi különbséget tesz, kivihetetlen.

A kir. kisebb haszonvételeknek vagyis a korcsmáltatási jognak megszüntetését és megváltását szükségesnek tartom, még pedig azon az alapon, melyen az urbéri terhek megváltattak és a földtehermentesités létesittetett. Erre meg van az alap, mert 33% fizettetik erre adóban és mert a regalenak meg van a maga jövedelme. Ez a papiros nem szorul protekczióra, ennek meg lesz az ára és az a morális hatása, hogy megóvja népünket a 10 kros literes pálinkától. Helyesli, hogy a dohányjövedékből nevezetes szaporulat idéztessék elő, még pedig ugy, hogy a termelők nemcsak kárt nem szenvednek, hanem még előnyben részesüljenek, mivel a dohánynak jobb ára lesz. Ha a dohánynak külföldre való elárusitását a minisztérium veszi kezébe, akkor a dohánynak ára nem lesz oly alacsony, mint ma. Oda kell törekednünk, hogy termelésünk helyes legyen és hogy minél nagyobb legyen a magyar dohány kereslete, mert az mégis csak visszás helyzet, hogy mig a finom magyar dohány métermázsája 30 frt, addig a herczegovinai 170, a maczedoniai pedig 700—1200 frt. Ki lehet számitani, hogy 6—8 millióval fog a kincstár többet bevenni és a termelőknek is hasznukra lesz. Méltóztassék a kormánynak az erre vonatkozó számitásokat megtenni, vajon miféle eredménye volna annak, ha mi *a külön fogyasztási vámokat hoznók be,* mert ha alapos az a számitás, hogy ez 10—15 millió frt értéket képvisel, akkor igen komolyan meg kell azt fontolni. Mert, ha oly óriási áldozatokat hozunk az osztrák-magyar monarchiának, mint hozunk, akkor, ha egy jövedelmi ágnak törvényes és jogos felhasználásával nevezetes összegekkel birunk lenditeni, segiteni pénzügyeinken, az eszmét elejteni nem tartaná helyesnek. A progressziv jövedelmi adónak barátja lévén, végső esetben azt is melegen tudná pártolni. (Nyugtalanság a szélső balon). Ha nem ezen az ton fogunk haladni, arra gondolni, hogy pénzügyeinket rendezzük tisztességes uton, (Derültség a szélső baloldalon). nem lehet. Elfogadja a költségvetést. (Helyeslés jobb felől).

Andreanszky Gábor báró volt a következő szónok:

Prileszky programmszerü beszédére azt a megjegyzést teszi, hogy a szeszmonopoliumot a pénzügyi bizottságban kellett volna sürgetnie. Az állampapirok adómentességének megszüntetését, a miről most a pénzügyi bizottság jelentése szól, az antiszemita párt felirata javasolta először már két és fél év előtt. A többség ugy látszik azért ignorálja e párt országgyülési müködését, hogy tőle annál bátrabban plagizálhasson. (Tetszés a bal és szélsőbal egyes padjain.) A tervezett konverzió időpontjára megjegyzi, hogy a mult választások előtt konvertálták az aranyjáradékot, most ismét akarnak konvertálni. (Tetszés és helyeslés a bal és szélsőbal némely padjain.) Furcsa, mintha az ellenzéki választók konvertálása és az állampapirok konvertálása között szoros szerves összefüggés léteznék, és mintha a választási költségre való tekintetből történnének főleg e konverziók. (Igaz! Ugy van! a bal és szélsőbal némely padjain.) A bajt most már oda át sem tagadják. Az ellenzéki és független sajtó ezen bajokkal szemben mint egy vészkiáltásba tört ki: «Egy mentő gondolat» után. Hol hol nem, gondolom egy angol király felkiáltott: «Egy királyságot egy lóért.» Ezt utánozva a sajtó, fölkiált: Egy országot egy vesszőparipáért! Mennyi fölösleges uj kiadás van budgetünkben. Ott az uj hivatalnokok serege. Igaz, hogy a miniszterelnök el akarta velünk hitetni azt, hogy ez csupa távirda- és póstatiszt. De hol maradnak akkor a kulturmérnökök, a kataszteri nyilvántartás, adó-, tenyészeti, selyem bogarászati felügyelők, hol a borászati, kenderészeti és sok vizszabályozási kormánybiztos? Hisz ha igy folytatják, ma-holnap a bornak épugy, mint minden egyes folyónak és régi pogány görögöknél meg volt saját istene. (Derültség a bal és szélsőbal oldalon.)

Ezen uj mithologiai alakok csupa távirda vagy póstatisztek? Nemcsak ezen uj hivatalok nagy részét be kellene szüntetnünk, de még régibb institucziókról is lemondanunk. Teljesen fölösleges: a horvát és az ő felsége személye körüli miniszterium. A rendjelek és a nemesség osztogatását, ezt elvégezhetné a belügyminiszter is, ki ugy is közvetiti a régi családnevek eltulajdonitását 50 krért (Derültség) és megtehetné ezt annál is inkább, miután a korteskedés ugy is az ő szakmájához tartozik. Egyesithetnénk a közlekedési minisztériumot a kereskedelmi és földmivelési minisztériummal.

Annak idejében Placht ur és Spitzeder Adél kisasszony a höchste fructification feltalálói, a mig volt hitelük és akadtak uj áldozatok, kik betéteket eszközöltek náluk, fizették a nagy osztalékokat — a mint azonban többé nem volt hitelük és betéteket nem eszközöltek nálak — becsukták őket. Hasonlóan cselekszik az állam, erején tul fizeti a tulságos kamatokat azon kölcsönvett pénzekért, — melyeknek egy részét kétes értékü befektetésekre forditotta — és fizeti addig, mig uj kölcsönöket kap. Ez igen furcsa világitásba helyezi az állam jóhiszemüségét, melyre a miniszter ur oly önérzetesen hivatkozik, mert ha csak már kölcsönökből képes fedezni az eddigi kölcsönök kamatjait, emez uj kölcsönöket felvenni annyit tesz, mint uj jóhiszemü áldozatokat fogdosni. De nézzük most az érem másik oldalát: jóhiszemü-e a hitelező? Hitelünk mérvét és értékét a börze határozza meg. Erre meg reá lehet bátran mondani, hogy nem jóhiszemü. Hisz láthattuk, hogy midőn a pénzügyminiszter ur expozéját tartá az idei budgetről, az ország pártkülönbség nélkül elszörnyüködött, a berlini börze pedig hausse-al fogadta. Már most akár tette ezt zsidó létére ösztönszerü örömből, szimatolván a közelgő liczitácziót, mely á tal olcsón hozzájuthat államvaspályánk, dohánymonopoliumunk vagy más vagyonhoz, vagy tette azért, hogy e mesterséges hausse alkalmával tul adhasson birtokában levő állampapirjainkon, de semmiesetre sem tette, mert ez expozé által a magyar állam fizetésképességében való bizalma emelkedett volna. Egyébként nagy része e kölcsönöknek már a gyanus vételek kategoriájába sorozható. Behatóan ajánlja az állampapirok adómentességének megszüntetését s a maga s elvtársai nevében a következő határozati javaslatot nyujtja be:

A ház utasitja a pénzügyminisztert, hogy az eddig adómentes kamatozó állam- és egyébb értékpapirok adómentességének megszüntetéséről haladéktalanul törvényjavaslatot nyujtson be törvényes tárgyalás végett a háznak.

Az 1887. évi állami költségvetést pedig visszautasitja a ház a pénzügyi bizottsághoz azon utasitással, mikép az állampapir-szelvények megadóztatásától várható összeget a bevételek közé sorozva, egyuttal a kiadásoknál messzebb menő megtakaritások eszközlését hozza javaslatba. (Elénk helyeslés a bal és szélsőbaloldal egyes padjain.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter:

Midőn a költségvetési vitában ezuttal felszólalok magáról a tárgyról és a pénzügyi helyzetről röviden nyilatkozhatom, mert erre vonatkozó nézeteimet kifejtettem akkor, midőn a költségvetést október havában előterjesztettem. Egész őszinteséggel szóltam akkor a pénzügyi helyzetről, a helyzet pedig azóta nem változott. (Halljuk! Halljuk!)

Midőn ma szólok teszem ezt főleg azért, hogy feleljek némelyeknek, kik e vitában felszólaltak. (Halljuk! Halljuk!)

Horánszky Nándor képviselő urnak különösen sok észrevétele volt a pénzügyi helyzetre, s azt állitotta egyebek közt, hogy a költségvetés bevételi részét nem tartja reálisnak.

T. ház, én csodálkozom a felett, hogy épen a t. képviselő ur, ki tagja a pénzügyi bizottságnak s ott meggyőződhetett arról, hogy miként itélték meg e szakbizottságban a bevételek előirányzatát, ama nyilatkozatok daczára is, azt mondja, hogy a költségvetés bevételi része nem reális. Emlékezhetik a t. képviselő ur, hogy midőn a bevételek igen tüzetesen tárgyaltattak s összehasonlittattak az előbbi évek eredményeivel, az volt az általános nézet, hogy a bevételi előirányzatot emelni lehetne, és hogy az inkább a valószinüségen alul van. (Ugy van! jobbfelől.) Azt a nyilatkozatot azonban, hogy az nem reális, vagy hogy tulságos, ama szakbizottságban, a mely e kérdéssel tüzetesen foglalkozott, részemről nem hallottam; mert a pénzügyi bizottság egyhangu nyilatkozata a költségvetés bevételi előirányzatának alapossága mellett szól, a melyet még a több évre terjedő zárszámadási eredmények is igazolnak. (Ugy van! jobbfelől.) Méltóztassanak t. ház több évnek zárszámadását megnézni s meg fognak róla győződni, hogy e bevételi előirányzat teljesen alapos és reális. (Ugy van! jobbfelől.)

Azt állitja továbbá a t. képviselő ur, hogy pénzügyünk nagy bajban szenved évtizedek óta, s hogy csak egy év az 1878-iki, volt kedvező, a melyben a javulás jelenségei mutatkoznak, mert akkor csak 27 millió volt a deficzit, azóta pedig rendszerint 40 millió.

Először is figyelmeztetem a t. képviselő urat, hogy a pénzügyi helyzet megitélésénél — habár magában véve az is fontos faktor, hogy mekkora a deficzit — azt azonban egyedüli tényezőnek nem fogadhatom el. (Helyeslés jobbfelől.) Es ha t. ház összehasonlitjuk egyes évek költségvetéseit, akkor egyenlő alapon kell számolnunk. Hogy ezt az eljárást a t. képviselő ur nem követte, mutatja az, hogy az 1878-iki deficzitet 27 millióra teszi, de nem számitja hozzá az okkupáczió költségeit és hogy az 1879-diki deficzitről azt mondja, hogy az 40 millió volt, tényleg csakugyan 69 milliót s néhány százezert tett, a melyből azonban az okkupáczió költségei 9 milliót vettek igénybe.

Ha a t. képviselő ur összehasonlitásokat akar tenni, legelőször is szükséges, hogy egyforma faktorokra redukáltassanak azok. (Helyeslés jobbfelől.)

Az sem bizonyit magában véve sokat, hogy 1878-ban kevesebb volt a deficzit s hogy azért akkor a helyzet minden tekintetben előnyösebb volt. Mert igaz, hogy ezen esztendőben a zárszámadások szerint 27 millió volt a deficzit, de méltóztassék megnézni azt, hogy azon évben beruházások czimén mily összeg foglaltatott? Akkor a beruházás tett 5,000.000 frtot, mig a 40 millió deficzitből, mely a későbbi években előfordult 24, 26, 28 millió beruházás történt. Méltóztassanak megengedni, ez nagy különbség; legalább is kétséges, vajon azon eredmények, melyek a bevételek fokozására vezettek, beruházások nélkül elérhetők lettek-e volna. Ez oly faktor, mely a pénzügyi helyzet megitélésénél mindenesetre számba veendő.

De azonkivül azt mondja a képviselő ur, hogy e kormány alatt az államadóságok mily nagy összegre szaporodtak; 1875-ben volt 619 millió tőke értékben, 1885-ben 1435 millió, tehát ez időközben 816 millióval szaporodott az államadósság.

A képviselő ur azt mondta, hogy soká fáradozott, hogy 18 év zárszámadásait átkutatta, mig ez eredményt kihozta; én bátor lettem volna neki egyszerübb módot ajánlani. Olvasta volna el Ghyczy Kálmán főrendi beszédét az 1886-diki költségvetésről, ott ez összehasonlitást teljes mértékben megtalálta volna. Semmiképen sem akarom mondani, hogy ez számitásainak érdeméből levon, söt az latba esik, hogy Ghyczy Kálmán, ez a tekintély is, ily összehasonlitást tett, de eredetiségéből mindenesetre nagyot levon. Csak ezt kivántam konstatálni. (Helyeslés jobbfelől.) De van a számitás e módjára érdemleges észrevételem is, ugyanis teljesen egyoldalunak kell azt jeleznem. Mert méltóztassék megengedni, ha az állam tartozásait számba veszszük, figyelembe kell venni annak követeléseit is, mely azokkal szemben áll; de vannak továbbá oly tartozások, melyek nem róhatók fel a mostani kormánynak. Igy a 153 millió adóssági tőkeszaporitás nem róható fel e kormány terhére. Ugyszintén, hogy a rente konverziója által az aranyjáradék adóssága emelkedett, nem hibáztatható azért, ha ezzel szemben az állam évi megterheltetése 2¼ millióval apadt.

E faktorokat figyelembe kell venni. De van ennél még pregnánsabb kérdés. Az összehasonlitás e neméban benfoglaltatnak ama tartozások, hol az állam nem közvetlen adós, hanem jótállást vállalt, mint pl. a szegedi- s tiszavölgyi kölcsönnél, a Rába-szabályozásánál és a telepesek kölcsönénél, ha ez összeget, mint tartozást méltóztatik felemliteni, fel kell emliteni, hogy az összegekkel szemben aktiv követelése van az államnak. (Helyeslés jobbfelől).

Szintugy t. ház! — ugyanez összehasonlitás — foglaltatik az államadósság tőkeszaporitása közt 225 millió forint, mely egyes vasutak államositásából ered. Ha felszámittatik e teher, mint tartozás, akkor méltányos, hogy az államnak ezen vagyonemelkedése is figyelembe vétessék. (Helyeslés jobbfelől.) Es ha a tartozásokat a mi terhünkre hozzák fel, akkor azon előnyt is fel kellett volna emliteni, hogy e tartozás nagy részéből egy nagy államvasuti hálózat létesittetett, mely az államnak 15 millió jövedelmet hoz, és a mely jövedelem ennél is magasabbra fokozható lesz. Mindazt a tartozási rovattal szembeállithatjuk, és akár egyéni, akár állami könyvelést tekintünk, egyoldaluan csak a tartozást követelés nélkül fölvenni nem lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

De t. ház! mit mondjak azon összehasonlitásra, melyet a képviselő ur beszédében tett, a melyet — méltóztassanak megengedni — szó szerint fogok idézni: «Itt azt a végeredményt nyertem, hogy 426 millió frtra rug az a veszteség, melyet az állam kibocsátási veszteségek és költségek czimén szenvedett.» (Mozgás a bal és szélsőbalon.) «melyet tehát Magyarország pénzügyi gazdálkodásán a pénzpiacz nyert.»

Ugyanezt azon pártnak hivatalos közlönye, melyhez a képviselő ur tartozik, másnap kiadván nagy ritkitott betükkel igy nyomatta ki: «az állam által kötött kölcsönmiveleteknél a pénzcsoportok 426 millió frtot nyertek.» E kettő között a különbség csak az, hogy a t. képviselő ur szerint a pénzpiacz, a pártközlöny szerint pedig a pénzcsoportok nyertek 426 millió forintot. (Derültség jobbfelől.)

Pénzügyileg véve, azt hiszem, ezen állitással az szándékoltatik kifejeztetni, mi a különbség, mely az állam nominalis tartozása és azon effektiv összeg között van, mely az állam pénztárába tényleg befolyt. En ugy értettem és azért akarok most erre reflektálni.

Nagy zavarban vagyok, midőn emez állitással foglalkoznom kell. Oly kifejezésekkel, melyekkel t. képviselő ur dobálódzik: «hazugság», «ámitás» stb., én élni nem fogok, szeretnék parlamentáris kifejezést találni és méltóztassanak megengedni mást nem találok, mint azt, hogy ez állitással komolyan foglalkozni nem lehet. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Bátor leszek megmondani, hogy miért nem!

Ez állitásnak két alaphibája van. Az egyik az, hogy a képviselő ur egész beszéde arra vonatkozik, hogy eme kormánynak szemére veti 10 évi gazdálkodását; hogy ez idő alatt mennyi pénzt fecsérelt el. Az ő veszteségszámitásában benfoglaltatik ama különbözet is, mely az első, 1868-iki vasuti kölcsön kibocsátásából ered. Már pedig az, hogy az a vasuti kölcsön 71%-kal lett értékesitve, nem róható fel a jelen kormány bünéül. De igy vagyunk ama különbözettel is, a mely kincstári utalványokra vonatkozik. Az, hogy a kincstári utalványok kibocsátásánál tőkeveszteség volt s 5 év mulva azokat be kellett váltani, s ez egy ujabb tőkeveszteséget okozott, szintén nem róható e kormány terhére. Az pedig, hogy midőn e kincstári utalványok kibocsátása folytán a magyar állam hitele annyira sülyedt, hogy az akkor kibocsátott 6%-os rentekötvények 80¾ árfolyammal — mint a törvény is mondja — voltak eladhatók, holott a 4%-os aranyjáradék most 84 és 85 közt változik; ama tőkeveszteséget sem lehet, azt hiszem, a jelen kormánynak felróni. (Helyeslés jobbfelől.)

A képviselő ur állitásának másik alaphibája az, hogy arra volt fektetve — s több képviselő kérdésemre helyeslöleg közbeszólt, — mintha a magyar állam összes államadósságai al parin állanának, mert csak akkor lehetne ezen állitást koczkáztatni. (Ugy van! jobbfelől.) De egy kérdést intézek Horánszky képviselő urhoz: Minthogy a magyar állampapirok igen nagy része nem al parin, hanem az aranyjáradék 85%-on, a papirjáradék pedig szintén nem al pair, hanem 92% on áll: méltóztassék megmagyarázni, hogy annak a 16 és illetőleg 8%-nak ki vette hasznát? Az a pénzcsoport-e, mely kibocsátotta, vagy a pénzpiacz? Ha erre megfelelne, igen nagy örömmel venném. (Elénk tetszés jobbfelől.) Es mert én igy fogom fel a dolgot, kijelentem, hogy legkevésbbé sem bánnám, ha az állami papirok csakugyan ennyire emelkednének. Mert igaz, hogy a kötvénytulajdonosok nyernének, de a nyereség legnagyobb részét az állam huzná, minthogy ezzel saját hitele emelkednék. De mert e számitás semmiképen sem áll, mert e nyereséget és az állam veszteségét kimutatni semmiképen nem lehet, mert ezen nyereség tisztán csak Horánszky képviselő ur képzelődésében található, azért voltam bátor kijelenteni, hogy amaz állitással és az arra fektetett okoskodással komolyan foglalkozni nem lehet. (Elénk tetszés jobbfelől.)

Ezután az által a tervezett *konverzióról* szól. Beszédének ezt a részét egész terjedelmében *közgazdasági rovatunkban* közöljük. Majd igy folytatja:

Visszatérve magára a pénzügyi helyzetre, nem mondok ujat, mert ugyanezt fejeztem ki a mult év október havában is, hogy mind az 1884-iki, mind az 1885-iki zárszámadásokban, mind pedig az 1886. évi költségvetésben pénzügyi helyzetünkben visszaesés mutatkozik. Ezt teljes öszinteséggel beismertem akkor is. De amint beismerem és konstatálom ezt ma is, ugy azt hiszem, méltányos konstatálni azon okokat is, melyek ezen visszaesést eredményezték. Hogy a bevételek nem eredményezték ezt a visszaesést, arra voltam bátor emlékeztetni a t. házat már felszólalásom elején is; mert hiszen azon bevételek, melyek az állam-költségvetésben előirányozva voltak, tényleg csakugyan befolytak és tapasztaljuk a zárszámadásokban azt is, hogy ezen bevételek évről-évre kielégitő módon és fokozatban emelkedtek. A bevételek tehát nem okozták a visszaesést. Okozta azt leginkább a kiadásoknak növekedése és pedig a kiadásoknak azon növekedése, mely egyrészt az évről-évre növekedő költségvetésben nyilvánult és az, mely nyilvánult a tulkiadásokban, melyek tétettek a törvényhozás által megállapitott kereten tul.

Ha meg van állapitva a baj oka, akkor igen világos az is, hogy annak orvoslását hol kell keresni. De daczára annak, t. képviselőház, hogy az konstatálva van, bárki felszólaljon akár ezen házban, akár ezen helyről és mondja azt, hogy a kiadások okszerü megszoritását is számitásba kell venni azon intézkedésekben, melyeket pénzügyeink rendezésében tenni kivánunk: az mindig a legnagyobb ellenzésre talál.

Senki sem gondol arra t. ház, hogy a kiadások megszoritása olyan legyen, hogy az ország kulturális vagy anyagi fejlődését megakaszsza. Távol vagyok én magam is ettől és azt hiszem 8 évi pénzügyminiszterségem alatt jelét adtam annak, hogy az ország kulturális és anyagi fejlődése iránt elég érzékkel birok. (Elénk helyeslés.) De ezen fejlődésre tett kiadásainkban is lépést kell tartani az állam anyagi helyzetével. Ha erre figyelemmel nem vagyunk, akkor magukat azon kulturális és gazdasági czélokat, melyekért ezen kiadásokat teszszük, veszélyeztetjük legjobban, mert ezeknek állandóságát és az országnak fejlődését koczkáztatjuk. (Helyeslés.) Ez irányban tehát vágyainkat mérsékelni kell tudnunk, és ha ezt tudjuk, akkor bár a helyzetet most is, a mult alkalommal is komolynak jeleztem, de kétségbeejtőnek azt semmi esetre sem tartom.

Andreanszky Gábor b. (A jobboldal felé mutatva.) Tessék oda fordulni!

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Tessék először hallgatni! (Derültség.)

Ismétlem, t. ház, én, habár ily körülmények között a helyzetet komolynak tartom, de kétségbeejtőnek nem látom, és teljesen meg vagyok arról győződve, hogy ezen nemzetben van elég erő, elég szivósság és elég kitartás, hogy a most létező bajokból is kiszabaduljon. Ajánlom a költségvetést elfogadásra. (Hosszas élénk helyeslés jobbfelől.)

Hoitsy Pál volt a következő szónok, a kinek beszéde igy hangzik:

Megvallom, hogy most, közvetlenül a pénzügyminiszter után kellvén szólanom, bizonyos szelidség és mondhatnám emberiességi érzelmek fognak el. (Halljuk! Halljuk!) Mert ámbár ő ma is a jövőre nézve iparkodott egy oly képet festeni, mely szerint minden bajunknak végét fogja vetni, mégis el tudom magamat képzelni az ő helyzetébe és el tudom magamnak képzelni mindazokat a lelki küzdelmeket, melyeken keresztül kellett mennie, mielőtt itt felszólalt. (Ugy van! balfelől). Elképzelem magamat az ő helyzetébe (Halljuk! Halljuk!) és érzem, hogy az ő multja után a mostani programmjával én mily szégyenkezve keltem volna fel; elképzelem, hogy mily szemlesütve kellene itt állnom az önök szine előtt, midőn a multban oly igéreteket tettem a jövőre nézve s oly nyomoruságos eredményeket kellene bevallanom a jelenben. (Ugy van! balfelől). De t. képviselőház, bizonyos szelidségre hangol engem az a körülmény is, hogy nem csupán mi vagyunk most már a ház ezen oldalán, kik oly erős támadásokkal ostromolják a pénzügyminiszter ur politikáját, hanem maga a pénzügyi bizottság előadója is oly erős támadásokat intézett ellene multkori felszólalásában, mely tán a mi részünkről is szokatlan. Mert mikor a pénzügyi bizottság előadója óva intette attól, nehogy hamis adatokat szolgáltassunk a nemzetnek és mikor kikelt az ellen, hogy ámitani nem szabad, ő nem emlitette ugyan meg a miniszter urat, de mi mindnyájan értettük, hogy csakis ő reá czélzott. (Ugy van! balfelől.) Mert mi számadatokat a nemzet elé nem terjeszthetünk, a hivatalos számadatokat ő terjeszti elő. A mi pedig az ámitás szót illeti, ez sem vonatkozhatott másra, mint arra, a kiről a következmények, hogy igazsága nincsen, világosan bebizonyitották. Nem vonatkozhatott másra, mint arra a pénzügyminiszterre, ki p. o. a legközelebb bezáródott és zárszámadásilag is leszámolt esztendőnek a költségvetés eredményét 4 millió frt felesleggel terjesztette elő és azután kitünt róla, hogy csakis 10 millió frtban tévedett.

Azért, ha a mi adataink és a t. pénzügyminiszter adatai között most is talán némi eltérések előfordulnak, ha ő most is 22 milliónyi deficzittel áll elő, Helfy Ignácz t. képviselőtársam pedig kimutatja, hogy a pénztári hiány többre fog menni 60 milliónál: akkor közöttünk már a mult igazságot tett. Mi itt nem vitatkozunk, mi csak egyszerüen hivatkozunk arra a tényre, hogy valahányszor közöttünk és a miniszter ur között differencziák voltak a számokban, a zárszámadások mindenkor nekünk adtak igazat. (Zajos helyeslés bal és szélső balfelől.)

De, nemcsak ez a 40 millióban bevallott és 60 millióra menni fogó deficzit az, a mi engem elszomorit, a mi nekem — hogy ugy mondjam — reményemet veszi a jövőre való kiigazodás iránt. En, ámbár beismerem, hogy ez igen nagy baj, hogy ez sulyos körülmény, mégis állapotainkban találok ennél még aggasztóbb, még nagyobb bajt. Mert ha egy ország összes budgetjében 60 vagy 40 milliónyi deficzit mutatkozik, ez semmi körülmények között és semmi nemzetnél kicsinyelhető nem lehet, de ha e deficzit egyszerüen a tulköltekezésekben, egyszerüen a beruházásoknál mutatkozik, akkor e bajon segiteni könnyü; és kis jóakarattal segiteni lehet is. Ha egy ország azt veszi észre, hogy bizonyos czélokra, beruházásokra sokat költ, ezeket abba hagyja és a deficzit önmagától megszünik. Ellenben sokkal sulyosabb baj az, ha a rendes bevételek és rendes kiadások között zavarodik meg az egyensuly, a mikor rendes bevételeink képtelenek összes kiadásainkat fedezni, melyek nem szállithatók le. Akkor a baj igenis ugy mutatkozik, mint permanens, mint a melyen sem pénzügyi müveletekkel, sem pedig takarékossági igéretekkel segiteni nem lehet. Es ha Prileszky Tádé t. képviselő ur mireánk hivatkozik, hogy mi talán beszéddel akarjuk a deficzitet eltüntetni, ugy viszont tőle kérdezem, hogy vajon ők tudnak-e mást felmutatni, mint beszédeket. Igenis, ha mint a t. képviselő ur mondja, beszédekkel el lehetne tüntetni a deficzitet, ugy a t. miniszterelnök ur, a ki a beszédeknek nagy mestere, már rég eltüntette volna azt. (Derültség a szélsőbal felől. Felkiáltás: még felesleg is maradna!) Az állandó deficzit az, mely bennem a legnagyobb aggályt kelti, az az állandó deficzit, a melyet a t. pénzügyminiszter ur az idén 4.200,000 frttal terjeszt ugyan csak elő. Azonban csak rövid pillantást kell vetnünk a költségvetésre és meg fogunk győződni, hogy sok oly adatra fogunk abban akadni, melyek minden évben ismétlődni fognak, melyeket eltörölni nem lehet, kisebbiteni is képtelenség, a melyek tehát rendesen benne lesznek a költségvetésben nemcsak az idén, hanem a jövő esztendőben és az ezután következő évek hosszu során át is. Hogy csak néhányat emlitsek fel, — a kisebbekkel kezdem — ilyen pl. az az adósság, melyet a Kőrös-Maros szabályozására vettünk fel 1883-ban, és melynek kamatai fejében az idén a rendkivüli kiadások, illetőleg beruházások közt 450,000 frt van előirányozva. Ez az adósság csak 45 év multával lesz törlesztve, tehát nem csak az idén fordul elő a rendkivüli kiadások közt, hanem a jövő esztendőben és az ezután következő években is mindig elő fog fordulni 45 éven át. Ez oly összeg, melyet az állandó deficzithez kell sorolnunk, mely tehát az állandó deficzitnek summáját növelni fogja nemcsak az idén, hanem évek hosszu során át. Ilyen pl. a Rábaszabályozási kölcsön is, melyet szintén hitelmüvelet által vettünk fel, s melyre évenként 376,000 frtot kell fizetnünk. Ilyenek azon költségek, melyeket a különféle vasutak vétele által magunkra vállalt adósság fejében fizetünk. Csak a tiszavidéki vasut adóssága fejében fizetünk évenkint 1.337,000 frtot. Ilyen a felső Duna szabályozása, mely vállalkozónak van kiadva, s melynek költségei fejében 1.100,000 frtot fizetünk évenkint.

Mindezek oly kiadások, melyekből nem vonhatunk le semmit, a melyeknél semmi takarékosság használni nem fog, a melyeket fizetnünk kell évek hosszu során át.

Ide tehetném még a Tisza-szabályozás költségét évenkint 500,000 frttal, a Körös szabályozását 400,000 frttal. Valamint ide tehetném egyszersmind a közös költségvetésnek ugynevezett rendkivüli kiadásait, melyek az előirányzatban 2.574,951 frttal szerepelnek. Ennek legnagyobb részét az uj ismétlőfegyverek emésztik fel. Igen, de ezen ismétlőfegyverek czimén nekünk mintegy 50 millió frtot kell fizetnünk; tehát az e czimen felvett kiadás is oly összeg, mely nemcsak az idén fog szerepelni, hanem érvényesülni fog az évek hosszu során át.

Ilyen továbbá a közösügyi költségvetésben a Boszniában elhelyezett csapatoknak külön pótléka 1.575,466 forinttal. Ez is oly költség, a mely nem szünik meg mindaddig, a mig csapataink Boszniában vannak. Es bárminként óhajtjuk is, ugy tudjuk, hogy e tekintetben változást önök javasolni nem akarnak. Ezen adatokat összeadva, kapunk körülbelül 10 millió frtot. Ezt hozzáadva azon 4 millióhoz, melyet a pénzügyminiszter ur is kimutatott, máris 14 millió frtra megy azon összeg, a mely rendes deficzitet képez a jövő évek egész hosszu sorozatán át. De jönnek ehhez még más tételek is. Nevezetesen az állami erdők kezelésénél, az állami javaknak és az állami utaknak javitásánál, az államvasutaknál, valamint az állami bányáknál folyvást van szükség bizonyos befektetésekre, hacsak az ország törzsvagyonát nem akarjuk terméketlenné és jövedelmezőtlenné tenni. E czimen az idén 10 millió forintot forditunk rendkivüli befektetésekre. Mondjuk t. ház, amit bajos ugyan elhinni, hogy a miniszterelnök ur e tekintetben adott szavát, a takarékosságot illetőleg, egyszer, kivételképen beváltja és hogy a takarékosságban elmegy a legvégső határig és hogy ott, a hol eddig 10 milliót költött, ezentul 2 millióval éri be. Ekkor is van 2 millió forint évenkint, a mely az állandó deficzit emelését vonja maga után. Ha ehhez veszszük azt, hogy a rendes bevételek közt szerepel egy tétel, mely az adósságcsinálásból származik és ha e czim alatt, a mely, mintha csak szándékosan szerepelne rendes bevételeink közt, hogy jelezze, hogy Magyarország legrendesebb jövedelmi forrása az adósságcsinálás, valamivel kevesebbet veszünk fel: ekkor is 30 millió lesz az az összeg, a mely mint rendes deficzit évről-évre fenmarad s a mely később még emelkedni fog, mert az idén csinált adósságnak a jövő évben már kamatja van.

Itt csak konstatálni kivánom t. ház, hogy az adatok, melyeket felhoztam, bizonyitékot nyernek abban is, hogy Horánszky Nándor képviselő ur, ki e számitásokat szintén megtette, ugyanezen eredményre jutott. (Ugy van! szélsőbalfelől.)

Tehát 30 millió az, t. ház, mely nem mint mulékony összeg, a melyet megtakaritások által lejebb-lejebb lehet szállitani, hanem mint állandó összeg fog ólomsulylyal pénzügyeinkre nehezedni, a melynek apasztása nélkül államháztartásunkban az egyensulyt helyreállitani képtelenek vagyunk. (Ugy van! balfelől.)

Es most engedtessék meg nekem egy rövid kitérés. (Halljuk! Halljuk!) A miniszterelnök ur néhány év előtt jónak látta a trónbeszédbe beletenni azt a passzust: «Hogy államháztartásunk rendezve van.» Ez a passzus

azóta itt többször szóba hozatott már, és miután a miniszterelnök ur belátta, hogy ez tarthatatlan ezzel is ugy bánt, a mint mások beszédjeivel szokott bánni. (Halljuk! Halljuk!) Csavarintott rajta egyet, mintha csak róla irta volna Arany: «De te bölcsebb mint az, — te a dolgok rendén egyet csavarintasz!» (Derültség balfelől.) Azt a magyarázatot adta saját szavainak, hogy a trónbeszédben foglalt eme passzusban a rendes kiadások és rendes bevételek közti egyensulyt értette. Most itt van t. ház, fogható alakban előttünk az eredmény, a rendezés, melyet itt is létre hozott. 30 millió az a deficzit, mely rendes kiadásaink és rendes bevételeink közt mutatkozik. Ezt nevezte a miniszterelnök ur a mi pénzügyeink rendezésének. Ezt tartotta oly védelemnek, melynek igazsága mellett tanuságtételre magát a koronát is felhivta, bizonyosan azért, mert tudta, hogy ha e szavak e helyről jönnek, el fogják hinni, mig ha ő mondta volna, nem hitte volna ez országban senki. (Ugy van! balfelől.) De e ténynyel szemben még mindig van egy megjegyzésem és e az, hogy vagy tudta a miniszterelnök ur, hogy mit beszél, és ismerte maga is a helyzetet, mikor ezt a koronával elmondatta, vagy nem értette. Nem merem feltételezni, hogy tudta volna, mert akkor a koronát egyenesen felhasználta volna és a korona tekintélyét, hogy ugy mondjam, koczkára tette volna csak azért, hogy politikai poziczióját emelje. Fel kell tehát téteteznem, hogy a miniszterelnök ur a dolgok ez állását nem ismerte, és hogy tévedésbe esett egyszerüen az okból, a mit Horánszky képviselő ur megemlitett, hogy a dolgokhoz nem értett. De t. ház, ezen dolgoknak rendezésére vállalkozott, mikor miniszter lett, és ha mostan a maga saját botlását kénytelen beismerni, akkor t. ház, ennek a helyzetnek következményét könnyü, hogy levonja magának mindenki, a ki nemcsak miniszternek akar tartatni, hanem férfiunak is. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Csalódni emberi dolog, megtörténhetik mindnyájunkon, de mikor a közélet embere és az ország ügyeinek élén álló férfiu téved, akkor tévedésének következménye nem őt magát éri, hanem az egész nemzetet. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Az ily tévedésnek konzekvencziája csak egy: elmenni ama helyről és csendes magányba vonulni meg és igyekezni, hogy a nemzet elfeledje.

Egyrészt egy 30 milliós deficzittel állunk szemben, másrészt iparkodnunk kellene, hogy megtaláljuk ama módokat, a melyek mellett ez állandó deficzit talán elenyésztethető lesz. De megvallom, hogy mindama terveket beleszámitva, a miket a pénzügyi bizottságban és a pénzügyminiszter urtól jelen alkalommal is hallottunk, egyáltalában nem találok egyetlenegy oly módot is, melya valószinüségnek csak némi ismérvével is birna, mely a legkisebb mértékben kilátást nyujtana arra, hogy pénzügyeink rendezése és a 30 milliós állami deficzitnek eltüntetése sikerülni fog. Mert hiszen arról, a mi tervbe hozatott, még a pénzügyi bizottságnak jelentése is azt mondja, hogy meg nem felelő és pénzügyeinken segiteni nem fog. Viszont, hogy azt a jelszót, a mit Tisza Kálmán miniszterelnök ur kiadott, hogy takarékoskodni kell, komolyan vegyük t. ház és mikép alkalmazzuk, elképzelni igazán képtelen vagyok. Mert hát lehet igenis takarékoskodni ott, hol nem állandó fix tételekről van szó, de ott hol minden krajczárnak meg van a maga helye, mielőtt megszavaztatott volna, a hol az államnak bizonyos törvény által meghatározott kötelezettségei vannak, hogy ott takarékoskodás miként lehetséges, azt felfogni képes nem vagyok. Talán a hivatalnokokat akarják elkergetni? Hiszen a miniszterelnök ur maga mondta, hogy az nem czélja. Talán a biróságokat akarják szétkergetni és a birák fizetéseit megtakaritani? Komolyan ilyenre gondolni nem lehet. Talán az iskolákat akarják beszüntetni, vagy a gazdaságnak emelésére szánt összeget akarják megvonni rendeltetésüktől? Vagy a honvédségre adott nagyon is szük dotácziót akarják eltörölni? Vagy mi az, miben a takarékosságot keresztül akarják vinni? Engem a miniszterelnök urnak a takarékossági hirdetése és az életben tett pazarlásai csak arra figyelmeztetnek, hogy Tisza Kálmán vizet praedikál ugyan, de bort iszik. (Derültség és helyeslés a szélsőbalon.)

Egyetlen tétel van kiadásaink közt, mely eléggé tetemes arra — s ezt ma fejtegette a pénzügyminiszter ur is — hogy benne redukcziót tehetünk, s ez az államadósságok kamatainak rovata. E czimen ez idénre is 111.800,000 frt van praeliminálva. Ha itt valami tekintetben redukcziót tehetnénk, ez uton csakugyan lehetne valamit eszközölni, de t. ház, ez nem egészen rajtunk áll. Ez államszerződések által van biztositva és ha az államkamatok fizetését megszüntetnék, az annyit jelentene, mint bevallani azt, a mi be fog következni, a mit önök ma bevallani még nem mernek; az államcsődöt. A konverzió volna lehetséges és ezt fejtegette a pénzügyminiszter ur is mai beszédében.

Sőt odáig ment, hogy 5½ millióra tette azon összeget, melyet 316 millió frt államadósság konvertálásából el tudnánk érni.

Már most t. ház, ha meg akarjuk az ő jövendő financziális terveit birálni, vessünk egy tekintetet az ő eddigi, hasonló politikai terveléseire. Hiszen a miniszter ur konverziót nem most tervez először. Konvertált már igen sokat is, azon gyümölcsből, melyet akkor elért, megitélhetjük azt is, a melyet el fog érni. Konvertált a multban is, még pedig oly módon, mint Horánszky t. barátom kimutatta: hogy t. i. a 153 millió konvertálása 153 millióba került. És ép mert a 153 milliós régi adósság kifizetése az a tétel, melyre Tisza Kálmán is folyton dicsekedve szokott hivatkozni, azt mintegy érdemül róva fel magának, egy megjegyzése akarok tenni. Es ez az, hogy a 153 millió visszafizetése után nemcsak 270 millióval tartoztunk, hanem kamat fejében is többet fizetünk most, mint fizettünk akkor. A 153 millió után fizettünk 9.180,000 frtot. A 270 millió után fizetünk 4% számitva 10,880,000 frtot, fizetünk tehát 1.700,000 frttal többet a konverzió után, mint a mennyit fizettünk a konverzió előtt. Ez csak aranyban van t. ház. Ha hozzá számitom azt is, hogy ez tényleg papirban fizettetik, s az aranyagiót, a mely ezelőtt kisebb volt, az 1876-iki zárszámadásban azt találjuk, hogy ezen összeg után fizetünk papirban 10.879,108 frtot, az idén pedig 26% agio mellett fizetni fogunk 13.608,800 frtot, tehát 2.729,631 frttal többet, mint a konverzió előtt.

Ha már most, t. ház, ilyen eredmények után feláll a pénzügyminiszter ur, és azt mondja, hogy én konvertálni fogom a ti adósságtokat, fogalmunk lehet arról, hogy ezen konverzió eredménye milyen lesz, hisz t. ház, akkor is, a mikor a 400 millós aranyrentének konverziójáról volt szó, azzal állott elő a pénzügyminiszter ur, hogy ime ezen az uton meg fogunk szabadulni az államdeficzittől, ezen az uton összes pénzügyeinket rendezni fogjuk. A 400 millós aranyrente konverziója megtörtént. Es mi lett az eredménye? Az hogy államháztartásunkban most is ott van a 30 millió állandó deficzit. Legfeljebb is azon eredményt érjük el, hogy a pénzügyminiszter ur kedvenczévé vált Európa összes pénzügyi matadorjainak egyszerüen azért, mert Magyarország ezer éves fennállása alatt az államtól a pénzvilág nem nyert annyit, mint a mennyit a pénzügyminiszter ur pénzügyi kormányzata alatt. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Es ha mi a pénzügyminiszter urnak a mai ülésen tett nyilatkozata és előterjesztett tervezetére vonatkozólag az ő multjából akarunk következtetést vonni, azt csak ekkép fejezhetjük ki: «Multadban nincs öröm, jövődben nincs remény.» (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Van még egy dolog, a mi engem nagy aggodalommal, mondhatnám hazafias fájdalommal tölt el, s ez az, hogy nemcsak az állam pénzügyeiben mutatkozik deficzit, hanem mutatkozik a népnek vagyonodásában, mutatkozik a politikai világban és mutatkozik mindenek fölött az erkölcsökben. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.)

Előttem is kifejezték már azt, hogy a szervilizmus az országban olyan erős gyökereket nem vert soha, mint most. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Maga a pénzügyi bizottság előadója kénytelen bevallani és az jellemző önvallomás, hogy nem annyira a hivatást szeretjük, mint inkább a hivatalt. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Es t. ház, én elismerem, hogy abban is van bizonyos elismerni való, hogy ezt beismerte; de abban nem értek vele egyet, hogy ezen irányzat ugy keletkezett, hogy a kormány kénytelen volt neki engedni. Nem ugy keletkezett, hanem egyenesen a kormány csinálta azt. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az a kormány, mely, miként Horánszky képviselőtársam mondotta, a politikai hazugságok rendszerét megalapitotta, az a kormány, mely a hatalom eléréséért egy nagy politikai hazugságot teremtett, a maga hatalmát nem volt képes fenntartani másként, mint ugy, hogy apró politikai hazugságokkal fizette ki az embereket. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Es keletkezett ennek következtében ebben az országban ma, midőn maguk a kiváltságok régen megszüntek, a kiváltságoknak egy uj neme, kizárólagosabb természetü, mint a milyen volt valaha a főnemesség és köznemesség s a korteseknek a kiváltságosai. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ovéké lett minden hatalom, övék lett minden befolyás, övék lett minden zsirosabb falat.

Es mikor a keresztény ugy fejezi be imáját a mindenhatóhoz, hogy «tied az ország, a hatalom és a dicsőség,» akkor mi arra ébredünk, hogy nálunk a korteseké az ország is, a hatalom is, a dicsőség is. (Derültség a szélső baloldalon.)

Eddig bizonyos szemérmetesség volt még e téren érezhető. Eddig bizonyos szakpályára külön kvalifikácziót követeltek, ma már az sem szükséges. Ma már ugy gondolkoznak, hogy a kinek volt elég esze jó kormánypártinak lenni, annak lesz elég esze arra is, hogy a görög nyelvet vagy a mathezist eltanitsa, vagy a szinházakat eligazitsa. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Es ha valaki még kételkednék, hogy mi igazán keleti faj vagyunk, akkor én őt arra figyelmeztetem, hogy a byzantinizmus sehol a világon nem volt ugy elterjedve, mint van minálunk. (Igaz! a szélső baloldalon.)

Ily módon keletkezett ebben a házban is, — megjegyzem t. képviselőház, hogy én senkinek a privát meggyőződéséből semmit levonni nem akarok és mindenkinek a saját nézete iránt a kellő tisztelettel viselkedem — de ily módon állott elő mégis, hogy ebben a házban nem eszmék és elvekért folyt éveken át a harcz, hanem folyt egy férfiunak a személye felett. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Es ki ezt tagadni meri, emlékezzék meg arról, hogy ezen majdnem 12 esztendei uralom alatt nem volt egyetlen egy eset sem, hogy ez az ember keresztül ne birta volna vinni a maga akaratát. Es megengedem, hogy sokan a legtöbb esetben azért rendelik alá saját akaratukat az ő akaratának, mert felismerik, hogy az jobb, de azt ki nem magyarázza senki, hogy ez minden egyes esetben, minden egyes alkalommal igy történt, mert legyen bár valakiben Sokrates bölcsesége, szóljon bár szebben, mint az aranyszáju szent János, legyen jobb az angyaloknál, én képzelhetetlennek tartom azt, hogy 12 esztendő alatt mindig az ő akarata volt a legjobb, mindig az ő tanácsa volt a legbölcsebb.

E szervilizmusnak és azon kétségbeesésnek, melyet ez szül, az a következménye, hogy Magyarországon már az életnek becse is alászállt. Olcsó lett az ember, léha, laza az erkölcs. Soha ebben az országban annyi öngyilkosság nem fordult elő, mint a mennyi ez idő alatt előfordult, Bizonynyal t. ház, szomoru jele ez az állapotoknak, szomoru jele nemcsak annak, hogy itt az állapotok tarthatatlanok, hanem annak is, hogy itt az emberek elvesztették bizalmukat egy jobb jövő iránt. De egyszersmind előállott t. ház az, hogy megkezdődött az Amerikába való kirándulás is, mely azelőtt Magyarországon, teljesen ismeretlen volt. Száz és száz esztendőkön keresztül az európai népek áramlata Magyarország felé tartott; Tisza miniszterelnök ur kormányzatának maradt fen az a dicsőség, hogy ez az áramlat ma megfordult és Amerikába mennek ki. Es t. képviselőház, minden egyes levél, a mely az Amerikában vándorlottaktól származik és ered, élénk képét adja annak a nyomornak, a melyet a mi ottani honfiaink elszenvednek. Ehséget, nyomort türnek és az angolok által való megrugdaltatást. De azért minden levélben egyszersmind foglaltatik felhivás az itteniekhez, hogy jöjjenek utánuk, mert azok az emberek inkább türik az éhséget és nyomort, mint az önök hivatalnokainak paczkázásait, mint az önök igazságszolgáltatásának az ingatagságát és inkább türik az angolok által való megrugdaltatást, mint hogy türjék az önök végrehajtói által való megnyuzatást.

Ilyen állapotok mellett t. képviselőház, zilált lévén ezen országnak mindene, megromolván az országnak hitele és pénzügyi helyzete, egy oly kormány kéri tőlünk a költségvetés megszavazását, a mely, mint Horánszky Nándor t. képviselő ur kimutatta, kormányzása alatt nem kevesebb, mint 1000 millió frt államadósságot csinált. Frankokba átszámitva ezt 2½ milliárd, a fele azon összegnek t. ház, a melyet a francziák az 1870-iki háboru után a poroszoknak fizettek. Nagy, hatalmas, nálunk sokkal gazdagabb, sokkal számosabb nemzet fizette ezt az összeget azért, hogy az ellenség kitakarodjék országából és vége legyen annak a nyomoruságnak, melyet el kellett türnie. Mi ennek az összegnek felét fizetjük, daczára, hogy annyival kevesebbek, daczára, hogy annyival szegényebbek vagyunk, megfizetjük egyszerüen azon boldogságért, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök maradjon. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A római imperium megalkotója nem tudott aludni, mikor elvesztette legióit. A magyar nemzetre is keserves éjszakák jönnek és én várom, mikor fog oda kiáltani a nemzet a miniszterelnök ur fülébe; Varus, add vissza millióimat! Nem fogadom el a költségvetést. (Helyeslés a szélső baloldalon!)

Orbán Balázs a következőket mondá:

Megszokhattuk e kormány 12 éves uralma alatt, hogy költségvetéseink nem egyebek osztrák adólajstromnál; megszokhattuk, hogy hazánk minden más állami funkcziójának s önrendelkezési jogának megszoritásával, tisztán csak az osztrákoknak való vér és pénzadó kiszolgáltatására szorittatik; megszokhattuk, hogy parlamentünk jelen szerkezetében nem képes hazánk érdekei és jogai felett szigoruan és sikeresen védelmezni, őrködni, hanem minden ténykedése a párturalom és kormány fentartására irányul. Ha a költségvetés kiadási tételeit vizsgáljuk, azt látjuk, hogy 322 milliót kitevő állami bevételeink több mint kétharmada nem hazánk szükségleteire, hanem az osztrákok hasznára forditattik, ugy, hogy a mi közmivelődési igényeinkre, égető belszükségleteinkre alig juttatnak alamizsnaként roppant bevételeinkből valamicskét. Az aratás haszna e téren az osztráké, nekünk csak a munkálás fáradalmaiért csak némi tartozás és a hulladékok felszedése engedtetik meg.

Méltóztassanak összeadni a kiadási és jövedelemkimaradási tételeket s meg fognak győződni, hogy hazánk iszonyatos sarczot fizet Ausztriának, a miből alig folyik valami vissza, s a mi természetszerüleg a mi elszegényedésünket, a mi végkimerülésünket kell, hogy előidézze.

Az önök egész közösügyes szervezete az ő már-már komikussá válni kezdő delegácziójával együtt abszurdum. Parlamentünknek van joga megtagadni azt, a mi a hadseregnek éltető lelkét alkotja, az ujonczokat, és a mi éltető levegőjét alkotja, a költségeket; de már arra nincsen joga, hogy ez a pénz elköltésébe az ujonczokkali bánásmódba, a hadsereg szervezetébe bele szóljon, hogy a minden évben ismétlődő fegyver, gomb és gallércserékre kidobott milliók elpazarlását meggátolhassa. A gazdának szabad az ebédre valót kiadni, de hogy a szakács abból mit főzzön, hogy el ne kozmásitsa, el ne égesse, abban nem szabad disponálnia.

Ma, a midőn a világ minden országa nemzeti hadsereget alakit, midőn még az ind gyarmatok, Ausztrália, Kanada is birnak ilyennel; ma, a midőn a hősiesség rugóját mindenütt a hazaszeretetben keressük, ma, a midőn a világ minden országában az ország intelligencziáját csoportositják a tisztikarban: hogy sziv és értelem kezet foghasson, önök erőlködnek fenntartani egy olyan középkori állapotot, a melyben a katonának nem akarnak más eszményt adni a fegyelemnél: más felsőbbséget a hadurnál, a melyben azt követelik, hogy a hadseregbe sorozott nép milliói ignorálják a hazát, annak törvényét, alkotmányát, nyelvét. Mi azokért a pár évtizeddel, hogy ne modjam pár századdal hátramaradt jó öreg osztrak tábornokok csökönyösségeért és a Soldatenkind-ek elhelyezkedéseért nem akarjuk se hazánkat, se a magyar trónt védtelenül hagyni; mi nemzeti zászlót akarunk előttük lobogtatni a feketesárga helyett, a mely nem nemzet, nem is uralkodóház, hanem a meghalt római császárság és szent birodalom jelvénye.

A mi a külügyeket illeti, az kezeltetik a mi befolyásunk kizárásával és a mi érdekeink ellenére, a három császár szörnyszövetség népeket ignoráló bomba modorában. A népek ma már kimaradnak a számitásból, csak a dinasztiák érdekei uralják a helyzetet s midőn látjuk keleten hazánk biztonságát, az ottani népek — a mi természetes szövetségeseink s hazánk önállóságát aláásva s hazánk veszélyeztetésére az aknákat készülni, s a midőn e miatt a nemzet közvéleménye háborog, akkor a mi miniszterelnökünk felolvas nekünk itten a bécsi külügyminiszteriumban kieszelt oly furfangos nyilatkozatokat, melyek rendesen a nemzet felültetésére és jóhiszemüségének kijátszására vezetnek. Attér a belügyminiszter budgetjére. Az a roppant közigazgatási apparátus leginkább abban mesterkedik, hogy a törvényeket kijátsza, a kormány pártjának többségét az 5 éves cyklusra biztositsa. Hihetetlen dolgok és elnézések történnek.

Egy 12 bünvádi keresettel megtámadott polgármester azzal fedeztetik, hogy a közigazgatás és a törvényszék már évtized óta veszekedik az illetékesség felett (Derültség a szélső balon.) s ő ott grassál hivatalában ad majorem Tisza gloriam. A miket a képviselő választók összeirásánál elkövetnek és hivatalosan hamisitnak, az minden fogalmat felül mul; a mi a községi választásoknál történik, az valóban hajmeresztő, az tulszárnyalja a lehetőség határait. E tekintetben egyik mintamegyére: Bács-Bodroghmegyére mutatok rá, a hol legujabban Zenta városában a közgyám, az alispán tilalma daczára 360 árva nevében szavazott a kormányjelöltekre és rá mutatok az ó-becsei esetre, a hol halottak és özvegyek nevében szavaztak hamisitott felhatalmazásokkal, — mi a választás folyama alatt be lett bizonyitva — a kormányjelöltre; de azért az évek előtt történt választás meg nem semmittetett, hanem megtörtént az, hogy 12 polgárt, mert ez ellen fel mertek az alispánhoz folyamodni, ez őket hatóság sértése czimén 1200 frtra büntette, s azt minden forum helybenhagyta egynek kivételével, a kinek, mert felcsapott kormánypártinak, elengedtetett birsága.

Dorozsmán a visszaélés ellen felszólalókat még vasba is verette a jelenlevő főszolgabiró ur ad majorem Tisza gloriam Udvarhelymegye egyik szolgabirája, ki képviselőjelölt, a községi birákat egész járásában egyszerüen kinevezte főkőkortesei közül. Ily s hasonló eseteket számtalant lehetne felhozni az ország minden részéből, a mely aláás közigazgatást, törvényt, alkotmányos jogrendet.

A mi a közbiztonsági közegeket illeti, a csendőrség kegyetlenkedik, torturáz, a választásoknál pártérdekeket szolgál, s e mellett roppant sokba kerül, mert költségvetése ez évre felülmulja a 3.200,000 frtot, csak nyugdija és kegydija 52,000 frtot tesz ki, a mi ezen pár éves intézménynyel, midőn meg rokkantjai nem lehetnek, valóban megmagyarázhatlan. Az államilag kezelt fővárosi rendőrség stagnál s ha a régibb botrányos üzelmek és üzérkedések némileg megszüntek is, az még sem képes a közbiztonsági igényeket kielégiteni.

A mi a vallás- és közoktatási miniszter ur költségvetését illeti, panaszolja szóló, hogy az államilag segélyezett községi iskolák szegény tanitói nem kapják ki silány fizetésöket. Ez az ország legtöbb részében megtörtént. Legyen elég itt csak Csikmegyére hivatkozni, a hol 22 községi tanitónak 7745 frtnyi fizetéséből 3882 frt 90 kr, tehát az összes fizetés 55%-ka lett visszatartva, és még nem is aránylagosan, egyiknek levonták fele fizetését, másiknak kétharmadát, és igy tovább. Es ez történik azért, mert a miniszter ur törvény és szerződések ellenére, a községi tanitók fizetésének 50%-át visszatartja, a mint sejti, a tanitói nyugdijalap javára, a mit — ugy rebesgetik, — hogy felépittet. A betevő falat kenyértől a miniszter által megfosztott szegény tanitók ama kényszerhelyzetbe sodortattak, hogy a községeket voltak kénytelenek beperesiteni, a mi miatt tanitó és község közt oly sajnos meghasonlások és surlódások támadtak, a mik a gyermekek visszatartását és népnevelésügyünk kompromittálását idézik elő, másutt a sötétség barátai és az állam ellenei felhasználták arra, hogy visszatereljék a felekezeti iskolákhoz. Ugy látszik, a miniszter ur kezére játszik amaz ultramontánoknak és nemzetiségi agitátoroknak, a kik a községi iskolák ellen ugy is elkeseredett hadjáratot folytatnak. Részletesen szól azután a kormány pénzügyi politikájáról. E kormány iránt, a mely ily pénzügyi helyzetet teremtett s mely az abból való kibontakozás helyett a mindinkább való bonyolitást eszközöl, bizalommal nem viseltetvén, a költségvetést általánosságban sem fogadja el a részletes tárgyalás alapjául, hanem csatlakozik a Helfy határozati javaslatához. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A vitát holnap folytatják. *Mohai* Sándor, mint a 7-dik biráló bizottság tagja, leteszi az esküt.

Az ülés végződik 2 óra 15 perczkor.

A közösügyi költségekhez való hozzájárulási aránynak ujból való megállapitása czéljából kiküldött országos bizottság ma este 6 órakor *Szlávy* József koronaőr elnöklete alatt értekezletet tartott, melynek tárgyát az osztrák kvóta-bizottsághoz intézendő első nunczium szerkesztése képezte. Az értekezleten jelen voltak: a kormány részéről: *Tisza* Kálmán miniszterelnök, *Szapáry* Gyula gr. pénzügyminiszter és *Wekerle* miniszteri tanácsos; a bizottság tagjai közül: Falk Miksa, Gáll Jenő, Haynald Lajos bibornok-érsek, Hegedüs Sándor, Horánszky Nándor, Láng Lajos, Lukács Antal, Majthényi László b., Pallavicini Ede őrgróf, Széll Kálmán, Szlávy József, Szontagh Pál, Vizsolyi Gusztáv. Az ülés után a tagok még mintegy másfél órán át tartó magánjellegü eszmecserét folytattak a teendők felett. E magánjellegü értekezletben *Falk* Miksa országgyülési képviselő, a bizottság előadója, részletesen ismertette a nuncziumra vonatkozó javaslatait. A javaslatok az értekezlet egyhangu helyeslésével találkozván, azok alapján fogja az előadó a végleges nunciumot szerkeszteni, mely a bizottság legközelebbi értekezletén elő fog terjesztetni.

A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután 5 órakor tartott ülésében, melyben a kormány képviseletében *Hosszú* József államszámszéki alelnök és *Jankovich* osztálytanácsos zett részt a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után tárgyalás alá vette az 1885. évi zárszámadások I. II. VII. VIII. és IX. fejezetei alatt foglalt elszámolásokat. Amennyiben a tárgyalás folyamán figyelmet érdemlő nehézmények fel nem merültek, az elszámolt tulkiadások, valamint kevesebb bevételekre nézve a felmentvényt javaslatba hozni határozta a bizottság. A bizottság legközelebbi ülését melyben az igazságügyi tárcza zárszámadása fog tárgyaltatni legközelebbi csütörtökön január hó 20-án délután 5 órakor fogja tartani.

VIDÉK.

* **Nyitramegyéből** irják: Ma még ugyan kerületeinkben a képv. jelöltségek teljes határozottsággal nincsenek megállapitva, mindazáltal már emlegetnek egyes jelölteket. Hir szerint a kerületekben föllépnek: az érsekujvárban Kapisztóry Ferencz, a sellyeiben hg Odescalchi Arthur, a nyitraiban Latkóczy Imre, a galgócziban Uzsovits Pál és Ocskay István, a verbóiban ifj. Ocskay Rudolf, azután egy pánszláv, valószinüleg Mudron Pál, sokan keresztülvihetőnek tartják Fabiny Teofil és Komlósy Ferencz jelöltségét, — a vágujhelyiben gróf Pongrácz Adolf, a szeniczіben Tarnóczy Gusztáv és Zimándy, a szakolczaiban hg Odescalchi Gyula, nagytapolcsányiban dr. Szulyovszky Ignácz, a ny.-zsámbokrétiben Zsambokréthy József, a privigyeiben Sporzon Ernő és dr. Krajcsik Ferencz.

* **A fiumei** evangélikus községet, mint Fiuméből ma távirják, tegnap tartott közgyülésen «fiumei egyesült ág. ev, és evangélikus református» hivatalos czim alatt véglegesen szervezték, a kormánytól nyert évi segély folytán. Smid Jakab lelkész Daruvárról, mint adminisztrátor fog egyelőre Fiuméban müködni. Az egyház gondnokává megválasztották: Eördögh Jenő osztálytanácsost, Meynicz Henrik gyártulajdonost, Cunradi Ödön és Steinacker Arthur nagykereskedőket.

* **Tót-Komlós** községtanácsáról mult hétfői lapunkban azt emlitettük, hogy a megye által határozatilag elrendelt magyar kisdedóvó felállitásának terhe alól magát fölmenteni kéri. E hirünkre vonatkozólag *Gajdács* Pál tót-komlósi ev. lelkésztől fölvilágositó sorokat vettünk, a melyekben kijelenti, hogy Tót-Komlós községtanácsa e kérelmet nem hazafiatlanságból, vagy épen magyarellenes érzelmek által vezetve intézte a megyéhez, hanem csupán «egyelőre» kivánja a kisdedóvó felállitását elhalasztani, mert arra jelenleg nem rendelkezik fedezettel. A községtanács hazafiságát ama tények által világitja meg, hogy Tót-Komlós községe több megyei és országos hazafias irányu egyesületbe alapitó nagy pártoló tagnak beiratkozott. Midőn e fölvilágositó soroknak egész készséggel engedünk tért, egyuttal nagy sajnálatunknak adunk kifejezést a fölött, hogy oly gazdag községnek, mint a mnő Tót-Komlós, a hol községi pótadót nem ismernek s a község egymásután vásárolja a földbirtokokat, egy kisdedóvó felállitására nem telik fedezet

* **Pancsova** városában mozgalom indult meg, hogy az ág. ev. templomban is tartassék isteni-tisztelet. E végből most aláirásokat gyüjtenek s meg akarják kérni Schvalm lelkészt, hogy legalább hetenkint egyszer tartson magyar prédikácziót. E méltányos kivánság teljesitésének remélhetőleg nem lesz semmi akadálya.

UJDONSÁGOK.

— jan. 17.

A hajléktalanok menedékházának épitésére

adakoztak:

Fischer Zsigm. és társa helybeli czég **személyzete** . . . . 6 frt — kr

Hacker Józsa gyüjtése, P.-Péteri Hacker Józsa Péteri 50 kr, Hacker Amália Péteri 50 kr, Hacker Albert 20 kr, Hacker Manó Bées 50 kr, Hacker Márton Péteri 50 kr, Patai Imre Alsópéteri 30 kr, Kulcsár Ferencz Péteri 10 kr, Nagy István Péteri 25 kr, Kis Sándor, Alsópéteri 10 kr, Novák Gábor Péteri 50 kr, Huszka Albert Péteri 50 kr, Huszka Ferencz Tömörkény 20 kr, Csuri Gergely Péteri 20 kr, Seres János Alsópéteri 20 kr, Szlávik Géza Péteri 50 kr, Tóth Gáspárné Tömörkény 10 kr, Pozsár István Péteri 25 kr, Szarvas János Alsópéteri 25 kr, Szemerédi Gábor Fehértó 20 kr, Fényes Pál Péteri 20 kr, összesen . . . . . 6 frt 05 kr

Eddigi gyüjtésünk . . . . 2082 frt 53 kr

Összesen . . **2098 frt 58 kr**

— *Személyi hirek.* *Khuen-Héderváry* gróf horvát bán ma reggel, családi ügyekben, Zágrábból Bécsbe utazott. — *Kemény* János báró, kinek egészségi állapotáról különböző hirek voltak elterjedve, jó egészségben Budapestre érkezett s ma a képviselőházban is megjelent. — *Bujkovszky* Mihály korponai polgármester tiszteletére a város lakói, abból az alkalomból, hogy megkapta a Ferencz-József-rendet, fáklyás-zenét rendeztek. — *Parcsetich* Bódogh Ujvidék főlspánját jan. 14-én nevenapja alkalmából a közeli és távoli vidékről számosan üdvözölték. — *Bardi* gróf tegnapelőtt Bécsbe érkezett s a *király* magánkihallgatáson fogadta; később *Rudolf* trónörökös is látogatást tett nála. — *Bacquehem* marquis, az osztrák kereskedelmi miniszter, belép a német lovagrendbe. — *Decrais* urnál Bécsben tegnap este volt a második nagy fogadás s ezzel a hivatalos bemutatások véget értek.

— **Idők jele.** A honvédelmi miniszter, mint egy kőnyomatu tudósitó jelenti, leiratot intézett Pestmegye közönségéhez, melyben fölhivja, hogy a 4-ik sz. hadtest Budapesten állomásozó tüzérezredének egy nehéz ütege számára, mely 3 tisztből és 100 legényből, továbbá 42 lóból áll, átmenetileg Budapest főváros környékén fekvő községek egyikében elhelyezést biztositson. A szolgálati érintkezés és vasuti összeköttetés szempontjából e czélra a miniszter legalkalmasabbnak tartja Rákos-Palotát. Szükség esetén azonban Soroksár, vagy Budapesttől hasonló távalságra és a Dunától keletre fekvő valamely más nagyobb község kijelölését is elfogadja. Szen-Endrét előzetesen mellőztetni kéri, mert bár az elég nagy, de 22½ kilométernyi távolsága, télviz idején a fővárossal való kedvezőtlen összeköttetése s a Duna jobb partján való fekvése a kivánt czélra alkalmatlanná teszik. A miniszter a megye közönségét felszólitja, hogy a szükséges intézkedéseket, a 4-ik hadtestparancsnokságával egyetértőleg, haladéktalanul tegye meg s az eredményről hozzá jelentést terjeszszen föl. — *Debreczenből* jelentik, hogy a katonai parancsnokság a vasuti vendéglősnél az iránt intézett kérdést, hogy az esetre, ha huszonnégy órával előbb tudatják vele, képes-e 10,000 ember számára eleséget adni, ezenkivül ugyancsak Debreczenben jár hire annak, hogy a kollegiumot és a «Bika»-vendéglőt tábori kórháznak szemelték ki. — *Győrben* tegnap az a hir terjedt el, hogy a 7-dik tüzérezred ütegeit Gácsországba rendelték, e hir eddig nem bizonyosodott meg, de az tény, hogy az ezredet *hadilábra* állitják. — *A kozslárdi hadi kitérőn*, mely a gyulafehérvár-balázsfalvi vasuti távolság megröviditésére van számitva, a sineket közelebbről lerakták. — *Ungvárott* a katonai hatóság a középületeket felmérette s megvizsgáltatta, hogy háboru esetére alkalmasak volnának-e ez épületek kórházakul; azonkivül sátorkórházat is állitnának fel a vásártéren.

— **A spanyol hajóhad.** Madridból irják e hó 13-ról: A hivatalos lap ma közli a cortes által elfogadott hajóhad-felszerelési tervezetet. E szerint összesen 225 milliót fognak kiadni; 12½ milliót tengerparti erőditésekre, 10 milliót az arzenálok nagyobbitására, 22½ milliót az épités alatt levő hajókra, 190 milliót pedig uj hajók épitésére. A hajóhad négy év alatt készül el és akkor 11 pánczélos hajóból, 6 másodosztályu, 4 harmadosztályu és 96 elsőosztályu torpedóhajóból, 12 aczél ágyunaszádból, 16 torpedo- és 20 kisebb naszádból fog állani. A mostani hajóhad 2 pánczélos hajóból, 22 torpedónaszádból és 32 ágyunaszádból áll. E tervnél Spanyolország fősulyt fektetett a kisebb és gyorsabb torpedo- és ágyunaszádokra.

— **Munkácsy visszaérkezése Párisba.** Párisi levelezőnk a következőket irja: Munkácsy Mihály mult vasárnap este 9 órakor érkezett vissza Amerikából Párisba. Az uj világban kevés embert részesitenek olyan ovácziókban, mint a milyenben részesitették Munkácsyt. Hogy ez ovácziók mennyire kifárasztották, legjobban bizonyitja az, hogy mikor hétfőn délben megakartam látogatni, ő még aludta az igazak álmát. Kedden aztán meglátogathattam. Munkácsy most sokkal jobb szinben van, mint volt elutazása előtt és ő maga mondta, hogy a nagy és fáradságos ut daczára most sokkal jobban érzi magát, mint bármikor. Többek közt elbeszélte, hogy barátai különvonaton vitték Washingtonbe és Birminghambe. Washington vidéke Magyarországra emlékeztette, ugy hogy olyanformán érezte magát, mintha angolul beszélő magyarok közt volna. Festésre persze alig gondolhatott a sok ováczió miatt; de azért elkészitett három arczképet, melyek mindegyikének 100,000 frank az ára. Munkácsy nagyon örül, hogy megint Párisban van, mert néhány kisebb kép befejezte után nagyobb kép festésébe akar fogni. A nyáron valószinüleg Magyarországba utazik, mert mint mondá, nagy vágya van már szeretett hazáját viszontlátni.

— **Eltoloncolt hottentották.** A hottentotta-karavánt, melyet, mint megemlitettük, Münchenből Nürnbergbe tolonczolták, most — mint Nürnbergből irják — valószinüleg vissza fogják tolonczolni Münchenbe. A nürnbergi hatóság már megtette a kellő lépéseket a müncheni rendőrségnél és ha ez sem használ, felterjeszti panaszát a felső-bajorországi kormányhoz. A nürnbergi tanács ugyanis azon nézetben van, hogy a müncheni rendőrségnek kötelessége lett volna a hottentottákról gondoskodni, a mig meg nem állapitják, hogy hová vigyék őket. Mivel a hottentották első impresszáriója megszökött, egy müncheni kereskedő azt kéri most a nürnbergi hatóságtól, engedjék meg neki, hogy most ő mutogathassa a hottentottákat. A hatóság azonban ezt az ajánlatot visszautasitotta, mivel egyrészt nincs joga az emberek felett rendelkezni, másrészt pedig mert nem foglalkozik «rabszolga-kereskedéssel.»

— **Mária Valéria főherczegnő védencze.** Bécsből irják: Mária Valéria főherczegnő tegnap délelőtt fogadta a bécsi Hofburgban védenczét, Kubak Bertát, a kinek szülői, mint ismeretes, a Ring-szinház égése alkalmával meghaltak. A most tizenkét éves, csinos leánykát, a mióta árva, a főherczegnő kivánságára a dominikánusnők hackingi kolostorában nevelik. A leány a kolostor főnöknőjével, Auersperg Friderika herczegnővel jelent meg a palotában, a hol igen szivesen fogadták; a főherczegnő hosszabb ideig beszélgetett vele és érdekkel tudakozódott a hackingi kolostor viszonyairól is.

— **Uj Napoleonida.** A *Galignani's Messenger* a londoni lapok tagadásával szemben igaznak mondja ama hirt, hogy Lulu herczegnek maradt egy fia s hogy e fiu most Párisban van, valamint azt is, hogy a herczeg egykori szeretője most melbournei, ausztráliai, iskolatanitónő. Allitásának bizonyságául a következő leveleket közli, melyeknek eredeti állitólag az idézett lap birtokában vannak. Az első levél, melyen londoni postabélyeg van 1878. febr. 19. kelettel, igy hangzik: «Bickley, esti 5 óra. Kedves Lottim. Nagyon boszantott, hogy ma nem mehettem Ludgate-Hillbe. Nemcsak a vonatot szalasztottam el, de egy táviratot is vettem mely egy ur elé mennem kényszeritett, ki anyámnak bensö embere. Figyelj! Holnap reggel 10 órakor várj rám a Cannon streeten a szokott helyen. Együtt megyünk vásárolni a boltokba, aztán pedig együtt térünk vissza Piccadillybe. Őszinte barátod Walter Louis.» — A második levél, melynek bélyege hasonlóképen a londoni postán, 1878. április 19-én kelt, igy hangzik: «A voolwichi fegyvergyár pályaháza, vasárnap este. Kedvesem, kedden délben szállásunkon leszek. Sietve irok, mert a vasutra kell mennem. Leveledet Elthamban kaptam. Nem sok a reményem ebben a változó világban, de jó leszek hozzád s te drága angyalom, nem fogsz szemrehányásokkal illetni. Igen, tiéd vagyok, noha nem vagyok rá méltó. Ebben a kis világban te vagy az én mindenségem. Higyj a te őszinte barátodnak, Louisnak. U. i. Légy oly jó, tartsd meg azt a levelet, mely 89. sz. alatt holnap érkezik számomra.» Mind a két levélen ez a czim olvasható: Madame Watkins, 80, Jermyn Street, Londres. — Egy távirat, mely 1878. május 19-én kelt, igy hangzik: «Ma 19-én délután 4 órakor jer elém a Viktoria-állomáshoz. Walter.» A másik távirat Bickley-ben 1878 jun. 2-án kelt s igy hangzik: «Kénytelen vagyok ez este visszatérni Londonba; 4 órára. Sajnálom. Louis Walter.»

— **Öngyilkosságok a vidéken.** *Békés-Gyulán* Czégényi Zsigmond asztalosnak fiatal neje Dudás Juliánna jan. 9-én éjjel megmérgezte magát. — *Vésztőn* Mészáros András 71 éves földmives jan. 6-án a háza padlásán felakasztotta magát. — *Kis-Kanizsán* Csanádi Plauder Vendel ács, jan. 6-án, családja körében főbelőtte magát.

— **A soknejüség ellen.** Washingtonból jelentik: A kongresszus e hó 12-én egyhangulag elfogadta a mormonok soknejüsége ellen irányuló törvényjavaslatot. Az uj törvény szerint megsemmisitik mindazokat a határozatokat, melyeket Uthah területén a mormon-egyházra és a Pepetual-Fund-Emigration-Companyra vonatkozólag hoztak. A főügyészt meg fogják bizni, hogy e két intézményt, mely a mormonok hatalmát eddig fenntartotta, oszlassa fel. E rendelet törvényes volta kissé kétséges, mert az alkotmány értelmében a kongresszus uj vallás megalapitására vagy valamely vallás megszüntetésére nézve nem határozhat.

— **Csodabogár.** A Szabadkán megjelenő *Bácskai Ellenőr* közli ezt a furcsaságot, melyet im itt minden kommentár nélkül lenyomtatunk: «Erdekes felolvasás. Szabadka, tudvalevőleg, az évenkint Palicson rendezett «országos sport-versenyek» által vezérszerepet játszik Magyarhonban az ember-sport terén, a mely sport müvelése az általános védkötelezettséggel biró államokra nézve valódi életkérdés. Városunk e fontos szerepének tulajdonithatjuk, hogy a «Magyar léghajózó egylet» valószinüleg már e héten kisérletekkel összekötött fölolvasást rendez nálunk, melyek nemcsak tulajdonát és kizárólagos szabadalommal biró kormányozható léghajónak egyik pompás mintáját röpülve mutatja be, hanem a franczia és az orosz hadiléghajókat is, melyek a hirlapok által küszöbön levőnek hirdetett háboruban döntő szerepet fognak játszani hadseregünk ellen. A «Magyar léghajózó egylet» által az őszön tartott fölolvasásokat mind Bécsben, mind a lagunák regényes városában Velenczében nagyszerü hatást gyakoroltak; e városok müvelt közönsége és szakértői tolongva tolongtak e felolvasásokra, a villamossággal foglalkozó szaklapok — németek, olaszok, francziák és angolok egyaránt — pedig hasábokat irtak e fölolvasásokon bemutatott találmányról. A városunkban rendezendő fölolvasás 4 részből fog állani: 1. A léghajózás története. 2. A jelenlegi kormányozható léghajók. 3. A léghajók hadi szolgálatban. 4. Két légkirándulás. (Rajz.) Hogy a közönség többféle hangot halljon, s igy a fölolvasás netáni egyhangusága elkerültessék, a négy szakaszt négyen olvassák föl. A felolvasók között remélhetjük: Nyári Simon grófot és Szentgyörgyi Horváth Rezső nagybirtokost, a «Magyar léghajózó egylet» tagjait is.»

— **Öngyilkos csendőr.** *Dulai* Lajos monori lovascsendőr körülbelül 27 frtnyi kincstári pénz elsikkasztása után e hó 9-én az őrhelyről megszökött. Azonnal nyomozására indultak, de csak 13-án találták meg a tornyos-löbi erdőben meghalva, átlőtt mellel. A vizsgálat és a bonczolás kideritették, hogy egy kikölcsönzött fegyverrel agyonlőtte magát — alkalmasint a büntetéstől való félelmében.

— **Baleset egy hajón.** Pancsováról irják: A Zimony-Belgrád-Pancsova közt közlekedő «Pataj» nevü helyi gőzösön néhány nap előtt baleset történt, melynek könnyen lehetett volna végzetes következménye. A Temes torkolatánál, a hol a viz sodra igen nagy, a kormányosnak nagy erőt kellett kifejtenie, hogy a hajónak megadhassa a kellő irányt. Mikor a hajót meg akarta forditani, a kormánykerék egy fogója eltört s a kerék oly erővel fordult vissza, hogy a kormányost beledobta a vizbe. Ez szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem daczára annak, hogy nehéz bunda és csizmák voltak rajta, uszni kezdett a part felé. Néhány ember egy csolnakkal gyorsan elébe sietett és szerencsésen megmentette.

— **A hol nincs stempli.** Az egész ország azon nyög, hogy sok a stempli, s Mező-Tur bizonynyal az egyetlen város e hazában, a hol e kedves jószágban még szemmel se gyönyörködhetni. Másutt leletezik, ekzekválják azokat, a kik a bélyegtől idegenkednek, a m.-turiak már egy hónapja könyörögnek egy kis stempliért, mind hasztalan. E hihetetlennek tetsző dolgot a m.-turi ujság igy adja elő: Ma-holnap egy hónapja lesz, hogy a városban sem bélyeg-áruda, sem pedig bélyeg nincsen. Oka ennek pedig a budapesti pénzügyigazgatóság, mely ez ügy rendezésével hetekig késik. Hiába tesz a helybeli pénzügyőrség távirati és irásbeli felterjesztéseket, az engedély kiadása most is késik. Valóban megbocsáthatatlan az a lanyhaság, melyet az ilyen halasztást nem türő pénzügyi dolgokban is az illetékes felsőbb hatóságok tanusitanak. A dolog annyira ment, hogy a városi hatóság indittatva érzi magát ez ügyben közbelépni és a maga részéről a szükségeseket már eddig meg is tette.

— **Stanley uj afrikai utazása.** Londonból irják jan. 14-ről: Stanleynek, mint londoni diszpolgárnak tegnap adták át a diszoklevelet. Az ezután következett lakomán, melyet a Mansion-Houseban tartottak meg, Stanley elmondotta, hogy Emin beyt mint szándékozik kiszabaditani. A különböző utak nehézségeiről és veszélyeiről sokat beszéltek; szem előtt kell tartani, hogy nem szabad az afrikaikat ingerelni, a missziónáriusok biztonságát veszélyeztetni és a németek érzékenységét megsérteni. Belgium királya 90 napra Stanley rendelkezésére bocsátotta a Congo-állam összes hajóit. Stanley számitása szerint mintegy 4 hó mulva lehetne Emin beyhez eljutni, ha Zanzibártól a Congo torkolatáig tengeren utaznak. A vele levő nőket és gyermekeket aztán a Congón lefelé visszavinnék Egyiptomba. A Congótól nagyobb nehézségek nélkül lehet Emin bey tartományába eljutni. Az előkészületeket most végzik Afrikában és az expeditió európai tagjai e hó 2-án fognak elu a toi. Más uton talán könnyebben el lehetne jutni Emin beyhez, de akkor erőszakkal kellene előrenyomulni és el

volna vágva az út visszafelé, mert a nőknek és gyermekeknek 1800 kilométernyi utat kellene megtenni, hogy az indiai oczeánhoz jussanak. Csak akkor utaznának a szárazföldön, ha hajó nem állna rendelkezésükre. Stanley azzal végezte, hogy addig nem fognak visszatérni, a mig Emin beyről hirt nem hoznak.

— **Léghajó Khina számára** Párisból irják, hogy a khinai kormány a mult évben két léghajót rendelt meg a párisi Louis Godard és Pillas Panis czégnél. A léghajók elkészültek. Az egyiknek gömbjébe 3,000, a másikba 600 köb méter gáz fér, s az elébbi 12 személyre készitett csónakot emel magával. A léghajókkal tegnap tettek próbát, mely kitünően sikerült s legközelebb maga az egyik vállalkozó szállitja el a léghajókat Khinába.

— **Családi dráma**. Mezőturról irják: Fási Imre vagy hat-hét óta elválva élt a feleségétől, a kivel sehogysem tudott összeférni. E hó 10-én Fási elment neje lakására és ott talált egy Bodnár Lajos nevü legényt. Mikor ez észrevette a férjet, rárontott és torkon ragadta Fásit, a ki erre tarisznyájából előkapott egy nagy kést és azzal Bodnárt hátba döfte. A veszélyesen megsebzett legény elmenekült és nagy nehezen hazavánszorgott. Egy idő mulva Fási is el akart menni, de mikor az udvaron végig haladt, Bodnár Lajos fivére és ennek néhány czimborája rátámadtak és ugy össze-vissza szurkálták, hogy vértől elboritva összerogyott. Mikor Fási felesége ezt meglátta, elfutott. Két napig keresték ismerősnél, idegennél, de nyomára akadni seholsem lehetett. Harmadnapra aztán halva találták Bodnárék kutjában, hová a szegény asszony rémületében beleugrott.

— **Kettős öngyilkosság**. Klagenfurtból távirják nekünk: Halla főhadnagy egy klagenfurti magánzónő leányával egyetemben öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosok holttesteit ugy fogták ki a tóból. Az eset nagy feltünést kelt a városban.

— **Az olasz királyfi keleti utja**. Viktor Emánuel, az olasz trónörökös, mint már emlitettük, a napokban megindult keleti utjára. A «Savoya» yacht, melyre Itália reménye van bizva, e hó 12-én érkezett Maltába, hol a trónörököst az edinburghi herczeg, a hatóság és a lakosság fogadták, mind nagy szivességgel, barátsággal. A herczeg e hó 13-án hagyta el Maltát és onnan tovább folytatta utját Alexandria felé.

— **Dr. Lenz Oszkár** tanár, az osztrák Kongo-expediczió vezetője, a ki, mint egy tegnapi táviratunk jelentette, szerencsésen megérkezett Zanzibárba, a sok akadály daczára is megoldotta a feladatot, melyet maga elé kitüzött. A Kongo torkolatától kiindulva, a folyam mentén elment a keleti tengerpartig és ugyanazon szélességi fok alatt (a déli szélesség 6. foka) érkezett meg Zanzibárba, a mely alatt a nyugati tengerpartról elindult. Szerencsés megérkezésének hire épen nyolcz héttel később érkezett, mint utolsó levele, melyet még a mult év nyarán küldött el.

— **Az «igazság bajnoka»**. Ki hinné, hogy e szerény czim alatt a nagy Tuskán rejlik? E czimre nincs ugyan még diplomája, a mint hogy azoknak az uraknak is, a kik őt e titulussal felruházták, még a diploma megszerzésével kellene foglalkozniok. A nagy horvát hazafi legujabb kitüntetésének történetét különben az O. E. egyik *zágrábi* távirata kegyetlen naivsággal igy adja elő: A helybeli egyetem több hallgatója Tuskán volt tartománygyülési képviselőnek, ki tudvalevőleg hamis eskü miatt el van itélve, ujév alkalmával következő feliratu gyürüt nyujtott át: «Az egyetemi polgárok, az igazság bajnokának.» A tüntetés rendezői ellen szigoru vizsgálatot inditottak.

— **Páris, mint tengeri kikötő**. Párisból irják: A franczia főváros kereskedői és iparos köreiben az utóbbi időben sokszor jött szóba az a terv, hogy Párist csatorna által össze kellene kötni a tengerrel, ugy hogy a franczia metropolis aztán egyike volna a világ elsőrangu kikötő városainak. Ez a terv nemrég szóba került a városi tanács ülésén is; a kérdés persze sokkal fontosabb, semhogy azt mindjárt elintézhették volna, igy hát az ügyet átadták egy bizottságnak, mely arra vonatkozó véleményét a tanács elé fogja terjeszteni. E terv nem először merül fel. Az eszme, Párisból kikötővárost csinálni, vagy jobban mondva egy olyan csatorna által összekötni a tengerrel, melyen a legnagyobb vitorlás hajók is eljuthatnának közvetlenül Párisig, még a 18. században merült fel. Az akkori kormány megbizott néhány kiváló mérnököt, hogy dolgozza ki a tervet. Hozzá is fogtak a kidolgozáshoz, de politikai zavarok miatt a tervet nem lehetett megvalósitani. Később aztán Vauban, Sully és mások, többek közt I. Napoleon is, ujra szóba hozták a tervet; de a császárság alatt folytatott háboruk azt mindig háttérbe szoritották. Ugy látszik, a mai franczia köztársaságnak volt fenntartva az, hogy a nagyszerü tervet realizálja. A kormánynak legalább igazán szándéka a terv megvalósitása, mert az egyrészt csakugyan nagy jelentőséggel bir a franczia kereskedelemre nézve, másrészt pedig hosszabb időre munkát akarnak adni Páris foglalkozás nélkül való lakóinak, mintha az ugynevezett «ouvriers sans travail»-ok mind követelőbben kiáltják, hogy: «Kenyeret nekünk!» Az ügy nagy fontossága következtében természetes az, hogy a kérdést sokféleképen akarják megoldani. Néhányan azt ajánlják, hogy készitsék el a csatornát, a Szajnát egészen figyelmen kivül hagyva, mint önálló zsilipcsatornát; mások pedig mint egy vagy két zsilippel ellátott fél niveau-csatornát akarják azt megteremteni. A zsilip-csatorna tervek szerzői azt hiszik, hogy a kérdést csak zsilipek által lehet megoldani és tervük mellett érvül felhozzák a helyrajzi nehézségeket, nem eléggé nagy vizbőséget, stb. A zsilip-csatorna-terveket azonban nem a legszivesebben fogadták és ezért Labadie Emil a ki iparos körökben nagy tekintélynek örvend, behatóan tanulmányozva a kérdést, azt ugy akarja eldönteni, hogy részben felhasználva a Szajnát is, niveau-csatornát létesitene. Minthogy Labadie Lesseps autoritására hivatkozik, tervének sok követője van, s igy valószinü, hogy ha mindjárt némi változásokkal is, az fogják elfogadni. Terve a következő: A csatornát Havretől kezdve keresztül vezetné az eurei sikságon. Azután felhasználva a már meglevő Tancarville-csatornát, melyet szélesebbre és mélyebbre csinálnának, Tancarvilletől a Szajna felé vezetné a csatornát. Rouenig a Szajna képezné a csatorna egy részét. A folyamot szintén szélesebbre és mélyebbre kellene csinálni a jumiègesi félszigetet pedig keresztül kellene vágni. Rouennál a csatorna elhagyva a Szajnát, elhaladna Oissel, Elboeuf, Sotteville, Muids, Les Andelys, Courcelles, Bonnières, La Roche, Rolleboise, Triel, Boissy, Demoural, Maisans, Le Pecq, Berons, St. Dénis, Asnières mellett és a geunervilliersi sikságnál, közvetlenül Páris előtt végződnék. Itt készitenék el a kikötőt, mely 170 hektár felülettel és 16 kilométer parthosszusággal van tervezve. A vasutakat és a Szajnát összekötnék a kikötővel. A csatorna összesen 230 kilométer hosszuságura van tervezve; a legkisebb vizmélység 9 méter, a legkisebb szélesség pedig 105 méter volna. A költségek 782 millió frankkal vannak előirányozva, a mibe azonban még beleszámitandók az alaptőke kamatai, az emisszió és a tiz évre számitott épités adminisztrácziónális költségei, melyek mintegy 195 millió frankra rugnának. Ennyibe azonban belekerülne minden más terv kivitele is. E csatorna nagy stratégiai fontossággal is birna, mert akármily erős hadsereg sem gátolhatná azt meg, hogy a csatornán hadi és egyéb hajók közlekedjenek. Aztán meg a párisi csatornázás kérdése is megoldást nyerne általa, a mennyiben a talajvizeket belelehetne vezetni a csatornába.

— **A második balatoni gőzhajó** ügyében a kiállóhelyek megépitése végett *Vaszary Kolos* főapát, mint a kiküldött bizottság elnöke már beadta a Balaton-egylet részéről a kérvényt Zala-, Somogy- és Veszprémmegyék törvényhatóságaihoz. Mind a három megye főispánjai és alispánjai a legmelegebb érdeklődést tanusitják az ügy iránt s legközelebb a megyék közgyülései foglalkozni fognak a kérdéssel, megvalósitására a főapát ur kiváló buzgalommal és ügyszeretettel igyekezik. A kiküldött bizottság nemsokára Budapesten ülést fog tartani e tárgyban.

Rövid hirek. *Nagy Enyed* városa január 8-ikát, az 1849-iki pusztulás fordulónapját, az idén is méltó kegyelettel ünnepelte meg. — *N.-Csongován* (Beregmegye) Bródi György községi biró lesből rátámadt egy Bródi András nevü rokonára s azt halálra verte. — *Fiuméban*. és Triesztben tegnap és ma kemény bóra mellett erős havazás volt. — *Nagy-Szent-Miklósról* irják, hogy egy nagyőszi gazdaember Stancsu Ilie nagyszentmiklósi legényt a lófarkára kötve, a nagyőszi országuton végighurczolta, mignem a földmunkások észrevették s a szerencsétlen legényt még élve megszabaditották. — *Csongrádon*, Bukros tanyai iskolában, a tanitást megszüntették, mert száz iskolás gyermek között harmincz volt himlős. — *San-Franciscoban* a közuti vaspálya sztrájkoló alkalmazottjai a közlekedő kocsi alá dinamit töltényt tettek, mely fölrobbant s egy kocsit összetört, a benne ülők is megsérültek. — *A Niagara* zuhatagnál a Horse Shoe közelében sziklaomlás történt. A 23,000 köbméter nagyságu szikla rettentő zuhanással omlott a folyóba. A sziklára tapadt nagy mennyiségü jég s a nagy hideg az oka a sziklaomlásnak. — *Amerling*, a napokban elhunyt bécsi festő, mükincseinek gyüjteményét, bizonyos feltételek kikötése mellett, Bécs városára hagyta. — *Milánóból* irják, hogy a Milano-piacenzai vonalon, Codagno mellett, két vasuti vonat összeütközött. Mind a két vontató-gép összetöredezett s nyolcz kocsi teljesen összezuzódott. A vonat emberei közül 19 könnyen megsérült. — *Sternbergben* egy köztiszteletben álló Biehler nevü gyáros, zilált anyagi viszonyok miatt egy ottani fogadóban felakasztotta magát. — *Bécsben* a speisingi összekötő vasutnál egy Bernegger nevü meidlingi korcsmáros észrevéve, hogy egy tehervonat közeledik, gyorsan keresztül akart hajtani a pályán, a kocsi azonban felfordult és Bernegger a vasut kerekei alá jutott, melyek elvágták jobb karját és bal lábát.

= **A városligeti öngyilkos**: *Bag* Gábor laczházai földmivesnek — kitől 200 frtot elloptak s e fölötti elkeseredésében Kotzó-féle majorban felakasztotta magát — pénzét, mint a rendőri vizsgálat kideritette, — *Plasek* Károly pagy-perkátai (Fehérmegye) születésü, 22 éves rovott előéletü kocsis lopta el, kit a rendőrség tegnap le is tartóztatott. Ma délelőtt a főkapitányságnál kihallgatták, a mikor tettét töredelmesen bevallotta. Az ellopot pénzből 192 forintot nála meg is találtak. Plaseket a vizsgálat befejezése után átkisérik a királyi ügyészséghez.

= **Baleset**. *Hentsko* Jakab promontori születésü 42 éves kocsis Premcze János kocsistársával tegnap délután 5 órakor Kőbányán egy nagy, 700 literes, hordó bort eresztett le a kocsiról. Munkaközben Hentsko a jeges földön megcsuszott s a hordó, melyet társa egyedül nem birt megtartani, rázuhant s fején keresztül gurult. A szerencsétlen ember oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához kevés a remény. Lakásán ápolják.

= **Az orvtámadó** *Baschitz* Károly kereskedősegédet, a ki szombat éjjel volt főnökének *Tsuk* Miksa király-utczai kereskedőnek lakásába behatolt és rajta késével sulyos testi sértéseket ejtett, ma délben átkisérték a kir. ügyészséghez. Baschitz 23 éves és budapesti születésü.

= **Vigyázatlanság áldozata**. A molnárok és sütők soroksári-uti gőzmalmában tegnap *Juhász* Kálmán 20 éves molnárlegény nagyon közel talált menni az egyik müködésben levő fogaskerékhez, mely őt elkapta és a jobb lábát egészen összezuzta.

= **Elvesztette a balfülét**. *Repeczky* János 67 éves fegyházi őr tegnap este részeg állapotban tért haza Rákóczy-tér 2. sz. alatti pinczelakására s a lépcsőn oly szerencsétlenül zuhant le, hogy egy kiálló szeg a bal fülét egészen leszakitotta.

= **Öngyilkossági kisérlet**. *Biszterszky* Amália 20 éves hajadon cseléd tegnap délután kedvesével összeszólalkozott, ugy, hogy az megszakitotta vele a viszonyt. E miatt az elhagyott leány annyira elbusulta magát, hogy éjjel Klauzál-utcza 18. szám alatti lakásán maróluggal megmérgezte magát. Még élve szállitották be a Rókus-kórházba.

= **Életunt hivatalszolga**. *Agas* Sándor sümegi születésü 50 éves pénzügyminiszteriumi hivatalczolga ma este Batthyányi-utcza 59. sz. a. lakásán felakasztotta magát. Mikor tettét észrevették, már meg volt halva.

= **Marólugot ivott** *Klemenics* Irma 24 éves hajadon pinczérnő ma délután a külső-dob-utcza 27. sz. a. Freund-féle kávéházban. Tettét azonban idejekorán észrevették, s a méreggel teli üveget, mielőtt teljesen kiürithette volna, kicsavarták a kezéből.

Szélhámos szövetkezet.

Ez a czim illette volna meg tulajdonképen azt a fővárosi intézetet, mely tavaly «Budapesti általános hitelszövetkezet» néven alakult meg; alakitották pedig olyan emberek, a kik más becsületes embereknek tévutravezetésével üzletszerüleg foglalkoznak, s ebből akarnak tőkepénzt szerezni maguknak. Hogy azt, a mi magánuton külön-külön kissé nehézkesebben megy — megkönnyebbitsék: ezek a tisztelt urak kompániába állottak, nagy garral vállalatot inditottak meg «Budapesti általános hitelszövetkezet» név alatt, beugrattak néhány tisztességes embert s lépre mentek nekik sokan, kik becsületes munkájuk után szerzett pénzüket befektették az ő «részvényeik»-be s most sirhatnak utána.

Tudósitónk a nemes intézet müködéséről a következőket irja: A «Budapesti általános hitelszövetkezet» megalakulása tavaly történt. Alapitásának bünösei *Frank* dr. ügyvéd és *Krátky* János voltak. Az utóbbi urnak nem ez volt első szárnypróbálgatása ezen a téren, ő volt az, a ki a boldog emlékezetü «Országos hitelszövetkezet»-et megalapitotta s egyszersmind elsiratta, mert az áldásos müködését rendőri közbelépésre szüntette be.

A bankalapitásokban tehát már kellő jártassággal dicsekvő *Krátky* utmutatása mellett készültek el szövetkezet tervezetei és a kibocsátott felhivások. Első feladatuk volt, hogy tisztességes embereket fogjanak a vállalathoz, a kik odaadják nevüket az intézetnek. Ebbeli törekvésükben segitségükre volt az emberi hiuság, mert akadtak olyan becsületes iparos családapákra, a kiknek hizelgett a gondolat, hogy egy intézetnél mint «igazgatók» szerepelhetnek.

A két jó ur tehát először is részvényeket bocsátott áruba, darabonkint 30 frtért, de lefizetni nem kellett többet egyelőre 3 frtnál.

Ezután fényes igéretek, rábeszélés után sikerült nekik egy jómódu, tisztességes lipótvárosi czipészmestert: *Perlt* beleugratni a vállalatba, vele együtt megszereztek még néhány iparost, aztán megtartották az ünnepélyes «alakuló közgyülés»-t Franknak, a Zrinyi-utcza 3. sz. házban lévő ügyvédi irodájában. Igazgatóknak megválasztották Frankot és Perlt, a felügyelő-bizottságba pedig *Sloboda, Grob* és *Porgos* urakat, a kik nem is voltak akkor jelen, hanem csak utólag adták beleegyezésüket a megválasztatáshoz. A fővárosban nem a legjobb hangzásu névvel dicsekvő *Barkóczy* Béla br. is a tisztviselők közé került.

Frank intézete az olyan apró formalitásokat, hogy a váltókat megbirálják, megvizsgálják, egészen fölösleges dolognak tartotta. Más hitelintézetnél ily czélból gyüléseket szoktak tartani, itt elvégezte azt Krátky János egymaga.

E mellett nagy nemzetgazdászok voltak. Azt világért se türték volna meg, hogy a pénz a kasszákban parlagon heverjen, hanem gondoskodtak arról, hogy az forgalomba jöjjön, keringjen, kamatokat hozzon. Kiadták a pénzt, még mielőtt az megmelegedett volna náluk, kamatra, de hogy kinek, azt majd csak a rendőrség fogja kideriteni. A részvényesek természetesen mitse tudtak arról, hogy mi történik pénzeikkel, őh soha egy krajczárját se látták az intézetnél.

Ily módon átusztak valahogy a tavalyi éven, és megkezdték müködésük uj évfolyamát. Első dolga a hitelintézetnek az évi mérleg összeállitása és kinyomatása volt. Az ebben feltüntetett részvénytőke *19,000 frt* és ebből van készpénzben 700, azaz *hétszáz* és még néhány frt. A többi pénz váltók és más kölcsönök gyanánt szerepel a mérlegben. Vannak igen érdekes tételei is ennek a mérlegnek. Igy van benne szó «szerzési dijak»-ról, ami jó magyarra forditva, voltakép «sáp»-ot jelent.

A kimutatás láttára a részvényesek megelégelték a dolgot és miután sem közgyülés nem tartatott, sem pénzfélét nem láttak, természetesen még a magukét sem, feljelentést tettek a rendőrségnél. A mint halljuk, eddigelé *harminczkét feljelentést tettek* a rendőrségnél. A rendőrség az iratokat áttette a kir. ügyészséghez, mely — miután feljelentések még egyre érkeznek — csak akkor fogja intézkedéseit megtenni, ha az iratok együtt lesznek.

Megeszközölték ezután a czégbejegyzést is és ezután az intézet megkezdte *áldásos* müködését. *Frank* ügyvéd lakása, mely egy előszobából és egy nagyobb szobából áll, volt az intézet hivatalos helyisége. Ez volt a czinkefogó csapda, hova a városszerte száguldozó ügynökök lépre hajtották a tapasztalatlan embereket. Dr. Frank és érdemes barátai itt várták naphosszant a prédát egy-egy ujabb jelentkező tag személyében.

Es akadtak számosan szegény tapasztalatlan emberek, a kik beugrottak annak a fényes igéretnek, hogy nem kell többet lefizetni 10—15 frtnál és kaphatnak kölcsönt egész 200 frt erejéig. Különösen a csendőrökre vetették ki hálójukat a tisztelt urak, a kik örömmel hordták megtakaritott pénzüket az emberbaráti intézetbe, hol az első 3 frton tul csak 50—50 krajczárt kellett hetenkint befizetni. Majd mindennap megfordult *Frank* irodájában egy-egy nyalka csendőr s kivágta a Frank asztalára azt a bagatell 3 flórest, melyre — mikor a delinquens kihuzta a lábát, mint az éhes ölyük, csaptak le az «érdektársak», s rohantak *ebédelni* rajta a «Tigris» fogadó éttermébe.

Mikor aztán rövid idő alatt pár száz forint összegyült, nagyobb parádé kedveért impozáns Wertheim-kasszát állitottak be az intézetbe.

Természetesen üresen állott az állandóan, mert Frank meghonositotta azt a rendszert, hogy az igazgatósági tagok a befizetett 3 frtból rögtön levontak a saját jótékony czéljaikra «közvetitési dij» czimén 1 frt 50 krt.

Ezt a jó erkölcsöt még egymással szemben is gyakorolták, mert például Frank a Perl 10 részvénye után ezáltal befizetett 30 frtból szabályszerüen zsebrevágott 15 frtot.

— **Az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület javára**, mint ezelőtt egy hónappal emlitettük, volt, *Elked* Antal ur, a kecskeméti- és magyar-utcza sarkán levő jóhirü vendéglő derék magyar érzelmü tulajdonosa, vendéglői helyiségében gyüjtőperselyeket tétetett az asztalokra ily felirattal: «Kérünk 1 krt az E. M. K. E. számára.» A krajczárok bőven hullottak, s midőn a szerkesztőségünk pecsétjével ellátott perselyeket Elked urral együtt ma felbontottuk, a bennök talált tekintélyes összeg fényesen igazolta nemcsak a vendéglős dicséretes eszméjének hasznosságát, de vendégeinek adakozó készségét is. Az egy hónap óta kitett tizenöt persely egy-, négy-, tiz- és husz-krajczárosokban (az egyikben egy egész forintos is volt) a következő összeget tartalmazta: 8.44, 5.50, 5.81, 5.18, 5.48, 3.42, 4.18, 4.43, 5.17, 4.49, 5.61, 3.75, 3.67, 4.11 és 5.54 forint — összesen 74 frt 68 kr, melyet Elked ur az aprópénz beváltásakor **75** forintra egészitett ki. Ily szép eredményért igazán csak a legmelegebb hazafias köszönetet mondhatjuk Elked urnak s reméljük, hogy a perselyek tovább is szépen fognak telni a magyar kulturális czél érdekében, valaminthogy a dicséretes példát, melyet Elked ur adott, mások is fogják követni, olyanok, a kik ha érzelemben nem is, de születésre közelebb állnak a magyar házához, mint ő.

A fentebbi összeget legutóbbi, január 16-iki kimutatásunkhoz csatolva, összes gyüjtésünk: **1192** forint **86** krajczár meg egy lázsiás tallér.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Lewinsky József**, a bécsi burg-szinház kitünő tagja, ma este tartotta meg előre hirdetett fölolvasását a VI—VII. kerületi kör disztermében, mely ismételten igen alkalmasnak bizonyult hasonló szavalati estélyek tartására. A diszterem zsufolásig megtelt müértő közönséggel, melynek soraiban a születés- és pénzarisztokrácziának, az irói és müvészi világnak kiváló tagjai foglaltak helyet, nem csekély izgatottsággal tekintve a rájok várakozó magasabb müélvezetre. Lewinsky aztán meg is felelt a várakozásnak, teljes mértékben. Érdekes, változatos programmal lépett fel, előbb megrázott az epikai és balladás költemények mélyebb lélektani problemáival, majd fölviditott a humorisztikus költemények mindennapi életviszonyaival, a melyeknek könnyed komikumát époly mesterileg exekválta, mint a mennyire ura volt a nagyobb és komolyabb problémák megoldásának. Ha mégis osztályozni akarnók a programm egyes számainak müvészi értékét és külső sikerét is, akkor Goethe «*Zauberlehrling*»-jét, Arany János «*Agnes asszony*»-át és Baumbach humorisztikus költeményeit emelnők ki, mint az estély fénypontjait. Reánk nézve mindenesetre legérdekesebb volt Arany balladája, a melyet erre az alkalomra Neugebauer forditott le, elég sikerülten. A forditás lényeges dolgokban egészen hü az eredetihez, nyelvezetre nézve is elég müvészi és masszív, hogy Arany nyelvezetének tolmácsa lehessen, de kevésbbé rithmikus, kevésbbé zenei, mint a milyennek Arany a magyar müballadát megalkotta; a Neugebauer forditásának inkább lassan hömpölygő epikai menete van, mintsem hullámzó, lüktető drámaisága. A forditás, természetesen, sokat nyert Lewinsky előadásában, a kinél jobban aligha szavalták valaha Aranynak e balladáját, mely rendkivül nehézségeket gördit a szavaló elé. Nehéz a lélektani problemának, Agnes asszony lassu megőrülésének föltüntetése, de még nehezeb a négy soros rövid szakokat befejező refrain (Oh, irgalom atyja, ne hagyj el!) folytonos ismétlése; azzal csak egy jellem-ábrázoló nagy müvész, ezzel csak egy virtuóz előadó, mint Lewinsky, küzdhet meg sikeresen. Különösen méltó bámulatunkra az a szin- és árnyalatbeli gazdagság és változatosság, melylyel Lewinsky a könnyen monotonná válható refraint elárasztotta s a melylyel a költemény hatását szakaszonkint még fokozni is tudta. Egyetlen megjegyzésünk volna Lewinsky előadására. A költemény tudvalevőleg nincs nagyobb részekre osztva, de könnyen meg lehet különböztetni benne ilyen részeket, például mielőtt börtönre vetik Agnes asszonyt, majd börtönbeli élete, aztán a törvényszéki jelenetet s végre, mikor Agnes ismét mossa a képzelt vérfoltot. Lewinsky e részeket összeolvasztotta, s minden pauza nélkül egy folytában szavalta, ugy látszik, nagyobb-nagyobb hatást várt az egyöntetü, simább előadástól. A nagy hatás meg is volt, s nekünk nemcsak elismerésünket, bámulatunkat kell kifejeznünk Lewinskynek a müvészi előadásért, hanem köszönetünket is, hogy évről-évre ujabb magyar remekmüveket vesz föl programmjába, s ez által költészetünket szélesebb körben s idegen földön is népszerüsiti. A programmnak még egy magyar száma volt, Beniczky-Bajza Lenkének egy novellája, a melylyel Lewinsky szintén zajos tapsokat aratott. A magyar közönség előtt egészen ujak voltak s már ezért is érdeklődéssel találkoztak Baumbach csinos költeményei, a melyeket müforditóink eddigelé nem méltatták figyelemre. A programm változatosságát Lewinsky még azzal is növelte, hogy az egyes számokat csak elszavalt, másokat egészen szinészi előadásban mutatott be, mint például a Goethe Zauberlehrlingjét. Lewinsky mai felolvasása különben csak bevezető estély volt, mintegy a viszontlátás ünnepe; mert Lewinsky holnap kezdi meg néhány estére terjedő nagy érdekü vendégszereplését a német szinházban.

— **Kőszeghy** Károly veterán basszistánk betegsége muló félben van, de egészsége érdekében többet nem léphet föl az operában. Ez év április 1-jén végleges nyugalomba vonul. — *Tallián* János az operaház tevékeny basszistája szembaja miatt hosszabb ideig kénytelen lesz a szinpadtól távol maradni. Betegsége ideje alatt szerepeinek egy részét *Szendrői* Lajos fogja énekelni.

— **Beteg zeneszerző**. Sárosi Ferencz, az «Atala» és «Abencerage» operák szerzőjének beteg állapotában javulás állott be. Most már végkép tul van a veszélyen, mindamellett pár hétig még ágyban kell maradnia.

— **Elmaradt hangverseny**. *Thomson* Cesar hegedümüvész Bécsben megbetegedvén, szerdára hirdetett hangversenye elmaradt s az e hangversenyre előre váltott jegyek árát a »Harmonia» zenemükereskedése (váczi-u. 3. sz.) visszafizeti.

— **Az ujpesti szinészet** pártolására bizottság alakult, mely a most Rákos-Palotán müködő Ujfalussy Albert szinigazgatót hivta meg előadások tartására.

— **A német szinházban** Lewinszky József néhány estére terjedő vendégjátékát holnap kezdi meg. A kitünő müvész Mór Ferencz szerepében lép fel.

— **Sembrich Marcella** jan. 20-án este fél nyolcz órakor a vigadó nagytermében Gulyás Gizella zongoramüvésznő és Wessely H. hegedümész közremüködésével rendezendő hangversenyének végleg megállapitott müsora a következő: 1. a) Rubinstein, Barcarolle. b) Moszkovszky, Tarantella Gulyás Gizella k. a., 2. Verdi, Traviata ária Sembrich Marcella assz., 3. Wieniawsky, Andante e furale Wesselyi H. ur, 4. Mozart, Re pastori Sembrich Marcella assz., 5. a) Scarlatti, Sonate, b) Haydn, Adagio, c) D'Albert, Gavotte Gulyás Gizella k. a. 6. Alvajáró ária Sembrich Marcella assz., 7. a) Svendsen, Romance, b) Sarasate, Spanische Tänze Wessely H. ur, 8. Liszt, Rhapsodie hongrois Gulyás Gizella k. a., 9. Arditi, Parla, Valse Sembrich Marcella assz.

— **A népszinház** legközelebbi ujdonsága Szigeti József népies bohósága: «*A diák*» lesz. A főbb szerepeket Pálmay Ilka, Vidor és Németh játszák.

— A «**Marcia**» Rákosi Jenő és Serly Lajos operette-je nagyban foglalkoztatja a népszinház személyzetét. A darabból most folynak az énekpróbák.

— **Érdekes hangversenyt** rendez a zenekedvelők egylete februárban. Az egylet ének- és zenekara elő fogja adni Liszt *Prometheus*-át s a hozzávaló prologot a nemzeti szinház kitünő müvésznője, *Jászai* Mari a. fogja szavalni.

— **Rothauser Teréz** k. a., ki a zenekedvelők egyletének néhány hangversenye alkalmával méltó feltünést keltett csengő nagyterjedelmü hangjával s kiváló müvészetével, meghivást kapott a bécsi zenekedvelők egyletének igazgatóságától, énekelné el a szoprán szerepet Haydn Évszakok czimü oratoriumában, melyet Richter János vezetése mellett február 26-án fog előadni az egylet. A fiatal müvésznő, ki Bellovics Imrének a zenekedvelők karnagyának tanitványa, elfogadta a megtisztelő meghivást.

SPORT.

— A **városligeti egyleti jégpályán** ma délután, katona-zene mellett szép számu előkelő közönség korcsolyázott. A jégpálya még holnap nem volt egészen nyitva. Az ünnepélyes megnyitás holnap lesz, mire a villamvilágitást egészen rendbe hozzák.

— **Uj korcsolyázó hely**. Az állatkertben minden igényeknek megfelelő, jó karban tartott jégpálya nyilik meg holnap (kedden) a társulat tagjai és a közönség használatára. Fütött helyiség, ruha- és korcsolyatárról az állatkert igazgatósága gondoskodott. Belépti dij 30 krajczár.

— **Az üllői vadásztársaság** jan. 9-én tartotta ez évad alatt második körvadászatát, melyen társulati tagok és többnyire törzsvendégek, számszerint 21 vadász négy körben 117 nyulat keritettek teritékre. A sikerült vadászat — szokás szerint ezuttal is barátságos lakomával végződött.

— A **vaddisznók** nagymérvü elszaporodásáról általában panaszkodnak a felvidéki gazdák. Egész kordák barangolják be a határokat, felturva az erdei réteket és tömérdek kárt okozva, az ezek közelébe eső szántókon. Tömeges megjelenésök egész csapás egyes vidékekre, mert hajtóebek hiányában, az ellenök intézett vadászat legtöbbnyire meghiusul e vad rendkivüli óvatosságán.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délelőtt ülést tartott Kada Mihály alpolgármester elnöklete mellett. — Tárgyalás alá került a munkás családház épitő egyesület kérvénye 100 telek eladása iránt. Az egylet a következő feltételek mellett kéri az összes telek átengedését: 1. az eladott telek terület vételárát, négyszegölenként 50 krjával számitva, az adásvételi szerződés megkötése alkalmával azonnal az egylet lefizeti; 2. a csatornázást a fölépitett területen saját költségén eszközli, 3. a vizvezeték tekintetében a főváros elrendeli, hogy a kőbányai uton fekvő főcső megfurassék, oly czélból, hogy a telepen megfelelő számu olyan közkut legyen fölállitható, a milyen a városnak számos más helyén fölállitva van. A kutak használatáért, esetleg a vezetéknek a házakba leendő bevezetéséért az illetékek a budai oldalon érvényben levő szabályzatnak megfelelően fognak beszedetni. 4. Az utczák kövezese egyelőre elmarad s erre nézve semmiféle igényt a főváros iránt nem támaszt az egylet, mig a közmunkák rendjében ezen telep kikövezésére és a sor reá nem kerül. 5. Beleegyeztek az egylet alapszabályaink ugy a tagok fölvétele, mint az ellenőrzés tekintetéből oly módon való megváltoztatására, a mint azt a főváros tanácsa, illetve a fővárosi ügyészi hivatal szükségesnek látja. — A kérvény ügyéhez többen hozzá szóltak s általában az az aggodalom mutatkozott a bizottság körében, hogy a munkás lakások fölépitése czéljából nyujtott kedvezmények nem a munkásoknak, hanem egyes spekulánsoknak válnának hasznára. Volt azonban ellenkező nézet is, kivánva, hogy a kérvényben kifejezettek adassanak meg. Másrészt az iránt történt javaslat, hogy a munkásházak épitése — nagy kedvezmények mellett — vállalkozónak adassék ki. *Kochmeister* Frigyes báró kivánja, hogy mielőtt az ügy a közgyülés elé kerülne, a pénzügyi és gazdasági bizottság kész tervet dolgozzon ki a munkálat keresztülvitelére. A bizottság, annak kijelentése mellett, hogy a föntebbi kérvényben foglaltakhoz ugy, a mint ott előadva van, hozzá nem járulhat. Albizottságot küld ki a következő tagokból: Kochmeister Frigyes báró, Németh Titusz, Rémi Róbert és Preuszner József — s a pénzügyi és gazdasági bizottság a közgyülés elött, a melynek napirendjére e tárgy kitüzetik, jelenteni fogja, hogy a dologgal behatóan foglalkozik s javasolja, hogy mielőtt kész tervvel léphetne elő, végérvényes közgyülési határozat ne hozassék. A pénzügyi és gazdasági bizottság már a mult év tavaszán elhatározta, hogy a tüzoltási kiadásokkal a fővárosra nehezedő teher könnyitése végett oly irányban tesz lépéseket, hogy a biztositó társulatok járuljanak aránylagos részben a terhek viseléséhez, ezért jelentéstétellel megbizta a jogügyi bizottságot, a mely abban a véleményben van, hogy a biztositó társaságok közvetlenül nem kötelezhetők hozzájárulni, javasolja egyébként a jogügyi bizottság, hogy a tüzoltókiadások fedezésére a közvetett adókra vettessék ki pótadó. A pénzügyi és gazdasági bizottság nem tartja e javaslatot elfogadhatónak, mert nem czélja az adókat emelni, hanem a bizottság a városi biztositás eszméjét óhajtja megvalósitani s e tekintetben a főszámvevő fog annak idején előterjesztést tenni.

— **A budavári elemi fiuiskolát** rövid idő alatt másodszor zárták be a himlő miatt. A járványos betegség a bentlakó iskolaszolga családjában ütött ki. Először megbetegedett a szolga egyik fia, mikor ez már gyógyulófélben volt az apa meglátogatta a beteget a kórházban s ugy a ragályt hazavitte, mire csakhamar a másik fiun is kiütött a betegség. A kerületi orvos csendes nyugalommal nézte, hogy az iskolaszolga czipeli a járványt a kórházból lakására s ezáltal lehetetlenné válik az oktatás. Az iskolaszék keveset látszik törődni az oktatás folytonosságával, mert az iskolaszolga lakását, a mely állandó fészke a ragályos betegségeknek nem tudja kiürittetni s megtüri, hogy a gyermekeket folyvást fenyegesse a járvány veszélye. A szülők körében általános a felháborodás emez eljárás s miatt ha a tanács, esetleg a közoktatási bizottság, közbe nem lép, gyermekeiket kénytelenek lesznek más iskolába küldeni.

— A **magánépitési bizottság** mai ülésén a következő épitési engedélyek kiadását hozta javaslatba u. m.: Keresztesi Józsefnek zöldfa-utcza 20. sz. a. kétemeletes házra, Chimani Miksának győri-ut 887. sz. a. egyemeletes házra, Winkelkofer Mátyásnak Csányi-utcza 5. sz. a. földszintes ház fölé emelet épitésére, Neuschlosz Odön és Marczelnak külső váczi-ut 1416. sz. a. három munkásházra, Schmidt György és nejének a Szondy- és dalnok-utcza sarkán egyemeletes és egy földszintes házra, Rónay Jánosnak a Gellérthegyen földszintes nyaralóra továbbá Német J.-nek Kőbányán 8002. hrsz. a. és Bruckner Ignácznak a kisszuglón földszintes házakra, Singer Józsefnek Teleki-tér 9. sz. Stricker Edének tömő-utcza 19. sz., Darula Istvánnak Kőbányán 7942. sz. a. földszintes toldalékokra, engedély adatott még az «Erzsébet» leányárvaháznak konyhával és ebédlővel kibővitésére, a közp. személypályaudvar vizállomásának kibővitésére, stb.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magy. tud. akadémia harmadik osztályának** Than Károly elnöklete alatt ma tartott ülésén *Gotthard* Jenő mint vendég folytatta «Fényképészeti tanulmányok» czimü értekezését. Ezután *Högyes* Endre lev. tag adott jelentést azon vizsgálatokról, melyeket általános kór- és gyógytani intézetében *A párisi és budapesti fix veszettség* összehasonlitásánál tett. Ezenkivül még két vizsgálat eredményét közölte az akadémiával, melyet felügyelete alatt intézetében tanitványai végeztek «Az asso ziált szemmozgásokról». Egyik vizsgálat *Szigethy* Károlytól, a másik *Korányi* Sándortól ered. Majd *Than* Károly terjesztette elő dr. *Koch* Ferencz Kolozsvárról beküldött vegytani értekezését «A zsirsorozatbeli diaro-vegyületekről.» Dr. *Horváth* Géza lev. tag pedig beterjesztette dr. *Örley* László muzeumi segédőr dolgozatát: «A magyarországi pióczák faunájáról. Végül *Kriesch* János müegyetemi tanár mutatta be még *Lendl* Adolf asszisztens értekezését «A magyarországi Tetragnethaféiékről» egy érdekes pókcsaládról.

— **A magyar mérnök- és épitészegyesület** mü- és középitészeti szakosztálya ma este ülést tartott, melyen a munkásházak tervére való pályázat feltételeit vitatta meg. Első pályadijul Pucher József 10 db aranyat, Ybl Miklós pedig második dijul 5 db aranyat ajánlott fel, melyért az ülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Azután a megváltoztatott alapszabályok egyes pontjait olvasták fel, melynek helybenhagyása után az ülés feloszlott.

— **Felolvasások** jan. 19-én szerdán d. u. 5 órakor a budai főreáliskola vegytani termében *Erdődy* Imre, polg. isk. tanár, «Tudomány és büvészet» czimen tudományos előadást tart. Az *iparos körben* jan. 20-án csütörtökön este fél 8 órakor dr. *Prém* József tart felolvasást «Csipkék és szövések» czimmel.

— **A vöröskereszt-egylet VI. ker. fiókja** jan. 12-én tartott hetedik rendes közgyülésén elhatározta, hogy a VII. kerület fiókjával egyesül és a háborus időkre való tekintettel megkezdi a szervezkedést. Az elnökségbe megválasztattak Wahrmann Renée asszony és Aebly Adolf. *A VII. kerületi fiók jan. 15-én* a gróf Károlyi palotában tartott közgyülésen hozzájárult a határozathoz. Az elnökségbe gr. Károlyi Győzőné és Mallekovics Sándorné választattak meg. Itt is kimondták a reorganizáczió szükségét és ennek keresztülvitelével dr. Keleti Gyula és Halász Dezső bizattak meg a két egylet részéről.

— **Settenheim Gyula** német humorista, kit a német közönség Wippchen irói álnév alatt ismer, febr. 2-án a budapesti szünidei gyermektelep egyesület javára felolvasást rendez a VI—VII. ker. kör disztermében. — Jegyek a felolvasásra a szünidei gyermektelep-egyesület titkáránál (Zrinyi-utcza 19. sz. a. «Müller testvérek» czégnél) kaphatók.

— **Az országos középiskolai tanáregyesület** budapesti köre e hó 18-án d. u. 5 órakor a tanári társalgó körben ülést tart. Az ülés tárgya: Dr. *Bánfi* Zsigmond fölolvasása: «A franczia nyelv a reáliskolában.» Ezt folyó ügyek követik.

— A **Szent-István-társulat** jan. 20-án, csütörtökön délután 4 órakor választmányi-gyülést tart.

— A **fővárosi magánhivatalnokok körében** e hó 22-én, szombaton, este 7 órakor Névy László felolvasást tart «Az ember tragédiájának 11. szinéről.» (A londoni vásár.)

— A **magyar jogászegylet** e hó 19-én (szerdán) d. u. 6 órakor a budapesti ügyvédi kamara helyiségében (kerepesi-ut 8. szám) teljes ülést tart. Tárgya: *Szedtgyörgyi* Imre kuriai tanácselnök előadása «A birói szervezetről.»

— A **József müegyetemen** a második félévi előadások f. hó 19-én (szerdán) kezdődnek.

— A **Klotild fővárosi szeretetházi egyesület** az uj városház társalgó termében gróf Andrássy Gyuláné elnöklete alatt ma tartotta választmányi ülését, melyen az intézeti helyiség kibővitése kerülvén szóba, a kérdés tanulmányozása és indokolt előterjesztés czéljából külön bizottság küldetett ki.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Gyilkosság vádja alól felmentve**. 1884. aug. havában Zámoly községben Payer Ferencznét lakásán halva találták. A holttest térdeplő helyzetben volt és mellette kilőtt puska hevert. A tett elkövetésével férjét Payer Ferencz földmivest gyanusitották s a székesfehérvári törvényszék Payert a nején elkövetett szándékos emberölésben bünösnek kimondva, életfogytiglani fegyházra itélte. Ma a kir. tábla Payert felmentette.

— **Szándékos emberölés és rablás** büntette miatt állt ma a pestvidéki törvényszék előtt Atyimics Ilia szent-endrei lakos. Azzal vádolják, hogy Hlatky János csőszt a mult évi szept. 22-én megölte. Minthogy Dunszt József tanu, ki a legmeggyőzőbb bizonyitékot adhatná, nem jelent meg, az itélethozatalt elhalasztották.

Majna-Frankfurt, jan. 17. A 36 szoczialista ellen folyamatba tett per targyalása ma vette kezdetét. A vádat *Uhles* államügyész, a vádlottakat pedig *Hochheim* ügyvéd képviseli. A biróság elvetette azt az inditványt, hogy a tárgyalás a nyilvánosság kizárásával történjék. *Füllgrabe* vádlott bevallja, hogy itt teljes szervezet állott fenn. A tárgyalás folyamatban van.

MULATSÁGOK.

— **Jótékonyczélu hangversenyt** rendezett ma este Sahlhausen Fanny bárónő a viziválrosi Fáczán helyiségében. A hangverseny jövedelme a Szepes Remetén alapitandó magyar népiskola javára volt szánva. Bár a czél nemes, s a hangverseny müsora érdekes volt, a közönség csak nagyon csekély számmal jelent meg a hangversenyen, Sahlhausen Fanny bárónő szép technikáju zongorajátéka tetszett a kis közönségnek, közremüködött még Schweida Rezső és Welmuth Bódog. A hangversenyt tánc követte volna, de a kis társaság csakhamar szétoszlott.

— **Az erdélyi magy. közm. egyesület gyergyóvidéki választmánya** az egyesület javára január 22-én Gyergyó-Szent-Miklóson a Laurencz-féle helyiségében bált rendez.

— A **VII. kerületi erzsébetvárosi kör** által saját helyiségeiben külső dobutcza 5. szám január hó 22-én szombaton a hirlapirók nyugdijintézete javára zártkörü tánczvigalmat rendez.

— **Mérnökbál**. A magyar mérnök és épitészegylet tagjai elite tánczvigalom rendezésén fáradoznak, s ezzel akarják pótolni az idei farsangról elmaradt technikus bált.

— A **jogászbálról** szóló tudósitásunkba Szent-Iványi Zoltán ur és családjának neve tévedésből került, mert sem ő, sem családja nem voltak jelen.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések**. *Szitányi* Károly d.-pentelei nagybirtokos jegyet váltott Bernáth Ilonkával, Bernáth Gyula földbirtokos leányával. — *Kocsiss* János m. kir. honvédhuszárszázados eljegyezte *Velledits* Lujza k. a.-t Velledits Mihály leányát Veszprémben. — *Győry* Kálmán porosznyai földbirtokos eljegyezte Holiczky Irmát Nagy-Károlyból.

— **Esküvő.** *Goszleth* Lajos kir. segédmérnök, cs. k. tart. tüzérhadnagy jan. 22-én esti 5½ órakor a belvárosi plébánia templomban vezeti oltárhoz *Barna* Ilont.

GYASZROVAT.

Báró Seckendorff Oszkárné szül. sorki Kisfaludy Gusich Francziska Tabon végelgyengülés következtében meghalt. Gyászolják a köztiszteletü matronát, férje báró Seckendorff Oszkár, szász-altenburgi herczegségi kamarás, gyermekei Erzsébet, Francziska férjezett báró Weissenbach Jánosné, és unokái Iván és Erzsébet.

Tremmer Gyula kegyes tanitó rendi áldozó pap és gimnáziumi tanár Sátoralja-Ujhelyen élte 30-ik évében elhunyt.

Ferenczy József b. cs. kir. huszár kapitány jan. 16-án hosszas és sulyos szenvedés után elhunyt. Temetése jan. 18-án d. u. 3 órakor megy végbe az Andrássy ut 18. számu gyászházból.

Csernahorai Cserny Alajos budarévi prépost, dékán és sasvári plébános f. évi január 8-án, élte 69-ik évében tüdőszélhüdés következtében elhunyt.

Babos Mihály uzoni birtokos jan. 13-án meghalt.

Andreánszky Gusztávné szül. Joób Eva Liptó-Szent-Andráson hosszas szenvedés után elhunyt.

Stech Alajos kegyes tanitórendi áldozár élete 74-ik évében Tatán elhunyt. A boldogult 57 évet töltött a rend kötelékében, melynek kiváló tagja volt.

Fellner Margit, Fellner Manó főv. thatósági b. tag és neje Kramer Zerlina 8 éves leánykája jan. 16-án meghalt. Alig pár órai szenvedés után a roncsoló toroklob oltotta ki a kedves gyermek életét.

Todesco Ede báró bankár, ma reggel 9 órakor, 73 évek korában Bécsben elhunyt. A boldogult különösen jótékonyságával tünt ki, Bécs város jótékony intézeteit nagy adományokkal gazdagitotta. A király Todesco Edét a vaskorona-rend első osztályu jelvényével tüntette ki, 1869-ben pedig bárói rangra emelte. Todesco báró Bécsben a Kärtnerringen hatalmas palotát épittetett, s nagy házat vitt. Egyik leánya 1864-ben Worm Henrik angol nagybirtokoshoz ment nőül. Todesco Ede bárónak Magyarországban is vannak nagyobb birtokai, melyeken igen gyakran rendezett vadászatokat. Temetése valószinüleg holnapután lesz.

TÁVIRATOK.

Prága. jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A hófuvások következtében a FerenczJózsef-vasut Prága felé közlekedő futárvonatának mozdonya lesiklott a vágányokról Hermanetz és Besztahov között. A futárvonat elé, melyben 51 személy volt, Prágából egy másik mozdony ment segitségül és a vonat 4 órai késedelemmel érkezett Prágába.

Laibach. jan. 17. Az erős hófuvások következtében a Triest-laibachi vonalon a teherszállitást megszüntették. A személyszállitó vonatoknál tetemes késedelem állott be.

Lemberg, jan. 17. A tartománygyülés elfogadta az iskolai bizottságnak Sapieha inditványa tárgyában benyujtott határozati javaslatát, mely szerint az országos bizottság az országos iskolatanácscsal egyetértőleg a tannyelv tekintetében fennálló szabályok keretén belül oly javaslatokat kezdeményezzen, melyek folytán a tanulóifjuság a német nyelvet szóban és irásban tökéletesen elsajátithassa.

Berlin. jan. 17. A konzervativek, a birodalmi pártiak és a nemzeti szabadelvüek elnökségei között a birodalomgyülési választások ügyében tegnap oly értelmü megegyezés jött létre, hogy a három párt eddigi számaránya megmarad, csupán oly képviselőket választanak, *kik a szeptennátusnak hivei* és a pótválasztásoknál minden esetben a három párt egyikének tagjára fognak szavazni.

Berlin, jan. 17. A nemzeti szabadelvü párt vezetését ismét Bennigsen vette át, a ki, valamint Miguel kijelentették, hogy készek ismét elvállalni a mandátumot. Mindketten aláirták a tegnap itt megállapitott s az esti lapok által közölt választási felhivást.

Berlin, jan. 17. A képviselőház elnökévé Köller, alelnökökké Heerman és Benda egyhangulag ujból megválasztattak.

Berlin, jan. 17. Az urakháza mai ülésén a *Solemacher* által a császárhoz intézendő válaszfelirat tárgyában előterjesztett inditványt 10 tagu bizottsághoz utasitotta. *Beseler* (nemzeti szabadelvü) kijelenti, hogy ő és politikai elvtársai egyhangulag elfogadnák a válaszfelirati inditványt, és pedig ama szavak benyomása alatt, melyeket a császár az elnökség tegnapi fogadtatása alkalmával mondott, és a melyek *a császár legmélyebb hazafias fájdalmát fejezték ki* a legujabban előfordult politikai események fölött: azonban a válaszfelirati inditvány indokolásához hozzá nem járulhat, mert aggályosnak tartja annak, a birodalomgyülés határozatai fölött gyakorolt, kritikáját. Reméli, sikerülni fog a bizottságnak, hogy emez aggályát eloszlassa.

Berlin, jan. 17. Az urakháza elnökségének fogadtatásánál a birodalomgyülés feloszlatása felett Vilmos császár következőleg nyilatkozott: Mint németet és mint poroszt igen lehangolta és mélyen megszomoritotta, *hogy Németország békéjének fentartására irányuló oly fontos javaslatot* megbuktatták. Annyi szerencsés nap után, mely magas életkorának osztályrészül jutott, de kivált nyolczvanévi katonai szolgálata után ez a legmélyebb fájdalommal töltötte el. A javaslatoknak három évre való megszavazását katonai szempontból nem lehetett volna kielégitőnek tekinteni. A császár ama reményének adott kifejezést, hogy a javaslatot később elfogadják, végül pedig az országgyülés munkálatainak sikert kivánt.

Brüsszel, jan. 19. Marchiennes au Pont-ban tegnap munkásgyülés volt, melyen mintegy 4000 kőszénbánya munkás vett részt. A gyülés tárgyát az általános szavazati jog behozatala, továbbá béke- és egyeztető biróság létesitése — képezte. A charleroi-i bányatelepeken most körülbelül 2000 kőszénbányamunkás sztrájkol.

Brüsszel, jan. 17. A szocziálista párt több vezére a charleroi-i bányatelepekre indult, hogy az általános munkaszünetelést minden áron megakadályozza.

Brüsszel, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Peuple* czimü szoczialista lap jelenti, hogy holnaptól kezdve Hennegau tartomány valamennyi szénbányamunkása sztrajkolni fog. A kormány ennek következtében *konszignálta* Brüsszel, Namur és Charleroi helyőrségeit.

Brüsszel, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Brialmont tábornok ugy nyilatkozott a jobbpárt néhány képviselője előtt, hogy gondoskodjanak Belgium biztonságáról, *mert háboru van kilátásban.* E nyilatkozat nagy feltünést kelt, mivel Brialmont tábornok a király bizalmasa.

Kopenhága, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Itt bizonyosra veszik, hogy a folkethingba való uj választások a kormány még nagyobb vereségével fognak végződni, mint az azelőtti választások, mert utóbbi időben a kormánypárttól ennek sok hive szakadt el, attól tartva, hogy a kormánynak az ország közvéleményével ellenkező bel- és külpolitikáját Oroszország sugalmazza.

London, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Times* jelentése szerint a porta külön ügyvivő által egy jegyzéket küldött Szófiaba, melyben követeli, *hogy a régensség lépjen vissza*, mivel annak fennállása alkotmányellenes. A porta azt hiszi, hogy e jegyzéket *Német-, Orosz- és Francziaország is támogatni fogják*; a bécsi kabinet azonban aligha fogja azt támogatásban részesiteni, mert nem akar Bulgária belügyeibe avatkozni.

London, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Times*-nek Antverpenből távirják, hogy Liège tartományban *a védekezési munkálatok gyorsan folynak*, két jól megerősitett táborhelyet készitenek, s a szokásos nagy hadigyakorlat helyett az idén általános mozgósitási gyakorlatot hajtanak végre.

Páris, jan. 17. Manche megyében Riotteau republikánus párti választatott meg 55,000 szavazattal, a konzervativ Ronsin tengernagy 45,000 szavazata ellenében, képviselővé.

Páris, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az opportunisták tegnapi látogatott gyülésén Tolain a radikális kormánypárt szervezését kivánta, mely alkalmas legyen parlamentáris többség képzésére.

Páris, jan. 17. A képviselőház mai ülésében a belügyminiszterium költségvetését tárgyalta. Achard (radikálispárti) a rendelkezési alap leszállitását inditványozta. Goblet miniszterelnök ez inditvány ellen szólt és felvetette a bizalmi kérdést. A kamara 273 szavazattal 220 szavazat ellenében az inditványt elvetette *és megszavazta a renkelkezési alapot.*

Páris, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Temps* azt irja, hogy Bismarck beszédéből az vehető ki, hogy Németország a Balkán tekintetében fehér lapot adott a czárnak. Ha Ausztria-Magyarországnak kifogása van Oroszország vállalatai ellen, ő tegyen róla, hogy azokat meghiusitsa. Bismarck e legujabb álláspontja, az osztrák-magyar német szövetségtől való erkölcsi elpártolásra mutat ugyan, de nem annak tulajdonképeni megsértésére, ugy sem foglalván az magában kölcsönös támogatást. Ha már most az érdekelt hatalmak egymás közt konfliktusba jönnek, mit nyer Németország a német-osztrák-magyar szövetség révén? *Csak negativ eredményt*; Oroszország egy esetleges német-franczia háboru esetén afféle semlegességet tanusitana, mint 1870-ben. Akkor e semlegesség ára a párisi békeszerződés megtagadása volt; ezuttal a berlini szerződést fogják ennek feláldozni, melyet tulajdonképen már Bismarck utóbbi beszébe is hatáson kivül helyezett: Németország egy német-franczia háboru esetén Ausztria-Magyarországra, mint cserbenhagyott szövetségestársra nem számithatván, 40,000 emberrel többre kell készülnie. A *Goulois* azt jelenti, hogy a szultán megbizta Azarián örmény patriarkhát, hogy a bolgár kérdésben a pápa közvetitését kérje ki. Ugy mondják, hogy a pápa e közvetitő szerepet elfogadni hajlandó, ha az érdekelt hatalmak csatlakoznának e propoziczióhoz.

Páris, jan 17. (Az Egyetértés eredeti távirata.) Wilson megczáfolja azt a hirt, hogy Grévy elcsuszott s karját megsértette.

Marseille, jan. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Roustan osztályfőnök önként folyamodott a miniszteriumhoz áthelyeztetéseért, mit a miniszterium meg is adott. Ennek következtében a sztrájk megszüntnek tekinthető. Holnap ujból megkezdik a munkát.

Róma, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Pol. Corr. levelezője egy beszélgetésről ad hirt, mely két befolyásos főpap közt folyt le, kik a szentszéknek az olasz kormányhoz való jelenlegi viszonyáról értekezvén, aggályaiknak adtak kifejezést a helyzet nehézsége felett. Jakobini biboros utódjának megválasztása, mi Jakobini egészségi állapotára való tekintettel már nem halasztható továbbra, alkalmat szolgáltat majd a pápának annak kimutatására, vajon a jelenlegi mérsékelt politika mellett marad-e, vagy erélyesebb politikát szándékozik-e inauguralni. Bár a pápa a leendő államtitkár személyére nézve még legbensőbb tanácsadói előtt sem nyilatkozott, ez állásra főként két nevet emlegetnek: Parocchi és Schiaffino biborosokét. Az előbbiről ugyan ugy tudják, hogy erélyes politika hive, de államtitkárrá való megválasztatását a szabadelvü elemek is szivesen vennék, mert *Parocchinak különben nagy kilátása volna, hogy XIII. Leó halála után pápává választatják meg.* Parocchinak államtitkárrá való megválasztatása esetén ennek helyébe minden valószinüség szerint Laurenzi biborost, a pápa személyes barátját nevezik ki római biboros vikáriusává.

Róma, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. De Luca, Olaszországnak pekingi és sziami követe, ma hagyta el Rómát és hosszu szabadságideje után állomáshelyére tért vissza.

Róma, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Kalcsev bolgár küldött tegnap reggel érkezett meg. Két társa ma érkezik ide. Nem tudni, hogy hova szállt Kalesev és azt hiszik, hogy a szigoru inkognitó a kormány kivánságára vezetendő vissza, mely a tervbe vett diák tüntetéseknek akarja igy elejét venni. Az a hir van elterjedve, hogy a bolgárok a «Hotel Quirinal»-ba szállanak, a hol ma a római polgármester meglátogatja őket. Robilant külügyminiszter alkalmasint *holnap fogadja a küldötteket* és a fenyegető helyzettel szemben azt a tanácsot fogja nekik adni, hogy a válság megoldása czéljából *Oroszország követeléseit, a régensség lemondását és uj szobranye egybehivását fogadják el.* Ez elkerülhetlen és egyuttal végső áldozat, mit a bolgárok a béke és saját jólétük érdekében kell, hogy hozzanak.

Cettinje, jan. 17, (Az *Egyetértés* távirata.) A *Glas Crnagorca* mai száma megczáfolja néhány bécsi lap ama hirét, hogy Montenegróból felkelő csapatok nyomoltak volna Herczegovinába. Montenegrónak jelenleg nem kell magáról életjelt adnia. *Majd annak is megjön az ideje.* Időelőtt való provokálások készen találják Montenegrót.

Várna, jan. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Ugy hallatszik, hogy a folytonos inszurrekczionális mozgalmak miatt Kréta szigetét ostromállapot alá fogják helyezni.

Bukarest, jan. 17. A Feketetengeren dühöngő vihar következtében a Konstantinápolyból érkező utasok a keleti express-vonat csatlakozását elmulasztották. Bukarestbe való megérkezésök időpontját mindeddig nem jelezték.

Athén, jan. 17. A tegnap megtartott képviselőválasztások eddig ismert eredménye a *Trikupis*-miniszteriumra nézve *kedvezőnek mutatkozik.* A minisztereket ujból megválasztották. *Delijanist*, az ellenzék vezérét is sikerült győzelemre juttatni.

Athén, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Konstantin trónörökös, nagykorusittatása után, az 1. ezred első századában mint hadnagy lépett a tényleges katonai szolgálatba. Tavaszszal a trónörökös körutat tesz Egyiptomban, Palesztinában és Kisázsiában.

Pétervár, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az a kiváló kitüntetés, melyben a czár az ujesztendei fogadás alkalmával Wolkenstein gróf, Schweinitz gróf és Sakir pasa nagykövetet részeltette, itt általános beszéd tárgya. Bár a Bismarck beszédei telvék ellenkező bizonyitgatásokkal, az oroszok abból mégis a Németország s az Ausztria-Magyarország közti viszonyok meglazulását olvassák ki, s szemmellátható örömet okoz nekik annak a hangsulyozása, hogy Keleten a német s az osztrák-magyar érdekek elválnak.

Pétervár, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Novoje Vremja azt hiszi, hogy egy osztrák-orosz konfliktus lehetősége, Németország teljes semlegessége mellett is, igazolja a szeptennátust. Németország most igazán [illegible], hogy Oroszország erélyes intézkedésekkel állitsa helyre a rendét a Balkán-félszigeten. Oroszországnak azonban mindamellett óvatosan kell ehez fognia s előbb meggyőződést szereznie, hogy ez óhajtás mögött semmi titkos gondolat vagy különös reménykedés nem rejtetik, hogy tehát Oroszországnak a Balkánkérdésben való fellépése nem nyujt ürügyet a német kormánynak a hadsereg megnagyobbitására.

Pétervár, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hire jár, hogy Annenkov tábornok, a Káspin-tuli vasut épitője és Mecserszki herczeg, a Grasdanin tulajdonosa, párbajt vivtak.

Pétervár, jan. 16. (Az Egyetértés távirata.) A czár e hó 13-án kelt rendeletével megtiltotta az orosz katonáknak, tiszteknek és tábornokoknak a bolgár rendjelek viselését. A hadsereg lajstromaiban azonban az ezen kitüntetésekre vonatkozó kimutatásokat tovább fogják vezetni.

Varsó, jan. 17. (A Revue de l'Orient jelentése.) A lengyel lapok hire, hogy Gurko tábornok, a Visztulaterület kormányzója, a görög ujév alkalmából harczias beszédet mondott, alaptalan. A fényes ujévi fogadtatáson, melyen vagy ezer személy jelent meg, Gurko tábornok a tisztekhez e szavakat intézte: «Üdvözlöm önöket, uraim, az ujév alkalmából és miként mindig, egész lelkemből óhajtom, hogy a most kezdődő évben is szakadatlanul előre haladjon katonai fejlődésünk, hogy az ezen czél érdekében kifejtett erélyünkkel továbbra is örömöt szerezzünk ő felségének, a czárnak és hogy ő szellemi erőnkből ujabb erőt meritsen békeszerető politikájának fentartására.»

Varsó, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Mindeddig nem történt az orosz hadügyi kormány részéről semmiféle intézkedés a végből, hogy a határszéli városokban az orosz ujév elején összpontositandó ujabb csapatok beérkezzenek rendeltetési helyeikre. Az azonban nem egészen világos, vajon az orosz hadügyi kormány e részben egy tényleg fennállott szándékáról mondott-e le, vagy csak puszta kombinácziók voltak az ily szándék létezéséről szárnyrabocsátott hiresztelések, miknek valószinüleg az a körülmény szolgált alapul, hogy a legénység és lóállomány részére a határszéli városokban többrendü élelmiczikket vásároltak be.

Páris, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata). A *Journal des Débats*-nak azt irják, hogy a bolgár-kérdés *nyugodtabb stádiumba lépett*, mert Anglia már nem buzdit ellentállásra és Ausztria-Magyarország is mogváltoztatta álláspontját, ugy hogy e kérdés megoldása már legközelebbre várható. Oroszország azonban fentartja a mingréliai herczeg jelöltségét.

Pétervár, jan. 17. (Az Egyetértés eredeti távirata.) Azt rebesgetik, hogy az angolok rábeszélték *Sándor volt bolgár fejedelmet, hogy menjen Indiába*, s hogy az angolok ez utazáshoz nagy reményeket kötnek. E hirt azonban itt nem igen hiszik.

Brüsszel, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Sándor fejedelem ma ide érkezett s Calais-n át Londonba megy.

Konstantinápoly, jan. 17. *Czankov* ma délután megérkezett.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetertés* tudósitójának távirata.) A Ferdinand északi vasut ötszázalékos ezüst elsőbbségeinek kicserélésére való bejelentésre kitüzött első héten 6.250,400 forintot vagyis a forgalomban levő 34.010,100 összeget képviselő elsőbbségek 18·4 százalékát jelentették be kicserélés végett.

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Az uj árutőzsdét a tőzsdekamara tagjainak és elnökeinek, a két választott biróság tagjainak, a tőzsdebiztos és a tőzsdekamara hivatalnokainak jelenlétében ma délben 12 órakor nyitották meg. A megnyitó beszédet *Dutschko*, a tőzsdekamara elnöke mondta, kivánva, hogy az uj árutőzsdét minél élénkebben és minél több haszonnal látogassák. Az uj helyiség minden tekintetben megfelelő, kényelmes, szellős és elegánsan berendezett.

Páris, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom:* Háromszázalékos franczia járadék 81.30. Uj franczia kölcsön —.—. 4½ százalékos franczia járadék 109.40, olasz járadék 98.42, ottomán bank 515.62, magyar aranyjáradék 81.90. Szilárd.

A konverzió.

Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén tartott beszédében vázolta a konverzió tervét. Beszédének azt a részét, mely a konverzióról szól, itt közöljük:

Októberi felszólalásomban már emlitettem, hogy szándékom több, magasabb kamatlábu vasuti kötvény konvertálására nézve intézkedéseket tenni. Nem vagyok ma sem abban a helyzetben, hogy ez ügyről, mint befejezett tényről számoljak be, mert akkor nemcsak szóval tenném a jelentést, hanem megtenném a forma szerinti előterjesztést is törvényjavaslat alakjában. De mert e kérdés már annyira foglalkoztatja a közvéleményt, kötelességemnek tartom tájékozni azt a testületet, mely e kérdéssel megösmerkedni első sorban van hivatva, a felől, hogy miről van szó és mi az a pénzügyi eredmény, mely esetleg várható, ha e müvelet *akár általam, akár más által* keresztülvitetik? (Halljuk!)

De t. ház, midőn ezt tenném, midőn e kérdésben habár csak általánosságban nyilatkozom, szükségesnek tartom kijelenteni, melyek amaz előfeltételek, melyeknek beállta előtt én e müveletet keresztülvihetőnek nem tartom. (Halljuk!)

Az egyik az, hogy a *pénzpiacznak Magyarország pénzügyi viszonyainak konszolidácziója iránt bizalma legyen*, a másik az, hogy a külföldi politikai helyzet legyen olyan, hogy a legközelebbi időben váratlan bonyodalmaktól tartani ne lehessen, a harmadik előföltétel pedig az, hogy az európai általános pénzügyi helyzet e müvelet keresztülvitelére kedvezőtlen ne legyen, — mert *kedvezőtlen pénzpiacz mellett e müvelet keresztülvitelét megindítani csak káros lenne.*

Az első feltétel t. i. a pénzügyeink konszolidálása iránti bizalom ébresztése tőlünk magunktól függ. És kijelenthetem t. ház, hogy az *érdekelt körökben teljes hajlandóság mutatkozik e müvelet keresztülvitelére* közremüködni. A müvelet keresztülvitele tehát leginkább az általam érintett másik két faktortól függ, mely a külföld politikai helyzet-alakulásában és az általános pénzügyi helyzetben rejlik.

De e két előfeltételen kivül felfogásom szerint még vannak más kellékek, melyek iránt megnyugtatást kell nyujtanunk. Ezek egyike az, hogy Magyarország törvényhozása nyugodjék meg abban, hogy ama törvényhozási intézkedések, melyeket a kormány tenni szándékozik, csakugyan *biztositékot nyujtanak aziránt, hogy oly bajok, melyek a mult időben támadtak, a jövőben keletkezni nem fognak.* (Élénk helyeslés a jobb oldalon). E müvelet keresztülvitelét megnyugtatás nélkül részemről nem ajánlanám.

Mielőtt a kormány e nagy horderejü müveletre előterjesztést tenne, a törvényhozásnak tisztába kellett jönni az iránt, hogy azok az értékpapirok, melyek konvertálásáról szó van, jogilag felmondhatók: illetőleg készpénzért kifizethetők-e előbb, mintsem ez a törlesztési tervekben megállapittatott; e kérdés tisztába hozatalára tüzetes tanulmány tárgyává tette a kormány az Európa több államaiban keresztül vitt konverziók történetét, s az Európaszerte ezen kérdésre fennálló jogi elveket és törvényeket, tanulmány tárgyává tette különösen hazai törvenyeinket, és tekintélyes szakférfiak meghallgatása után konstatálta a kormány, hogy sem az általános jogi elvek, sem hazai törvényeink alapján *semmi jogi akadály nincs arra nézve*, hogy a konvertálandó kölcsönök a kötvénytulajdonosnak teljes értékben a törlesztési tervben foglalt lejárati idő előtt is kifizettessenek. Ezek előrebocsátása után áttérek a konvertálandó értékpapirok elősorolására és e müvelet pénzügyi eredményére.

Konvertáltatni szándékoltatnak a következő értékpapirok:

a) az 1867-ik évi XIII. t. cz. alapján kibocsátott magyar vasuti kölcsön;

b) az 1871. évi XLV. t.-cz. alapján kibocsátott 30 millió forint névértékü államkölcsön;

c) az 1872. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott 54 millió forint névértékü állomkölcsön;

d) a magyar keleti vasutnak az 1874. évi I., illetőleg 1876. évi L. t.-cz. alapján átvállalt 30 millió frt névértékü II. sorozatu elsőbbségi kölcsöne;

e) a magyar keleti vasut részvényeinek beváltására az 1876. L. t.-cz. alapján kibocsátott 9,989,300 frt névértékü államkötvények;

f) a magyar vasutak által az 1875. évi XLI. és az 1876. évi XI. törvényczikkek alapján kibocsátott egyesitett elsőbbségi kölcsönből az állam által megváltott első erdélyi, alföld-fiumei és báttaszék-dombovár-zákányi vasutakra eső 5.248,000 frt névértékü rész;

g) a m. k. gömöri vaspálya terhére az 1871. évi XXXVII. t.-cz. alapján kibocsátott 6.624,300 frt névértékü államvasuti záloglevélkölcsön;

h) a magyar keleti vasutnak az 1876. évi L. t.-cz. alapján átvállalt, 40.020,100 frt névértékü első sorozatu elsőbbségi kölcsöne;

i) az 1884. XXIX. t.-cz. alapján megváltott első erdélyi vasut 1867. márczius 31-én felvett 21 millió forint névértékü elsőbbségi kölcsöne;

k) az 1884. évi XXIX. t.-cz. alapján megváltott alföld-fiumei vasutnak 1870-ben felvett 19 millió forint névértékü első kibocsátásu és 1874-ben felvett 2.391,400 frt, helyesebben 1.706,600 frt névértékü másod kibocsátásu elsőbbségi kölcsöne;

l) az 1880. évi XXXVIII. t.-cz. alapján megváltott tiszavidéki vasut 1873. évi 20 millió forint névértékü elsőbbségi kölcsöne; végre

m) az 1884. évi XXX. törvényczikkel megváltott báttaszék-dombovár-zákányi vasut 1873-ban felvett s 6.982,800 frt, helyesebben 6.954,200 frt névértékről szóló elsőbbségi kölcsöne.

E konvertálandó értékpapirok értéke volt eredetileg kerek összegben 221 millió forint aranyérték és 113.7 millió forint ezüst érték, az 1887. julius 1-én a fennálló tartozás e czimletek után tesz *aranyban 133.4 millió forintot és ezüstben 110.8 millió forintot.* — Konvertálandó ezzel egyidejüleg némely társulati vasuti elsőbbség, melynek értéke *26.3 millió forint.* — A fentnevezett értékek felmondatván, egy meghatározott időben teljes értékben kifizettetnének és helyettök *4 százalékkal kamatozó törlesztés alá eső uj czimletek* bocsáttatnának ki, *melyek ugyanazon értékről szólnak*, miért a beváltandó kötvények is ugyanazon vasutakra kebeleztetnének be, melyek a most forgalomban levő kötvények biztositékául szolgálnak. — Ha e müvelet minden egyéb kombinácziótól eltekintve tisztán csak a konverzióra szoritkozik, azaz hacsak annyi uj 4 százalékos kötvény bocsáttatik ki, a mennyi a forgalomban levő régi kötvények beváltására szükséges, az e czimen most fizetendő évi annuitással szemben kerekösszegben *5½ millió forint megtakaritás* érhető el.

Nekem azonban szándékom e müvelettel egyidejüleg törleszteni oly adósságokat, melyeknek évi annuitása nagy mértékben terheli az évi költségvetést; ilyen a *szőlődézsmaváltság* czimén még fennálló tartozás, ilyen a *lánczhidi elsőbbségi kölcsön* és a vasuti forgalmi eszközök czimén még fennálló 10.6 millió forintnyi tartozás.

Szándékom ezenfelül egyidejüleg gondoskodni az *1887. évi költségvetési hiány fedezéséről* és a *pénztári készletek* kiegészitésére szükséges összegről.

Hogy e tartozások kifizettessenek és e szükségletek fedeztessenek, természetesen *több uj kötvényt* kell kibocsátani, mint a mennyi a konvertálandó értékpapirok beváltására szükséges, de mégis kevesebb értékpapir fog kibocsáttatni, mint a mennyit a jelenleg fizetett évjáradék alapján kibocsátani lehet, ha e müvelet az általam fentjelzett intézkedésekkel kapcsolatosan vitetik keresztül s ez által a kifizetett tartozások kamatozása a költségvetésben megszünik, ez esetben az 1888. évi költségvetési mérlegben — szemben az 1887. évi mérleggel — *kerek összegben 10·5 millió forint javulás fog mutatkozni*, e javulással szemben azonban, tekintettel arra, hogy az államadósság törlesztése csekélyebb lesz, apadni fog az államadósságoknál a törlesztés czimén felvett bevétel, de ez összegnek megfelelőleg kevesebb értékpapir lesz törlesztés czimén kibocsátandó.

Ezen a költségvetési mérlegben mutatkozó javuláson felül pedig marad még az állam, illetőleg a törvényhozás rendelkezésére egy *40 millió arany forint* értékü összeg, mely akár rendkivüli szükségletek esetén vehető igénybe, akár ha a törvényhozás igy intézkedik, annak idején a *valuta rendezésére* szükséges előintézkedések megtételére forditható.

Igen természetes, hogy ha a törvényhozás akként fog intézkedni, hogy annak idején ez a 40 millió arany forint értékü összeg is kibocsájtassék, apadni fog az általam előbb jelzett kamatmegtakaritás, de a fizetendő összeg még nem fogja meghaladni azt az összeget, mely ma az államadósságoknál e czimen fizettetik.

Ez az a terv, a melyet keresztülvinni szándékozom. Elismerem, hogy ezt a meglehetős komplikált kombinacziót egy hallásra, egy felszólalásra megérteni nehéz, de biztositom a t. házat arról, hogy ama tételek, melyeket emlitettem, tüzetes és részletes számitásokra vannak alapitva, és hogy a müveletnek ily módon való keresztülvitele által az emlitett eredmény elérhető lesz.

De ezenkivül részemről is abban a nézetben vagyok, hogy *ha a jelzett eredmény legalább megközelitőleg el nem érhető, ez a müvelet nem létesitendő*, mert nem akarnám a jövő kedvező esélyeit koczkáztatni egy pillanatnyi előny eléréseért.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** ma délután báró *Kochmeister* Frigyes elnöklete alatt megtartott közös ülésen a szokott elnöki előterjesztések tudomásul vétele után Budapest tanácsának fölhivására a kamara a fővárosi iparos tanulók iskoláinak főfelügyeleti bizottmányába Ráth Károly kamarai elnököt és Fischer Igzácz kamarai tagot küldte ki. — A debreczeni iparos ifjuság önképző- és betegsegélyző-egyletének kérvényét, hogy az egylet számára vásárolandó és az utasfogadó szálló elhelyezésére szánt házra segélyt adjon, a kamara mellőzte. — Ifj. *Kölber* Fülöp kamarai tag, utalva arra, hogy a kocsigyártó iparra nézve minő rendkivüli hátránynyal jár az, hogy Magyarországban a keréknyomtáv minden megyében különböző nagyságban van elfogadva, inditványozza, hogy hasson oda a kamara, hogy ez az ügy szabályoztassék. A közös ülés az inditványt figyelemreméltónak tartja és megbizza az elnökséget, hogy e kérdés tanulmányozása, és a szükséges adatok beszerzése után az érdekelt iparágak képviselőiből egy szakértekezletet hivjon össze javaslattétel czéljából. Ezután felolvastatott annak az értekezletnek a jegyzőkönyve, mely a Budapest balparti kerületi járásbiróságok összpontositása iránt a kamarához beadott emlékirat tárgyában való véleményadás végett kiküldetett. Az értekezlet az emlékiratban megpenditette azt az eszmét, hogy a kereskedelmi ügyek elintézése Budapest balparti részeiben egy járásbiróságnál összpontosittassék, általánosságban helyesli, mivel ily intézkedés által az eddiginél nagyobb egyöntetüség éretnék el az eljárásban és az igazság kiszolgáltatásában. A jelzett czél elérésére azonban az értekezlet az emlékiratban javasolt azt a módozatot, mely szerint kizárólag kereskedelmi ügyekkel foglalkozó külön járásbiróság volna felállitandó, czélszerünek és ajánlatosnak nem tartja. Az értekezlet abban a javaslatban állapodott meg, hogy a főváros balparti kerületei számára egyetlen egy, ugy a polgári, mint a kereskedelmi ügyekben eljáró járásbiróság szerveztessék. Az egyedüli ellenvetés, mely e javaslat ellen felhozható, hogy t. i. e biróság egyes, személyesen megjelenő felekre nézve nehezebben volna megközelithető, mint a mostani ker. járásbiróságok, — nagyobb nyomatékkal nem csak azért nem birhat, mivel a fővárosnak folytonosan fejlődő közlekedési eszközei a birósághoz jutást nagyon megkönnyitik, hanem azért sem, mivel az ügyfeleknek a biróság előtti személyes megjelenése ugy is a kivételek közé tartozik. Az értekezlet ajánlja tehát a kamarának, hogy a kormányhoz felterjesztést intézzen az iránt, hogy a főváros balparti részén jelenleg müködő polgári járásbiróságok egy polgári járásbirósággá egyesittessenek, mely a főváros minden részéből könnyen megközelithető ponton volna elhelyezendő. A közös ülés az értekezlet javaslatát magáévá tette. A napirend következő tárgya ama bizottság jelentése volt, melyet a közös ülés *Kohn* Gábor kamarai tag által a szeszkivitelt gátló akadályok elháritása ügyében tett inditvány tárgyalására kiküldött. A bizottság, melynek kebelében az inditványozó kivételével senki sem pártolta az inditványt, azt a javaslatot terjeszti a közös ülés elé, hogy térjen napirendre Kohn Gábor kamarai tag inditványa felett. A közös ülés napirendre tért. A budapesti kereskedelmi muzeum igazgatósága értesité a kamarát, hogy a szervezési munkálatokat befejezvén, a hazai gyüjtemények kiállitására vonatkozó müködését immár megkezdette. A közös ülés az átiratot tudomásul vette és kijelenté, hogy a kamara az intézetet müködésében készséggel támogatni fogja. Kohn Gábornak ezután felolvasott inditványa, hogy a kamara hasson oda, hogy a telefonbérletárak leszállittassanak, a közös ülés helyeslésével találkozott s a kérdés tanulmányozásával Legrády K., Schmidl Sándor, Luczenbacher Pál és Kohn Gábor bizattak meg. A kamara állandó szakbizottságainak tagjai 1887. évben is ugyanazok lesznek, a kik 1886-ban voltak, csak a váltóbirálókat kijelölő bizottság nagyobbodik Krámer Miksa és Weiler J. S. kamarai tagokkal.

** **Fizetésképtelenség.** Spitzer Sámuel és társa budapesti kézmüáru-czég fizetéseit megszüntette. A nevezett czég állitólag meglehetős alaptőkével kezdte meg müködését, de folyton aránylag nagy veszteségekkel dolgozott. A passzivák mintegy 160,000 frtra rugnak, mely összegből 110,000 forint árutartozásokra esik, a többi készpénzadósság. Előbbi összeggel főkép a bécsi piacznak és osztrák gyártelepeknek, az utóbbival itteni pénzintézeteknek tartozik. A pénzintézetek követelései váltókkal vannak fedezve. Az aktivák még nincsenek megállapitva. A czég barátságos kiegyezésre törekszik.

** **Az uj konverzió.** A képviselőház mai ülésében a pénzügyminiszter által vázolt nagyszabásu konvertálási tervezet, mint a Bud. Corr. irja, kerek összegben 100 millió forint beszerzésének lehetőségét is involválja, a mely összeg az aránylag igen rövid idő alatt keresztül vihető müvelet befejeztével az állampénztárba fog befolyhatni a nélkül, hogy ezáltal az állam jelenlegi kamatterhe a legkevésbbé is felemeltetnék.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Jan. 17. —

Gabona-tőzsde.

A *buza-üzlet* ma is igen szilárd irányt követett. A kinálat gyenge volt és jobbára kisebb tételekből állott; a vételkedv kedvező maradt és mintegy 12,000 mm. adatott el métermázsánkint átlag 5 krral magasabb árakon. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és az árak általában szilárd irány mellett teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 700 mm. 81 k. 9.57½ frt, 100 mm. 80.5 k. 9.45 frt, 100 mm. 80.5 k. 9.50 frt, 200 mm. 80.5 k. és 100 mm. 79.8 k. 9.50 frt, 300 mm. 80 k. 9.55 frt, 400 mm. 80 k. 9.55 frt, 200 mm. 80 k. 9.45 frt, 100 mm. 81 k., 100 mm. 80 k., 100 mm. 79.5 k. és 100 mm. 78.8 k. 9.40 frt, 100 mm. 80 k. és 100 mm. 79.5 k. 9.50 frt, 100 mm. 79.5 k. és 600 mm. 79 k. 9,45 frt, 100 mm. 79.8 k. 9.45 frt, 100 mm. 79.7 k. 9.50 frt, 100 mm. 79.3 k. 9.45 frt, 200 mm. 79.2 k. 9.55 frt, 700 mm. 79 k. 9.45 frt, 100 mm. 78.6 k. 9.30 frt, és 100 mm. 78.4 k. 9.25 frt, 100 mm. 78.5 k., 300 mm. 77.5 k. és 200 mm. 77 k. 9.30 frt, 100 mm. 78.5 k. 9.42½ frt, 200 mm. 78 k. 9.30 frt, mind három hónapra.

Pestvidéki 200 mm. 81 k. 9.45 frt, 100 mm. 80.5 k. 9.40 frt, 100 mm. 79 k. 9.35 frt, 100 mm. 78.5 k. 9.30 frt, 100 mm. 76.5 k. 9.30 frt, mind három hónapra.

Fehérmegyei 200 mm. 78 k. 9.50 frt, három hónapra.

Bácskai 400 mm. 79.5 k. 9.50 frt, 100 mm. 77.5 k., 200 mm. 76.8 k., 100 mm. 76 k., 100 mm. 75.5 k. és 100 mm. 75 k. 9.25 frt, mind három hónapra.

Bánsági 1000 mm. 77 k. 9.35 frt, három hónapra.

Felső-tiszavidéki 600 mm. 81 k. 9.50 frt, három hónapra.

Aradi 100 mm. 77 k. 9.25 frt, három hóra.

Bihari 200 mm. 78 k, 100 mm. 77 k. és 200 mm. 76 k. 8.85 frt, mind három hóra.

Zab 300 mm. 6.35 frt, 200 mm. 6.40 frt, 100 mm 6.45 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Tengeri 200 mm. 5.72½ frt, 200 mm. 5.75 frt, 200 mm. 5.80 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frt
Buza	uj bánsági	77—81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	77—81 »	9.05	9.50
—	» pestvidéki	77—81 »	8.—	9.45
—	» fehérmegyei	77—81 »	9.05	9.50
—	» bácskai	77—81 »	9.10	9.55
—	» északmagyarorsz.	77—81 »	8.95	9.40
Rozs	»	70—72 »	6.60	6.80
Árpa	» takarmány	60—62 »	6.50	6.80
—	» égetni való	62—64 »	7.20	8.40
—	» sörfőzdei	64—66 »	8.50	10.—
Zab	»	39—41 »	6.10	6.65
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.75	5.80
—	» másnemü	73 »	5.70	5.75
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	»	— »	4.75	5.25
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet igen élénk forgalom mellett a tegnap érkezett magasabb newyorki gabonaárfolyamok és kedvezőtlen politikai hirek következtében igen szilárd és emelkedő irányban nyilt meg, végül azonban nyereség realizálásokra kissé elgyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 9.32, 9.33, 9.35, 9.36. 9.37, 9.38, 9.37 és 9.36 forinton.

Szokványbuza őszre mintegy 30000 mm. 8.86, 8.89, 8.90, 8.93, 8.96, 8.97, 8.95 és 8.94 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 30000 mm. 6.22, 6.23, 6.25, 6.27, 6.26 és 6.25 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 20000 mm. 6.75, 6.80, 6.83, 6.84, 6.81 és 6.80 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom, az irány a politikai helyzet kedvezőbb megitélése következtében nyugodtabb. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10000 mm. 9.36, 9.35 és 9.34 frton.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 8.94 és 8.93 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.25 és 6.24 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5,000 mm. 6.78, 6.76 és 6.75 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.33	— 9.35
Szokványbuza őszre	»	8.92	— 8.94
Tengeri május—juniusra	»	6.23	— 6 25
Szokványzab tavaszra	»	6.75	— 6.77
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	11.½	—11.⅝

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt; az irány daczára a magasabb berlini gabonaárfolyamoknak, csendesebb, mert a jobb értéktőzsde következtében a politikai helyzetet már jobbnak tartják. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10000 mm. 9.32, 9.34, 9.35 és 9.34 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.25 és 6.26 frton.

Délután 5 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.33 —	9.35
Szokványbuza 1887. őszre	«	8.92 —	8.94
Tengeri május-juniusra	«	6.25 —	6.27
Szokványzab tavaszra	«	6.76 —	6.78
Káposztarepcze augusztus—szept.-berre	«	11.½ —	11.⅝

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szalonna három táblás 44½ frton köttetett.

Értéktőzsde.

Jobb külföldi esti árfolyamok következtében a tőzsde magasabb árfolyamokkal nyilt meg. Később, még az előtőzsdén erős támadást intézett a contremine az árfolyamok ellen, melynek nagyobb mérvü végrehajtási eladások miatt nem voltak képesek ellentállani. Az előtőzsde zárlata felé párisi hangulat uralkodott s időnkint a hitelrészvények és járadékok kinálása tulhaladta a keresletet. Az osztrák hitelrészvény 288.70-ről hirtelen 286.30-ra, a magyar aranyjáradék 101.36-ről 100.60-ra esett. A járadék 1886-ban egyszer sem állt ily alacsonyan s mostani esését főkép annak tulajdonithatni, hogy egyes tőkepénzesek a háborutól való félelmükben járadékokon tuladni sietnek. Reméljük azonban, hogy a helyzet e tekintetben mégis tisztulni fog, s akkor a tőzsde iránya is jobbra fordul. A déli tőzsde mérsékelt ingadozással folyt le. Az utótőzsdén mérsékelt javulás állt be, mely az esti tőzsdén ujabb haladást tett, de mivel Párisból lanyha jelentések érkeztek, a javult árfolyamok nem tarthatták fön magukat a zárlatig.

Előtőzsde.

Az előtőzsde meglehetős szilárd irányban nyilt meg, de zárlat felé végrehajtási eladások miatt ellanyhult. — Osztrák hitelrészvény 288.70-től 286.40-ig vétetvén, maradt 286.30 pénz, magyar hitelbank 295.75-től 294-ig, magyar aranyjáradék 100.70-től 100.72½-ig, magyar papirjáradék 91.30-tól 90.60-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 97.75-től 97-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 286.30—286.40, magyar aranyjáradék 100.70—100.72½, magyar papirjáradék 90.70—90.72½.

Déli tőzsde.

A hangulat nyugodtabb volt. — Osztrák hielrészvény 287.90—286.80 közt ingadozván, maradt 287.50 pénz, magyar hitelbank 296.25-től 296.50-ig vétetvén, maradt 296 pénz, pesti magyar kereskedelmi bank 665-től 664-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank 97-től 96.25-ig, magyar jelzáloghitelbank 137-től 136.75-ig, első magyar iparbank 150-től 149-ig, magyar aranyjáradék 10(.75-től 101.10-ig, magyar papirjáradék azonnali átvételre 90.70-en, ultimóra 91.05-től 90.70-ig, magyar földtehermentesitési kötvény 105.50-en, 4½%-os földhitelintézeti záloglevél 99-en, kisbirtokosok 5½%-os záloglevele 101-en, magyar jelzáloghitelbank nyereménykötvénye 104.25-től 104-ig, osztrák vöröskereszt-sorsjegy 14.65-ön Drasche-féle téglagyár 240-től 243-ig, Schlick-féle vasöntöde 173-tól 175-ig köttetett. Valuták és váltók feszesek.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.50—287.60, magyar hitelbank 296—296.25, magyar aranyjáradék 101—101.05, magyar papirjáradék 91—91.05.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 frt, nyolcz napra 7—8 forint, egy hóra 14.50—15.50 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén valamivel szilárdabb irány uralkodott. Osztrák hitelrészvény 287.80—288.20 közt ingadozott, magyar aranyjáradék 101-től 101.12½-ig magyar papirjáradék 91.02½—91.05.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.20—288.30, magyar aranyjáradék 101.12½—101.15, magyar papirjáradék 91.02½—91.05.

Esti tőzsde.

Az irány ismét lanyha volt. — Osztrák hitelrészvény 288.50-től 289.30-ig, magyar aranyjáradék 101.37½-től 101.50-ig, magyar papirjáradék 91.35-től 91.02½-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 98-tól 97.75-ig kelt.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.90—288, magyar aranyjáradék 101.15—101.17½, magyar papirjáradék 91.02½—91.05.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, január 17. Az üzlet változatlan. Magyar urasági öreg nehéz 39—40 forintig, fiatal nehéz 40½—41½ frtig, fiatal közép 41—41½ forintig, fiatal könnyü 41—41½ forintig, közönséges (szedett) nehéz 39—40 frt, közép 40—41 frt könnyü 41—41½ frt. — Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz ——— forint, átmeneti közép ——— forint, átmeneti könnyü ——— forint, eredeti Stachel) nehéz —.— forint, átmeneti közép .— forint — Szerbiai nehéz 39—39½ frt, közép 39—40 frt, könnyü 38—39 forint. Hizó 1 éves kukoriczás 30—36 frt, hizó két éves makkos 28—34 frt, makkos élősulyban 4% —.— forint, 2 éves hizó a vasutról mázsálva 30—36 Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevön- s páronkint három arany vám fejében megtérittetnek. — Sertéslétszám: január 14-én volt 61726, 15 és 16-án érkezett 3862, elszállittatott 2132 db. Maradt készletben 63456 db.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai előtőzsdén az árfolyamoknál erős reakczió mutatkozott, a mely a járadékokból indulván ki, csakhamar az összes értékeket magával ragadta. A reakczió oka nagyobb járadékeladások voltak. A vidékről állitólag igen sok járadékot hoznak eladás véget a piaczra. Valuták drágultak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297.40, magyar hitelbank 296.25, osztrák tartományi bank 242, unio bank 217.25, osztrák-magyar államvasut 254.25, déli vasut 98.50, májusi járadék 80.15, magyar aranyjáradék 101.10, magyar papirjáradék 90.95, husz frankos arany 9.99½, német birodalmi márka 62.05.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde nyugodtabb irányban nyilt meg, az árfolyamok valamivel szilárdabbak voltak. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 287.60, magyar hitelbank 296.50, uniobank 216.75, osztrák tartományi bank 242.25, osztrák-magyar államvasut 251.30, Károly Lajos-vasut 200.25, déli vasut 98.50, májusi járadék 80.20, magyar aranyjáradék 101.05, magyar papirjáradék 90.90, husz frankos arany 9.99½.

Az irány lanyha maradt, a hangulat nyomott. A sorompónál a kinálat nagyobb a keresletnél. Valuták és váltók drágábbak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.90, angol-osztrák bank 109.50, unio-bank 217, bankegyesület 101.75, magyar hitelbank 296.50, osztrák-magyar államvasut 251.50, Károly Lajos-vasut 200.25, gőzhajózási részvény 395, Lloyd-részvény 554, északnyugoti vasut 167, elbavölgyi vasut 160, tramway 213.50, déli vasut 98.50, papirjáradék 80.10, aranyjáradék 111.25, magyar aranyjáradék 101.12, északi vasut 2330, husz frankos arany 10, német birodalmi márka 62.02, magyar papirjáradék 91, tartományi bank 242.30. **Tartva.**

Bécs, jan. 17. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 101.30 Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.—, 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasut 181.—. Magyar keleti vasut 116.—. Magyar ny. sorsjegy 120.50. Szőlődézsmaváltsági kötvények 99.70. 5%-os papirjáradék 91.—. Tiszavölgyi sorsjegy —.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 101.40. Magyar vasuti kölcsön 149.50. Magyar hitelbank 290.50, Alföldi vasut 182.30. Magyar északkeleti vasut 105.50. Keleti vasuti elsőbbség 98.75. Tiszavidéki vasút-részvény 249.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 96.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 146.25. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, jan. 17. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata)* Osztrák hitelrészvény 288.30. Déli vasut 98.75. 4%-os aranyjáradék 111.40. Váltó Londonra 126.60. Károly-Lajos vasut 200.25. 1864-es sorsj. 167.25. 1860-as sorsjegy 137.50. Török sorsjegy 16.75. Angol-osztrák bankrészvény 109.78. 4·2%-os ezüstjáradék 81.10, Osztrák államvasut 251.40, 20 frankos 99.95, 4·2%-os papirjáradék részv. 80.10. Osztrák hitelsorsjegy 174.—. Osztrák-magyar bankrészvény 874.—. Csász,kir. arany 5.94, Német bankváltók 62.—. Elbavölgyi vasut részv. 160.80. Wiener Bankverein részvény 101.80. Dunagőzhajózási részv.-társ. 395. Javul.

Esti tőzsde

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata) Az utótőzsdén nyugodt hangulat mellett gyenge forgalom volt; májusi járadék kinálva, esett; zárlat gyenge. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 289—288.20, uniobank 218.50—217.75, bankegyesület 102.50—101, tartományi bank 243.75—243.50, magyar jelzáloghitelbank 135, osztrák-magyar államvasut 252.30—251.90, Károly Lajos-vasut 200.90, déli vasut 98.50—98, gőzhajózási részvény 397, májusi járadék 80.35—80 magyar aranyjáradék 101.53—101.27, magyar papirjáradék 91.15—90.95, ezüstjáradék 81.35—81.10.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.50, uniobank 217.50, bankegyesület 102, tartományi bank 243.50, osztrák-magyar államvasut 252.20, déli vasut 98, májusi járadék 80.07, aranyjáradék 112, magyar aranyjáradék 101.30, magyar papirjáradék 91, husz frankos arany 9.99½, német birodalmi márka 61.97—62.

Zárlat után a magánforgalomban maradt: osztrák hitelrészvény 288.70 után 288.60, magyar aranyjáradék 101.32 után 101.30.

Az esti magánforgalomban maradt osztrák hitelrészvény 288.50, magyar aranyjáradék 101.27.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek drágultak: Osztrák hitelrészvény holnapra 2½—3 frt, nyolcz napra 6½—7½ frt, egy hónapra 13—14 frt, három hónapra 25—27 frt; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 12—13 frt, Károly-Lajos-vasut egy hónapra 10—11 frt; déli vasut egy hónapra 8—9 frt, magyar aranyjáradék egy hónapra 4—4½ százalék, három hónapra 6½—7 százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 3½—3½ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3⅝—4 százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai gabonaüzlet ismét magasabb évfolyamokkal nyilt meg, melyek később még inkább emelkedtek. Előtérben ma a *zab* tavaszra volt, mely 6.97-en indulván, ideiglenesen esett 6.95-ig, de aztán igen nagy üzlet mellett 7.04-re emelkedett. *Buza* tavaszra 9.71-től 9.76-ig, őszre 9.20-tól 9.25-ig, uj *tengeri* 6.56—6.59-ig, *rozs* tavaszra 7.15—7.20-ig jegyeztetett.

Délután lanyha londoni megnyitási árfolyamok hatása alatt s az értéktőzsdének valamivel kedvezőbb hangulata következtében a vételkedv tartózkodó volt, ellenben a kinálat is gyenge maradt. Az árfolyamok keveset változtak. Buza tavaszra 9.72-ön, őszre 9.22-ön köttetvén, maradt mindkettő ugy pénz, zab tavaszra 7.—7.01, tengeri 6.58—6.59 frtig köttetett, rozs névleg 7.15-ön köttetett.

Készáruban tartózkodó magatartás mellett gyenge forgalom volt. Köttetett; buza h.-m.-vásárhelyi 2000 mm. 80 k. 9 frton.

Szesz. Arak tartvák. Kész gabonaáru 25.75 frton kelt és maradt igy pénz, februárra a vevő választására 26.25-ön kelt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető hely szokványok szerint késspénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is késspénzre vagy mediórailletőleg ultimóra értendő. A késpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fent látszámitásokhoz még a tranzaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számításba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt — kr 100 frank vista = 49 frt 90 kr.

Január 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
*Franczia 3%-os járadék		81.60	—.—		—.—
* 5½%-os «		109.50	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	506.—	252.07	+	1.49
Osztrák déli vasut	M	213.—	99.19		—.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	U	—.—	—.—		—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	84 20	—.—		—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—		—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	M	—.—	—.—		—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar aranyjáradék	U	81 50	101.33	—	0.22
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Osztrák 4½%-os papirjáradék	K	—.—	—.—		—.—
« 5%-os «	K	—.—	—.—		—.—
« 4½%-os ezüstjáradék	K	66.30	82.25	—	0.87
« 4%-os aranyjáradék	K	90 50	112.51	—	1 22
Magyar aranyjáradék	U	81.40	101.64	—	0.86
« 5%-os papirjáradék	U	73.60	91 46	—	0 87
« keleti vasuti kötvények	K	80.—	99.25	—	0.36
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	102.10	126.64	—	0.25
Osztrák hitelrészvény	U	462.—	286.83	—	8.38
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	411.—	254.81	+	3.10
Osztrák déli vasut	U	162.—	100 35	—	1 15
Károly-Lajos vasut	U	80.95	198.96	—	3.73
Kassa-oderbergi vasut	K	61.10	151.63	+	1.25
*Román vasuti részvények		—.—	—.—		—.—
Orosz bankjegy		199.25	117.96		—.—
Váltó bécsi piaczra		161.10	62.—	—	0.04
* eleti kölcsön II. kibocsátás		58.90	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
« országos bank	K	—.—	—.—		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4% -os papirjáradék	K	64.80	80.85	—	1.34
« 5%-os «	K	—.—	—.—		—.—
« 4½%-os ezüstjáradék	K	66.20	82.13	—	0.93
« 4%-os aranyjáradék	K	90.20	112.14	—	1.59
Magyar aranyjáradék	U	81.70	101.40	—	1 10
« %-os papirjáradék	U	73.50	91.34	—	1.24
Osztrák hitelrészvény	U	231 50	286 90	—	4.56
Osztrák-magyar bank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	202.75	251.60	—	1.70
Károly-Lajos vasut	U	161.75	200.73	—	1 86
Osztrák déli vasut	U	79.75	100.69	—	1.55
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.—	240.62		—.—
Magyar-gácsországi vasut	K	—.—	—.—		—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		—.—	—.—		—.—
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	161.17	61.97	—	0.08
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
Magya országos bank	K	—.—	—.—		—.—

Trieszt, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 126.75, olasz bankpiaczokra 49.80, Napoleon d'or 9.99½, májusi járadék 80.25, magyar aranyjáradék 101.45, magyar papirjáradék 91.10, osztrák hitelrészvény 288.50, olasz járadék 98, olasz bankjegy 49.85. Nyugodtabb.

Berlin, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde gyengén nyilt meg, később mérsékelten javult. Bank és vasuti értékekben csendes üzlet; járadékok lanyhák. Orosz értékek valamivel szilárdultak. Magánkamatláb 3⅝%.

Berlin, jan. 17. (Tőzsdei tudósitás.) A bécsi tőzsdén uralkodó irány miatt az itteni tőzsde is elbágyadt. Zárlat felé azonban a nyugoti tőzsdék szilárd iránya vásárlásokra buzditotta a spekulácziót. Orosz papirok szilárdak.

Berlin, jan. 17. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 81.90, osztrák hitelrészvény 480, osztrák-magyar államvasut 408½, osztrák déli vasut 162½, Károly Lajos-vasut 81.20. Szilárd.

Frankfurt, jan. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Magyar aranyjáradék 81.60, osztrák hitelrészvény 231¼, osztrák-magyar államvasut 203¼, Károly Lajos-vasut 161.50, osztrák déli vasut 79¾. Gyenge.

Páris, jan. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *1 óra 6 perczkor* jegyeznek: 3%-os járadék 81.72, 4½%-os járadék 109.70, olasz járadék 99.60, magyar aranyjáradék 82.50, egyiptomi kölcsön 375, spanyol kölcsön 65, török vasuti kölcsön 14.52, ottomán bankrészvény 516, Rio Tinto 275, Szuez-részvény 2020, Panama-részvény 398, osztrák-magyar államvasut 505, osztrák déli vasut 215.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os járadék 81.60, 4½%-os járadék 109¼, osztrák-magyar államvasut 506, osztrák déli vasut 213, franczia törleszthető járadék 84.20, magyar vasuti kölcsön 303, magyar aranyjáradék 81.50, magyar országos bank 345, ottomán bank 516. Mozgalmas.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Leszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 62.— frt, 100 frt 49,90 frt.

Január 17.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PÁRIS.				
Buza folyó hóra	23.30	11.63		—.—
— februárra	23.50	11.63	—	0.05
— márcziustól 4 hóra	24.10	12.03		—.—
— májustól 4 hóra	24.75	12·47		—.—
Liszt folyó hóra	52.80	16.58	+	0.06
— februárra	53.25	16.72	+	0.05
— márcziustól 4 hóra	54.25	17.01	+	0 05
— májustól 4 hóra	55 10	17.26		—.—
Olaj folyó hóra	57.—	28.44	+	0.13
— februárra	57.—	28.44	+	0.13
— márcziustól 4 hóra	56.—	27.95	—	0.12
— májustól 4 hóra	55.25	27.57	—	0.50
Szesz folyó hóra	40.—	21.74	—	0.13
— februárra	40.50	22.01	—	0.13
— márcziustól 4 hóra	41.50	22.63	+	0.01
— májustól 4 hóra	43.—	23.42		—.—
BERLIN.				
Buza április-májusra	167.—	10.85	+	0.09
— május-juniusra	168.75	10.46	+	0.09
Rozs április-májusra	132 75	8.23	+	0 03
— május-juniusra	133.—	8.25	+	0.02
Zab április-májusra	112.—	6.94		—.—
— május-juniusra	113.75	7.05		—.—
Olaj április-májusra	46.80	28.64		—.—
— május-juniusra	46.50	28.83		—.—
Szesz április-májusra	38 80	24.06		—.—
— jul.-augusztusra	40.40	25.05		—.—
STETTIN.				
Buza április-májusra	168.50	10.45	+	0.03
— május-juniusra	170.—	10.54	+	0 06
Rozs április-májusra	129.50	8.03		—.—
— május-juniusra	130.—	8.06		—.—
Olaj április-májusra	45.50	28.21		—.—
— május-juniusra	—.—	—.—		—.—
Szesz kész szállitásra	36.60	22 69		—.—
— januárra	36 60	22 69		—.—
— április-májusra	37.60	23.31	—	0.06
— junius-juliusra	39.—	24 18		—.—
Repcze	—.—	—.—		—.—
KÖLN.				
Buza márcziusra	17.40	10.79		—.—
— májusra	17.80	11.04	—	0.06
Rozs márcziusra	13.40	8.30	+	0.05
— májusra	13.60	8 43	+	0.06
Olaj készszállitásra	24.60	30.50		—.—
— májusra	24.20	30.—		—.—
BOROSZLÓ.				
Buza	16.—	9.93		—.—
Zab	11.—	6.83		—.—
Szesz	35.60	22.07	+	0.06
Rozs	13.30	8.26		—.—
Repcze	19.80	12.29		—.—
Tengeri	10.70	6.64		—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs (St.-Marx), jan. 17. (Távirat). Felhajtatott 2616 db. vágómarha és pedig 938 magyar, 765 galicziai és 913 német fajta. Az irány szilárd, az árak általában nem változtak, csak első rendü áruért fizettek valamivel jobb árakat. Magyar ökrök 50—61.50 frt, galicziai 49—58 frt, német ökrök 50—63 forintig keltek 100 kilogrammonkint.

Pozsony, jun. 17. (Távirat) Felhajtatott 1174 db vágómarha, e közt 899 ökör, 4 bika, 26 tehén magyar fajta, 207 ökör, 6 bika, 29 tehén német fajta, és 3 bivaly. Magyar hizott ökrökért 48—62 frtot, német hizott ökrökért 54—63, kivételes esetekben 64 frtot fizettek 100 kilogrammonkint. Üzlet élénk.

Juhvásár.

Páris (La Villette), jan. 13. Felhajtatott 18,748 drb juh, köztük 1672 drb magyar fajta. Változatlan irány mellett általában fizettek 56—86 centimot, magyar juhokért 75—80 centimot ½ kilónkint.

NAPIREND: Január 18-án.

Naptár: Kedd. — Róm. kath.: Piroska szüz vértanu. — Prot.: Piroska. — Görög-orosz: (január 6.) Epiphánia. — Zsidó: (tebet 22.) Jafet. — Nap kél 7 ó. 48 p., nyug. 4 ó. 38 p. — Hold kél 2 ó. 6 p. regg., nyug. d. u. 30 p.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 3—4.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 2—3-ig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Az orsz. erkölcsnemesitő egyesület ülése d. u. 5 órakor a képviselőház társalgótermében.

Az orsz. iparegyesület gyáripari szakosztályának ülése d. u. 4 órakor.

Gyümölcskiállítás a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9 d. u. 1.

Iparművészeti muzeum az Andrássy-uton d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig és d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.

Muzeumi könyvtár d. e. 9— d. u. 1-ig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap jan. 16-ki számából.

Árverések a fővárosban. Seiler Manó 3136 frt 69 krra becs. ingóságai (kerepesi-ut 52.) jan. 25. Albus Dénes és Neri Ferenczné 505 frtra becs. ingóságai (gyár-utcza 39.) jan. 17. Fritsch Károly 307 frt 14 krra becs. ingóságai (üllőiut 69.) jan. 21. Krausz Károly 337 frt 2 krra becs. ingósága (bodzafa-utcza 44.) jan. 17. Kreibich Miksa 315 frt 50 krra becs. ingóságai (István-tér 13.) jan. 18. Várady Gábor 1047 frt 50 krra becs. ingóságai (felső erdősor-utcza 5.) jan. 17.

Árverések a vidéken. Péchy Kálmán 12,225 frtra becs. ingóságai .an. 26. Ottomány. (Székelyhid.) Kepecs Lipót 3330 becs. ingóságai jan. 21. Szatmár. Sztankó József és Kotormány Bolbok Rozál 10,328 frtra becs. ingatl. jan. 29. Szeged. Horváth Mihály 10,683 frtra becs. ingatl. jan. 31. Szeged. Majthényi László 12,505 frtra becs. ingatl. jan. 25. Ar.-Maróth. Motesiczky Bertha 12,946 frtra becs. ingatl. febr. 21. Trencsén.

Csődnyitás. Guttmann Zsigmond budapesti lakos ellen, csődbiztos: Bubla Ferencz törvényszéki biró, tömeggondnok: dr. Schwarcz Gusztáv ügyvéd; bej. febr. 15. Sárkány Adolf szolnoki lakos ellen, csődbiztos: Jámbory Lajos törvényszéki jegyző, tömeggondnok: dr. Weiner Salamon ügyvéd; bej. márcz. 1. Rosenfeld Sándor nagylétai lakos ellen, csődbiztos: Jelentsik István törvényszéki biró, tömeggondnok: Mihelffy Lajos ügyvéd; bej. febr. 23.

Csődmegszüntetés. Néhai Fejér Mihály és neje hagyatéka ellen. Néhai Karczag Antal hagyatéka ellen. Rosznagl Antal székesfehérvári lakos ellen.

teri, — Korponán (Hontm.) városi orvosi, — a nagybányai m. kir. bányaigazgatósági számvevőségnél III. oszt. bányaszámtiszti, — az orsz. magyar iparművészeti muzeumnál szolgai, — a kun-szent-mártoni kir. járásbiróságnál albirói, — Spácza közs. (Pozsonym.) postamesteri, — a sátoralja-ujhelyi kir. tvszéknél II-od oszt. jegyzői állásokra.

Felelősszerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

Elhaltak névsora 1887. január 15—16.

Tomucza D 23 é. szücs III. k. szt.-endrei-ut 66. tüdővész.
Schlager L. 46 é. ügyn. VII. k. dob-u. 15. tüdővész.
Kugler J. 22 é. aszt. VIII. k. gólya-u. 36. hashártyalob.
Herlicska I. 39 é. napsz. lakást. veselob.
K. Bencsik K. 59 é. aszt. neje IX. k. malom-u. 46. tüdővész.
Gadermayer F. 9 é. tanuló V k. Géza-u. 8. himlő.
Londvai G. 1 é. VIII. k. Teleky-tér 25. himlő.
Wolyár J. 5 é. VII. k. erdősor 28. himlő.
Friedmann L. 64 é. napsz utról tüdőlégdag.
Novotni J. 28 é. bányász utról veselob.
Miracsek Zs. 22 é. napsz. ujpesti rakpart 15. hirt. halál.
Szmik G. 17 é. magánzónő kimerülés I. k.
J. Klementin L. 2 é. szolga l. I. k. Attila-u. 65. vörheny.
R. Jurák I. 21 é. lakatos neje V. k. vadász-u. 20. szivbaj.
Fazekas P. 82 é. gyümölcsárus V. k. vadász-u. 1 . tüdőbaj.
Kaufmann J. 8 é. vend. fia VIII. k. üllői-ut 4 . vörheny.
Tejfelessy K. 67 é. szolga I. k. országház-u. 29. kimerülés.
Babisch A. 64 é. asztalos VI. k. Csengery-u. 68. szivbaj.
Binder J. 55 é. hiv VII. k. kerepesi-ut 50. kimerülés.
Schräger A.-né 23 é. faárus neje VII. k. rózsa-u. 25. himlő.
Mihalovits I. 2 é. cseléd l. VII. k. dob. 37 veselob.
H. Ginter L. 55 é. magánzó neje VI. k. király-u. 44. angolkór.
Kovács I. 42 é. kovács III. k. vörös kereszt-u. 28. tüdővész.
Wer[illegible]itzky J. 5 é. szabó fia II. k. szőlőkert-u. 22. vörheny.
Klein Cz. 17 é. házaló l. VI. k. Döbrentey-u. 38. tüdővész.
Kublicsek V. 5 é. nyomd. fia I. k. Attila-u. 13. croup.
D. Medico A. 2 é. gyáros fia II. k. Batthyányi-u. 7. agyhártyalob.
Schwarcz A. 54 é. napsz. II. k. fő-u. . tüdővész.
Pethő M. 39 é. aszt. IV. k. magyar-u. 1. rögt. halál.
Fellner M. 8 é. keresk. l. IV. k. molnár-u. 13. toroklob.
Weber J. 65 é. czipész I. k. uri-u. 9. rák.
K. Engel A. 70 é. hiv. neje VI. k. váczi-körut 89. kimerülés.
Ambrózy K. 65 é. magánzónő VII. k. dob-u. 68. aggaszály.
Drexler R. 76 é. szőlőmiv. neje VII. k. szegényház aggkór.
Hauplaner T. 78 é. szabó özv. VII. k. szegényház aggkór.
Antony K. 44 é. vendéglős IX. k. soroksári-ut 5. tüdővész.

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Gr. Erdődy G. Gy.-Füzes
Gr. Pálffy J. Pozsony
Br. Kemény J. Mócs
Sturdza Bukarest
Br. Trauttenberg F. Moor
Jakabffy T. Dombegyháza
Halassy E. Bagata
Bittó B. Sárosfa
Mihalisi M. Kolozsvár
Szirány G. Komjáth
Dr. Leidersdorf M. Bécs
Dr. Axmann G. Páris
Dr. Assaky G. Páris
Rohrer S. M.-Óvár
Dr. Fesl L. Eperjes
Vargics J. Temesvár
Bartha J. Kolozsvár
Gürthler H. Neumark
Borbély L. S.-Tarján
Nikolic P. Zágráb
Steinkopf J. London
Dr. Elbogen G. Bécs
Pick M. Zsombolya
György W. Szerbia
Schreiber J. Bécs
Radosavljevics D. Belgrád
Weisz A. Temesvár
Müller H. Bécs
Fleischmann M. Bécs
Paterno G. Trieszt

London szálloda.
Riesebeck K Berlin
Larsen E. London
Horváth H. Budapest
Zaris J. R.-Szombat
Clement A. Temesvár
Gruber J. Szeged
Szabados M. Csongrád

Tigris szálloda.
Végső G. Belényes
Gorzó L. Komlós
Kordini F. Erdély
Faragó M. Erdély
Hordósi F. Szt.-György

Hungária szálloda.
Lederer D. N.-Várad
Fuchs Gy. P.-Vajta
Zeller E. Ruttka
Leonhardt H. Bécs
Lázár M. Bécs
Kern L. Bécs
Schewen V. Bécs
Koppich V. München
Erl O. München
Teichmann L. Brüssel
Schmelz V. Bécs

Nemzeti szálloda.
Bogadján J. Konstantinápoly
Weiss K. R.-Szomyat
Busányi R. Heves
Dr. Füzessy J. Heves
Nikolaievits P. Pozsarevácz
Brenner M. Szajol
Kralupper E. C. Grácz

Schmidt Orient szálloda.
Szalay D. K.-Madaras
Szabó L. Debreczen
Reuther H. Bécs
Körösztös J. Pécs
Panl L. Bars
Lang J. Pápa
Turnauer M. Bécs
Mölzer K. Bécs
Behrmann S. Bruck
Heller L. Trencsén
Bauer M. Szeged
Steiner J. Temesvár

Aranysas szálloda.
Farkas E. N.-Körös
Beöthy B. Törtet
Reé J. Ajka
Holniczer J. Arad
Kelecsényi R. Péczel
Szobodka A. Pusztaszer
Procopius Zs. Aszód
Gábor F. N.-Jécsa
Márkus J. J.-Árokszállás
Nagy A. Baja
Czikkely M. Zsombolya
Stoller A. B.-Gyarmat
Dessöffy J. Vágujhely
Korniczky B. Aszód
Mázor J. Szarvas
Schuszter J. Bécs

Fehérhattyu szálloda.
Gombos H. Eger
Stern S. Kóka
Bruck J.-né B.-Almás
Rainer J. Pásztó
Farkas A. N.-Várad
Kankovits N. Pécs
Horváth M. Pécs
Kányay A. Szabadka
Mieselbach S. Karczag

Magyar király szálloda.
Beskó A.-né Gy.-Szt.-Márton
Böhmler F. Sz.-Sebes
Reutmeister F. Hainfeld
Csecsetka G. Prága
Reiner R. Bécs
Hofbauer F. Bécs
Katz M. A. Berlin
Frank M. Boglár
Lengyel M. Marczali
Sagel M. Szt.-Péter
Fischer M. Szolnok
Kis Zs. Szeged
Rothschild K. Frankfurt

Walter Fehérló szálloda.
Horváth A. Erdély
Grünbaum F. Ó-Becse
Szabó F. Pásztó
Jordánházy D. Domoszló
Medisch F. T.-Szt.-Miklós
Biles Gy. Helta
Dubrovszky S. Rozsnyó
Rácz K. Bécs
Momisovits D. Ó-Sztalár
Sailer Gy. Lugos
Galasz E. Turdosin
Lukács J. Turdosin
Elba F. Bécs
Sipos K. Szeged
Heller A. Veszprém
Schwarcz A. Pozsony
Mészáros K. Szolnok
Alberti B. Temesvár
Weisz A. Sz.-Fehérvár

Vadászkürt szálloda.
Jeszenszky K. Barája
Latkóczy J. Nyitra
Perezd L. Bonyhád
Antonievits M. Belgrád
Bankovits J. Belgrád
Szőllősy J. Ungvár
Maetz F. Kolozsvár
Reittenberg A. Bélye
Köhler A. Bélye
Bergmann T. Bécs
Gnädinger A. Bécs
Zeisel E. Bécs
Matheusz S. Bécs
Seidler M. Bécs
Reichardt M. S.-A.-Ujhely

Pannonia szálloda.
Br. Bothmer A. Sz.-Fehérvár
Szunyogh Sz. Esztár
Zathureszky Gy. Barát
Gyapay D. Teér
Szentiványi G. B.-Szt.-Miklós
Haraszti T. Istvánháza
Ryzl M. E.-Ujvár
Hasenfeld B. Szirák
Szentimrey A. M.-Sziget
Zedala A. Zohoschitz
Bernátsky J. H.-M.-Vásárhely
Dr. Fábián B. Sopron
Gallubich L. Somogy
Martiny D. Pomáz
Hlavathy J. Kapuvár
Tully J. Kapuvár
Morvay B. T.-Terebes
Dr. Bondy S. N.-Ujvár
Dr. Lang J. Sz.-Somlyó
Farkas E.-né Szentes
Dávid M. München
Rischanek B. A.-Maróth
Kamarasy S. Beregszász
Surma M. Eszék
Geréb M. Szabadka
Ott T. Győr
Pollák H. Szarvas
Konn M. N.-Várad
Popper M. Bécs

Holzwarth-Frohner száll.
Müller O. H. Gmunden
Kratitch M Belgrád
Pollák S. Kolozsvár
Dr. Goldhammer Böszörmény
Besnet F. N.-Károly
Kollar K.-né V.-Hütte
Kuffler B. Mosony
Gaudin A. Bécs
Broch H. Bécs
Lammrecht N. Bécs
Holz P. Bécs
Pilpel J. Bécs
Fries A. Frankfurt
Kohn L. Nyitra
Schulcz J. D.-Földvár
Wohl E. Losoncz
Sümek J. Szt.-Péter

M. Államvasut-szálloda.
Battik F. Bécs
Weiss J. Sz.-Fehérvár
Hoffmann A. Abauj
Filidei A. Belgrád
Walter J. Szerajevó
Bradács S. Czegléd
Honzó J. Garamberzencze
Schönfeld A. Szoboszló
Ottlyk E. Kassa
Papszter Zs. Kanizsa

NYILT-TÉR.

Felülmulhatatlan jutalom.

Sok lap van, mely évente ugyanabban az évadban csinos dijakat igér uj előfizetőinek. A Courrier francais illustre, melynek minden 12 oldalt tartalmazó száma rajzokkal van tele, és mely évenkint csak 22 frcba kerül, arra az eredeti ötletre jött, hogy uj előfizetőinek a Géraudel-féle pastillákat ajánlja dijul. És miután minden doboz 1.50 frcba kerül, igy tehát az előfizetés csak 17.50 frcba kerül. — Hogy valakinek a saját egészsége tüzessék ki dijul, ez bizony eddig páratlan dolog. Lapunk sokat ad előfizetői egészségére, mert ingyen küldi meg nekik a Géraudel-féle pastillákat, melyek előnyös hatása a respiratiók minden esete ellen eléggé ismeretes. Csak szerencsét kivánhatunk a Courrier francaisnak ez uj eszméjért. E lap különben czimére Paris, 14 rue Séguier, küldött felszólitásra ingyen és portómentesen mutatványszámokat küld. 385

A kereskedő ifjak önsegélyző-egyletének helyeszközlőosztálya
Budapest, IV., haltér 5. sz. a. Ajánlja ingyen szolgálatait a helybeli és vidéki kereskedők és alkalmazottaknak. 194

Palaszter Károly ugy saját, mint neje **Palaszter Teréz** s leánya **Palaszter Antonia** nevében, — **Ritzler** szül. **Palaszter Borbála** ugy saját, mint férje **Ritzler Mátyás** és fia **Ritzler Sándor** nevében, nemkülönben **Stein Henriette** megtört szivvel jelentik hőn szeretett s felejthetlen testvérük, illetve sógoruk s nagybátyjuk

PALASZTER FERENCZ

magánzó és háztulajdonos urnak

folyó 1887. január hó 15-én, reggeli 8 órakor, hosszasb betegség után, élete 51-ik évében történt gyászos elhunytát.

A boldogult földi maradványai kedden, folyó hó 18-án, délutáni 3 órakor fognak a **VII. ker., akáczfa-utcza 65. sz. a.** házból a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a budapesti kerepesi-uti sirkertben levő családi sirboltba örök nyugalomra elhelyeztetni.

Az engesztelő szentmise pedig szerdán, folyó évi január 19-én délelőtt 10 órakor fog a terézvárosi plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutattatni. 400

A pesti magyar kereskedelmi bank

4½% és 5½% zálogleveleit

mint első rendü papirokat ajánlom

tőkebefektetésre.

A jelzálogok értéke körülbelül 50.000,000 forint

Záloglevél-forgalom körülbelül 15.500,000 forint.

Az 1875. évi november hó 22-én kelt magy. kir. igazságügyminiszteri rendelet értelmében ezen záloglevelek az állam és magányosok által, valamint közjegyzőileg biztositékul elfogadtatnak; nemkülönben ugyanazok hasznot hajtó tőkebefektetésül, nyilvános vagy hatósági felügyelet alatt álló intézetek, egyházi és világi alapitványok letéti, árvapénzek biztositó alapjául, valamint a cs. kir. hadügyminiszterium és a m. kir. honvédelmi miniszteriumnál házassági biztositékul is felhasználhatók.

Ezen a megtakaritott összegek befektetésére különösen előnyös papirt minden költség nélkül a **hivatalos napi jegyzés szerinti áron** eladom. — Nagyobb rendelmények az átlagos árfolyammal teljesittetnek. 256

FUCHS J. Budapest,

magy. kir. pénzváltó, Deák-Ferencz-utcza.

Pénzszekrények — CASETTEK

HASONLITHATLAN ELŐNYÖKET nyujtanak az ujonnan szabadalmazott utól nem ért gyártmányok 164

TÁNCZOS R.-től, BÉCSBEN, BRANDSTÄTTE 1. SZ.

Kimeritő képes prospektusok határozott árakkal ingyen.

Különlegesség: TŰZBIZTOS FASZEKRÉNYEK.

Hivatalos tűzpróba tétetett legjobb eredménynyel 1885. 1/XII.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 17. Havi b. 17.

Budapest, január 18-án.

Fromont és Risler.

Dráma 5 felv. Irta Daudet Alfonz és Belot Adolf. Forditotta Huszár Imre.

Személyek:

Id. Risler	Bercsényi
Sidonie	Helvey L.
Risler F.	Mihályfi
Ifj. Fromont	Császár
Claire	Szacsvayné
Delobelle	Szigeti J.
Desirée	H. Lánczy I.
Chébe	Vizvári
Chébené	Györgyné
Planus Zs.	Ujházi
Dobson-né	Szatmáryné
Komorna	Rajnai G.
Gyári inas	Faludi
Főpinczér	Halasi
Iroda szolga	Péchy

Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 19-én.

Bérletfolyamban:

Jó Fülöp.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Első b. 7. sz.

Budapest, január 18-án.

Perotti Gyula ur vendégjátékául:

Aportici-néma.

Opera 5 felv. Irta Scribe. Zenéjét szerzette Auber. Forditotta Szilágyi Pál.

Személyek:

Alphonso	Pauli
Elvira	Ábrányiné
Udvari hölgy	Doppler I.
Lorenzo di Arc.	Dalnoki
Selva	Láng
Massaniello	Perotti
Fenella	Zsuzsanics E.
Pietro	Ney

Kezdete 7 órakor.

Borello	Szendrői
Morena	Szekeres

Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 19-én.

Az operaház zárva.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, január 18-án.

Királyfogás.

Eredeti nagy operette 3 felv. Irta Csiky Gergely. Zenéjét szerzette Konti József.

Személyek:

Radzivil hg	Vidor
Marx	Kassai
Kopek	Szilágyi
Balström	V. Kovács
Fjóra	Blaha L.
Almanzor	Horváth
Lola	Margó C.
Don Bernardo	Németh
Amadil	Ligeti I.
Cogollos	Ujvári
Sanguszkané	M. Csatai Zs.
Zborovszki	Baranyai
Vislocki	Füredi K.
Melnicki	Halász
Zamojski	Varga
Granadai érsek	Füredi J.
Guzman	Földvári
Granadai hirn.	Szabó
Országgy. kikiáltó	Egri
Narciss	Marton
Venczel	Bajor
Udvarmester	Narczisz
Udvari orvos	Füredi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 19-én.

Boccaccio.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, január 18-án.

Die Räuber.

Szomorujáték 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

KÁVÉHÁZ A „KECSKEMÉTI HÁZ"-hoz

IV., borz- és zöldfa-utcza sarkán.

Ma és minden este 155

nagy hangverseny

BOGÁR ANTAL

külföldről megérkezett zenekara közreműködésével.

Első fővárosi orpheum

Somossy Károly igazgató.

Nagymező-utcza 17. sz. 195

Ma este a világhirüen dressirozott négy fóka első fellépte, előadatva Mr. Woodward által. Orpheum. This Programm is Libject to thee disposition of the seals. Az előadás kezdését jelző harangozás. Előadják Mr. Bob és Mr. Toby. Conzert mandolinokon és tambourinokon. Előadják az összes fókák. — Conzert Guitarral és dobbal stb. Terzett, zenekisérettel énekli a Toby család. Mr. Bob az amerikai késköszörüs. Mr. Bob munkássága a varrógépen. A pipa-clubb, vagy a füstölő fókák. Dohányzás a vizben. Előadják Mrs. és Mr. Toby, Mr. Toby mint dajka, vagy elvirgyázatlan pestra. Gyürük és botok stb. apportirozása. A fogathleta (a la Wanda) előadja Mr. Toby. Boyton kapitány utánzása, előadja Mrs. és Mr. Toby. A forgolódó fókák. Testőrök gyakorlata, előadják Mr. Bob és Mr. Toby. Revolver-párbaj. Egy fuldokló ember megmentése, előadja Mr. Toby. Az utolsó mutatvány csak akkor adatik elő, ha az idő és viz hőmérséke azzal összeegyeztethető. Továbbá Mr. Hertz fellépte egy hölgy eltüntetésével, valamint Adel k. a., Brunin ur, Ramy ur, Schenk ur és az összes szerződtetett tagok fellépte.

IDŐJÁRÁS, január 17. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	68.9	K	1	— 7 5	—	○
Beszterce	68.1	NY	1	— 11 2	—	○
Besztercebánya	69.2	◎		— 15 4	—	○
Budapest	69 3	◎		— 9 8	—	○
Csáktornya	67 6	E	1	— 7 2	—	●
Debreczen	67.8	EK	1	— 12.2	—	○
Eger	71.4	DK	2	— 9.8	—	○
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	62.8	E	2	— 3 5	—	●
Késmárk	68.0	DNY	2	— 19.0	—	●
Keszthely	68.4	NY	4	— 7.0	—	●
Kolozsvár	70.8	◎		— 13 2	—	○
Magyar-Óvár	68.8	◎		— 13.8	—	○
Mármaros-Sziget	69.2	DK	2	— 9 2	—	◑
Nagy-Enyed	71.5	K	1	— 10.0	—	○
Nagy-Szeben	69.0	DK	5	—	—	—
Nagyvárad	67.6	E	2	— 8.2	—	○
Orsova	70.2	EK	1	—	—	○
Pancsova	68.4	DK	4	— 4 8	—	○
Selmeczbánya	71 4	NY	2	— 10 4	—	○
Sopron	69 6	DK	1	— 11 0	—	○
Szatmár-Németi	70.0	DK	3	— 8.6	—	◑
Szeged	67 0	EK	2	— 8 0	—	◑
Szepsi-Szt-György	—	◎		— 10 5	—	○
Szolnok	69.8	E	3	— 9.6	—	○
Temesvár	69 7	E	4	— 8 0	—	○
Trencsén	71.2	EK	2	— 11 8	—	○
Ungvár	68.0	◎		— 9 1	—	○
Zágráb	67.7	EK	2	— 5 4	—	≡
Bécs	69.5	D	1	— 10.6	—	○
Bregenz	66.3	D	1	— 11.4	—	●
Lesina	—	—		—	—	—
Pola	—	—		—	—	—
Prága	69.1	D	2	— 11.5	—	○

Jelek magyarázata: ◎= szélcsend, ○= tiszta, derült, ◔= ¼ felhős, ◑= ½ felhős, ◕= ¾ felhős, ●= borult, ●= eső, ✳= hó, ▲= jégeső, ≡= köd, ∞=gőz, ⚡= zivatar, villám, (n)= csapadék mm.-ben.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (771—772) a lengyel földön, a depresszió (759) Olaszországban van. Az idő többnyire derült, délnyugaton változó felhőzetü, fagyos, száraz.

Hazánkban: Északkeleties, részben délkeleties mérsékelt szelekkel, a fagyos hideg valamint a légnyomás is keveset változott. Az idő az északkeleti nagyobb félben derült, délnyugaton részben változó felhőzetü, egészben fagyos, száraz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Északkeleten derült, délnyugaton változó, fagyos időt várhatni.

VIZÁLLÁS 1886. január 17.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna Pozsony	0.91	—	áradó	**Tisza** M.-Sziget	0 64	—	apadó
Komárom	0.75	—	áradó	V.-Namény	0.54	—	apadó
Budapest	0 83	—	apadó	Tokaj	1 63	—	apadó
Mohács	1.35	—	apadó	Szolnok	3 09	—	apadó
Vukovár	—	—	—	Szeged	3.51	—	áradó
Ujvidék	2.32	—	apadó	**Bodrog** Sárospatak	2.26	—	apadó
Pancsova	1.90	—	apadó				
Orsova	2.50	—	apadó	**Szamos** Szatmár	0.56	—	áradó
Vág Komárom	0.80	—	apadó	**Körös** B.-Gyula	0.18	—	apadó
Dráva Barcs	0.40	—	áradó	Gyoma	1.65	—	apadó
Eszék	1.12	—	áradó	**Maros** Arad	—	0.78	áradó
Száva Sziszek	1.55	—	apadó	**Béga** Temesvár	0.36	—	áradó
Mitrovicza	3.44	—	apadó				

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés január 10-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései január 17.

Faj		Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza								
bánsági	ó	szilárd	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	9.05	9.15
«	«	«	78	9.20	9.25	79	9 30	9.35
«	«	«	80	9.40	9.45	81	9 45	9.50
pestvidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	9'—	9 10
«	«	«	78	9 15	9.20	79	9'25	9.30
«	«	«	80	9.35	9.40	81	9'40	9.45
fejérmegyei	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	9'05	9 15
«	«	«	78	9.20	9.25	79	9,30	9.35
«	«	«	80	9.40	9 45	81	9 45	9.50
bácskai	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	9 10	9.20
«	«	«	78	9 25	9.30	79	9 35	9.40
«	«	«	80	9.45	9 50	81	9.50	9.55
magyar északvidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	8 95	9.05
«	«	«	78	9 10	9.15	79	9·20	9 25
«	«	«	80	9 30	9 35	81	9 35	9.40

Gabona	ó vagy uj	Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
rozs	ó	szilárd	—	70—72	6.60	6.80
árpa	«	«	takarmány	69—62	6.50	6.80
«	«	csendes	égetni való	62—64	7.20	8.40
«	«	—	sörfőzdei	64—66	8.50	10.—
zab	«	szilárd	—	39—41	6.10	6.60
tengeri	«	»	bánsági	75	5.75	5.80
«	uj	»	másnemü	73	5.70	5.75
«	«	—	—	—	—	—
köles	uj	szilárd	—	nélkül	4.75	5.25
káposzta-repcze		szilárd	—	«	—.—	—.—
bánsági repcze		—	—	«	—.—	—.—

Szokvány gabona határidőre		Irányzat		100 % ára pénz	100 % ára áru
buza		szilárd	tavaszra	9 33	9.35
«		«	őszre	8.92	8 94
tengeri		«	máj.—jun.-ra	6.23	6.25
zab		csendes	tavaszra	6.25	6 77
«		«	őszre	—.—	—.—
káp. repcze		«	aug.-szept.	11.1/4	11.3/8

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	szilárd	luczerna magyar	55.—	65.—
«	«	franczia	75.—	85.—
«	«	olasz	65.—	70.—
«	«	vörös	46.—	50.—
Repczeolaj	csendes	nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«	«	finomitott	28.50	29.—
«	«	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	«		—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	repcze	4.70	4.80
Disznózsir	csendes	pesti	51.—	51.50
«	«	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	«	m. la. légensz. áru m. sz.	39.—	39 50
«	szilárd	városi légensz.	44.—	44 50
«	«	füstölt	48.50	49.—
Faggyu	lanyha	olvasztott	33.—	34.—
Szilva	szilárd	bosznia hordóban 1885.	—.—	—.—
«	«	zsákokban	19 20	20.—
«	«	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
«	«	szerbiai, zsákokban	19.20	20.—
« határidő	szilárd	bosznia, h. nov.	—.—	—.—
« «	«	zsákokban	—.—	—.—
« «	«	szerbiai hordó «	—.—	—.—
« «	«	« zsákb. «	—.—	—.—
Szilva-iz	lanyha	szlavoniai új	13.—	13.50
«	»	bánsági új	13.—	13.50
« határidő	—	szlavoniai szept.—okt.	—.—	—.—
Dió	—	bánsági	—.—	—.—
«	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
Gubacs	—	szlavoniai	—.—	—.—
«	—	magyar Ia.	—.—	—.—
«	—	szerbiai	—.—	—.—
«	—	bosznia	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	fehér Ia.	80.—	90.—
«	«	fehér IIa.	55.—	65.—
«	«	vörös	40.—	65.—
Méz	«	nyers	—.—	—.—
«	«	sárga, csurgatott	24.50	25.—
«	«	világos szinü	26.—	26.50
Viaszk	szilárd	rozsnyói	129.—	130.—
«	«	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	lanyha	szesz	24.75	25.—
«	«	szesz-élesztő	28.—	28.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	101.—	101.10
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	91.—	91.40
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	148.—	149 —
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	148.—	149 —
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98 50	99.50
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	—.—	—.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	117.50	118.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		120.50	121.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		120.50	121.50
Tiszai és szegedi kölcsön.	4%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben.	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben.	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	103.50	104 50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátorszagi	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	103.50	104.50
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)	5%	99.50	100.50
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4 2/10%	79 75	80.50
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	79 75	80 50

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	Egyes. államad. ez. kam. jan.—jul.	4 2/10%	80.75	81.55
	Egyes. államad. ez. kam. ápr.—okt.	4 2/10%	80.75	81 50
	Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	112 50	113.—
	Osztrák papirjáradék adómentes	5%	99.50	100.—
	Osztr. államad., kisors. 1854. 250 frt p.p.	4%	131 25	132 25
	Osztr. államad., kisors. 1860. 500 frt o.é.	5%	137.50	138.50
	Osztr. államad., kisors. 1860. 100 frt o.é.	5%	138 50	139 50
	Osztr. államad., kisors. 1864. 100 frt o.é.		167.50	168.50
	Osztr. államad., kisors. 1864. 50 frt o.é.		166.50	167.50
	A temes-bégavölgyi vizszab. társulat	5%	100 50	101.50
	Pest város kölcsöne 1870-ből adómts.	6%	106.50	—.—
	Pest város kölcsöne 1871-ből adómts.	6%	108.—	109.—
	Budapest főváros 1880-iki kölcs. adóm	5%	100.25	101.—
	Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	31 25	31.75
	Bécs város nyeremény-kölcs. 1874-ből		122.50	123.50
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
7.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	102.—	103.—
	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
19.—	Magyar általános hitelbank	200	296.—	296.50
80 frc.	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
15 frc.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	136.50	137.—
6.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	96.75	97 —
	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
13.50	Osztrák hitelintézet	160	287.50	287.70
38.70	Osztrák-magyar bank	600	872.—	877.—
9.—	I. Magyar iparbank	100	149.—	150.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	664.—	665—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.—	Bécsi biztositó társaság	200	195—	200.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	195.—	200.—
166.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3200.—	3240 —
4.—	Fonciére pesti biztositó intézet	100	69.—	70.—
12.—	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	207.—	209.—
55.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	850.—	875.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	430.—	440.—
90.—	Első budapesti	500	990.—	1000.—
20.—	Erzsébet-malom	500	230.—	252. -
40.—	Hengermalom	500	540.—	550.—
25.—	Lujza-malom	200	260.—	265.—
30.—	Molnárok és sütők	200	375.—	380.—
—.—	Pannonia	1000	770.—	780.—
—.—	Viktória	300	190.—	193.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
	Alföld-fiumei	200	—.—	—.—
	Arad-csanádi vasut	100	185.—	186.—
	Arad-körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
	Bács-pakraczi vasut részvény-társ.	100	—.—	—.—
	Báttaszék-dombovári	200	—.—	—.—
	Budapest-pécsi vasut r. t.	200	176.—	179.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	200	163.—	164.—
	Déli vasut	200	—.—	—.—
	Északkeleti vasut	200	—.—	—.—
	Erdélyi vasut	200	167.50	168.50
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	183.—	184.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	—.—	—.—
	Magyar-galicziai vasut	200	148.—	148 50
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	170.—	171.—
	Mármarosi sóvasut r.-t. el., r.	100	170.—	171.—
	Osztrák-magyar államvasut	200	93.50	94.—
	Pécs-barcsi vasut	200	250.50	251.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	200	—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100	—.—	89.75
	Tiszavidéki vasut	100	—.—	—.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	200	249.—	250.—
32.—	Pesti közuti vaspálya	500	472.—	476 —
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy	200	275.—	278.—

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	99.—	100.—
28.—	Országos központi	300	518.—	522.—
380.—	Pesti első hazai	1000	7775.—	7850.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	465.—	475 —
4.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	93.—	93.50
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	152.—	153.—
6.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	75 50	76.50
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	200.—	203 —
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	550 —	569.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1100.—	1140.—
16.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	195.—	200.—
45.—	Fiumei I. m. riszhánt. és riszkemény.	500	—.—	—.—
65.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	785.—	790.—
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	375.—	385.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	270.—	275.—
32.—	Kereskedelmi testület épülete	210	650.—	675.—
15.-	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	248.—	244.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya.	100	148 —	149.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	255.—	260
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	187.—	188.—
7.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	73 —	73 50
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	94 50	95 —
—.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	175.—	177.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	880.—	890.—
20.-	Serteshizlaló	200	320 —	323.-
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	—.—	155.—
9.—	Szálloda részvény-társaság	80	100.—	101.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	64.—	65.—
	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	512.—	515.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5 %	100.75	101.50
	Magyar földhitelint. papirérték	4 1/2%	99.—	99.50
	Magyar földhitelint. papirérték	4 %	93 50	94.—
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5 %	129 50	130.—
	Magyar jelzálogbank	5 1/2%	102.75	103.50
	Magyar jelzálogbank	5 %	101.—	101 50
	Magyar jelzálogbank.	4 1/2%	97.50	98.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5 1/2%	101 —	102 —
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5 %	99.75	100 25
	Osztrák-magyar bank o. é.	5 %	101.25	101.75
	Osztrák-magyar bank o. é.	4 1/2%	102.25	102 75
	Osztrák-magyar bank o. é.	4 %	98.10	98 50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6 %	102.—	102.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5 1/2%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5 %	101.—	101.50
	Pesti magy. kereskedelmi bank	4 1/2%	98.—	98.50
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6 %	101.—	102.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5 1/2%	101.50	102.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	6 %	103.50	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5 1/2%	102.25	102 75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4 %	1 4.—	10450
	Magyar jelzálogbank nyeremény-jegy		14 —	16 —
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	3%	100.50	101.25
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	100.50	101.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	4 1/2%	99.—	99.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.			
Alföld-fiumei v. v. (v.-északi v.)	200 5%	100.—	100.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut.	5%	100.50	101.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200 5%	99.75	100.25
Déli vasut	200 4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társ. 100/2000 márka	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 100/200	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300 5%	100 —	101.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	300 5%	126.—	126.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000 6%	—.—	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200 6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200 5%	100 —	101.—
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200 5%	100.—	101.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	100.50	101.—
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200 5%	100.50	101.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb. 2000/1000	5%	124.50	125.50
I. erdélyi vaspálya	200 5%	98.50	99 50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200 6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200 5%	101.—	102.—
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (m. v.) arany	300 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany	200 5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.	3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100 5%	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	100 6%	106.—	106.50
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	99.50	100.—
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Budavárosi sorsjegy		47.25	47.75
Keglevich sorsjegy		24 50	25 50
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet		9 50	10 —
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.		8.40	8.75
Osztrák hitelintézet		175.—	176.—
Osztrák vörös kereszt egylet		14 50	15.—
Osztr. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy		—.—	—.—
Pálffy sorsjegy		42.75	43 25
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.91	5 95
Császári királyi arany (kör.)		5.87	5.91
Osztrák-magyar 8 forintos arany		9.98	10.02
20 frankos arany		9 98	10.02
20 márka		12.37	12.42
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		62.—	62.20
Váltók árfolyama (látra)	bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	4%	62 —	62.20
Amsterdam 100 hollandi forintért	2 1/2%	104.50	105 —
Brüsszel 100 frankért	2 1/2%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	49 90	50.—
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	49.80	49.90
Zürich 100 frankért	3%	49 80	49.90
London 10 font sterlingért	4%	126 40	126.70
Szentpétervár 100 rubelért	5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouvo ital.	5%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok	
Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	296.—
« pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	288.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Allami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—
Jelzálog nyerem.	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott «szállitásra»	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult kötés legmag. árkelet	legalacs. árkelet
4% magyar aranyjáradék	jan. 31.	100 95	101 —	101.10	100.75
5% « papirjáradék	« «	90.90	90.95	91.05	90.70
Magyar hitelbank	« «	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák «	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog-hitelban -részvény II. k.	—	—.—	—.—	—.—	—.—

Közgyülési meghivó.

A Székelyegyleti első takarékpénztár részvényesei f. évi február hó 27-én d. e. 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.*

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Számadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és a nyereség felosztása.
3. Az igazgatók, tisztviselők és napibiztosok fizetésének és napi dijainak három évre leendő meghatározása.
4. Az igazgatók, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok ujra választása.
5. Inditványok.

Székely-Udvarhely, 1887. junius 5. 337

Az igazgatóság.

* 40. §. Az igazgatóság egy három tagu bizottságot küld ki, mely a gyülés előtt legalább 2 nappal a jelentkezők jogosultságát birálja meg, a részvényeket letétbe veszi és a közgyülés utáni kiadja, és ennek határozata ellen a közgyüléshez van csak folyamodásnak helye. A gyülés előtt való nap esti 6 órakor záródik a jogosultak birálata és jelentkezése.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában megjelent és ugyanott (Budapest, Kecskeméti utcza 6. sz.), valamint minden könyvárusnál kapható:

PETELEI ISTVÁN

AZ ÉN UTCZÁM

elbeszélések egy kötetben

17 iv 280 oldal.

Ara fűzve 1 frt 80 kr.

TARTALOM:

1. Őszi napsugár.
2. Szeret.
3. Szomszédaim:
   I. Patakiék és a néni.
   II. A rácz Boglánról.
   III. Klára az anya.

IV. Sugár a bu.
V. A porkorum inspektor.
VI. Kati
VII. Két gyermekről.
4. A kapu be van zárva.
5. Máli.
6. Rosz vásár.

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest, kecskeméti-utcza 6.) kapható

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.

Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után, 3 nagy kötet, fűzve 10 frt kötve 12 frt.

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest kecskeméti-utcza 6.) kapható:

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.

Kereskedelmi tanodák és felsőbb ipariskolák számára engedélyezett tankönyv

Irta

Dr. TOLDY LÁSZLÓ.

Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr

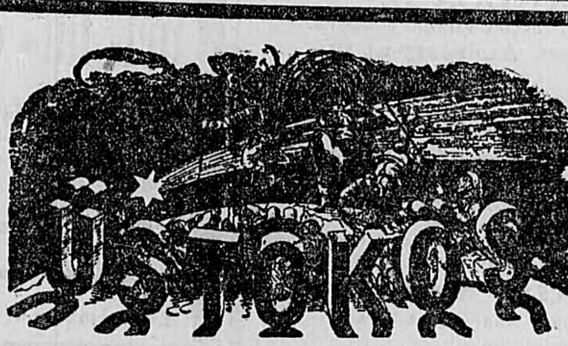

Az „ÜSTÖKÖS“ a fővárosi sajtó többszöri nyilatkozata szerint a legjobb magyar humorisztikus heti lap, finom velin papiron. Uj évben fényes számmal jubilálta 30-ik évfolyamát. Irja az egész ország, rajzolják a legkiválóbb magyar művészek.

***Előfizetési ára:** egész évre 8 forint, félévre 4 forint.* 4633

Előfizetések „Az Ustökös-nek Budapesten“ czimzendők.

Am 1. Jänner begann ein neues Abonnement auf das

Budapester Tagblatt

und wir laden deshalb die deutsch lesende Bevölkerung Ungarns zur Pränumeration auf unser Blatt ein.

Für die Vortrefflichkeit unserer Zeitung spricht nicht nur der Umstand, dass zahlreiche hervorragende Politiker und Schriftsteller zu den Mitarbeitern des Budapester Tagblatt zählen, sondern auch die Thatsache, dass unser Blatt von Monat zu Monat an Verbreitung gewinnt. Von den Mitarbeitern im politischen Theile unseres Blattes nennen wir die folgenden Namen:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Klemens Ernuszt, Franz Fenyvessy, Béla Gränwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Horánszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Im Feuilleton veröffentlichen wir Arbeiten von:

Kornel Ábrányi jr., Emil Ábrányi, Madame Adam, (Juliette Lamber) in Paris, Gerhard v. Smyntov in Berlin, Anton Edlinger in Meran, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Jules Claretie in Paris, Gregor Csiky, General Richard Gelich, Hieronymusz Lorm in Dresden, Koloman von Mikszáth, Emil Peschkau in Frankfurt a. M., Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leopold v. Sacher-Masoch in Leipzig, Tomas von Szana, Ludwig Tolnai, Emil Mario Vacano in Sct.-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda u. A.

Besondere Aufmerksamkeit widmet das Budapester Tagblatt den «Tagesneuigkeiten», der «Gerichtshalle» und den Vorgängen in der Hauptstadt überhaupt und zahlreiche erprobte Berichterstatter setzen unser Blatt in den Stand, über jedes interessante Erreigniss die ausführlichsten und verlässlichsten Berichte zu publiziren. Mit grosser Aufmerksamkeit werden alle bemerkenswerthen Vorgänge in Ungarn verzeichnet und die Rubrik

Aus der Provinz

erfreut sich des grössten Beifalls.

Gegenwärtig publiziren wir den interessanten und geistvollen Roman

„Die Theaterprinzessin“ von Robert Byr,

und den wahrhaft sensationellen Roman

„Zug Nr. 17“ von Jules Claretie.

welchem Werke ein spannender französischer Roman

„Paula“ von Hector Malot

folgen wird. In rascher Folge werden sich diesen Werken anschliessen:

„Die Sünden der Väter“ von Léon Sloët

und ein im besten Sinne des Wortes sensationeller Roman:

„Die Seelenfängerin“ von Sacher-Masoch.

Die Abonnementspreise betragen:

für ein Jahr ... ... fl. 14 | für drei Monate fl. 3.50
für ein halbes Jahr fl. 7 | für einen Monat fl. 1.20

Administration des Budapester Tagblatt

Pallas literarische und Druckerei-Aktien-Gesellschaft

Budapest, IV., Kecskemétergasse 6.

Misem oly kivánatos valamely szenvedőre nézve, mint az, hogy azon gyógyszert birja, mely másnak betegségében segélyére volt.

Erőt és jólétet szerez mindazon szenvedő és gyengélkedőknek,

kik betegségeknél, melyek a köhögés, testi gyengeség, általános elerőtlenedés, az idegek petyhüdtsége, vérszegénység, mell-, gyomor- és tüdőbajoknál beállottak, a Hoff János-féle malátakivonati gyógytápanyag, ha azt Feichtinger Antal városi tanitó ur jelentése értelmében használják.

Negyven évi fennállása óta folytonosan bebizonyul a gyógyeredmény és annak jósága.

A gyomorbaj meggyógyitva.

Hoff János urnak, a neve után elnevezett Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszerkészitmény találmánya által cs. k. tanácsos, cs. k. udvari szállitója Európa legtöbb fejedelmeinek, a koronás aranyérdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja, Bécsben. Gyár: Bräunerstrasse 8. sz.

1881. év óta gyomorbajom által emésztési szervezetem a sok orvosi rendelefolytán annyira elerőtlenedett, hogy folyton külön konyhát kelle tartanom és leg nagyobbrészt a Graham-lisztből éltem. — Bor és sör az egészségemre hátrányos ugy hogy kevés erőmet a tél folyama alatt ismét elvesztém és tétlenségre vagyok kárhoztatva. — A hálanyilatkozatok, melyek a Hoff János-féle malátasör előnyeit felemlitik, arra birtak, hogy e malátasört én is használjam, és már rövid használat után azon örvendetes meggyőződést szereztem magamnak, hogy a Hoff János-féle malátasör szenvedő és gyengélkedő személyeknek csakugyan meghozza az erőt és jólétet, miért is felkérem, hogy malátakivonati egészségi söréből nekem még 25 palaczkot küldeni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel **Feichtinger Antal** tanitó a városi iskolában. Kismarton, 1887. január 5.

A Hoff János-féle malátakivonat egészségi söre
vérszegénység és lesoványodás, gyengeség és idegesség, álmatlanság és étvágytalanságnál.

Hoff János-féle egyesitett malátakivonat
tüdőbajoknál, asthmánál, torok- és gégebajoknál, görcsös és szamárhurutnál, chronikus hurutoknál és görvélynél (Skrophel) kitünő hatásu, gyermekek részére pedig valóságos unikum.

A Hoff János-féle malátaegészségi csokoládé
a legjobb enyhitő és életfentartó szer chronikus szenvedéseknél, tüdővész-, mell- és gyomorbajok betegeknél, tüdőgyengeségeknél és a nehéz betegségeket kiállott egyéneknél. Elérhetlen, utánozhatlan és felülmulhatlan női bajoknál, lesoványodásnál, vérszegénység vagy görvélynél (Skrophel). Az első eredeti, nyálfejtő és gyógyerejü Hoff János-féle malátakivonati gyártmány 40 évi üzleti fennállása óta 68 izben lett kitüntetve.

Az első valódi gyógyhatásu, testerősitő Hoff János-féle malátakivonati csokoládé (vérszegényeknek, sápkórosoknak és álmatlanságnál) 40 évi fennállása óta 68-szor lett kitüntetve. A franczia, angol stb. csokoládéknak egyuek sincs meg az a hatása az egészség visszaállitását illetőleg, mint a Hoff János-féle malátakivonat egészségi csokoládénak. Épp ennélfogva a Hoff János-féle malátakivonat egészségi csokoládénak egy háztartásból sem volna szabad hiányozni.

Elővigyázat a bevásárlásnál! Ovakodni kell a hamisitványoktól és utánzásoktól s figyelni az eredeti védjegyre (egy álló ovál, a feltaláló Hoff János arczképével és aláirásával).

Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palaczkja 60 kr, 11 palaczk 6 frt. 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. **Budapesten 11 üveg vételénél a házhoz leend szállitva.** 1/2 kiló **malátacsokoládé** I. 2 frt 40 kr, II. 1/2 kiló 1 frt 60 kr, 1/4 kiló 90 kr, III. 1/2 kiló 1 frt, 1/4 kiló 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény). — **Malátaczukorkák:** 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. **Malátakivonat:** 1 üvegcse 1.12, kisebb 70 kr **Gyermek-tápmalátaliszt** 1 frt. **Egy malátafürdő** 80 és 50 kr. Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők. **2 frton alul nem küldetik semmi.** Kapható minden gyógyszertárban és gyógyfükereskedésben. 375

HOFF JÁNOS

fiókja Magyarország részére: Budapesten, zsibárus-utcza 7. szám (a főpostával szemben). Továbbá kapható **Török József gyógyszertárában, király-utcza 12. szám.**

Meghivás.

A kisvárdai takarékpénztár részvényeseit 1887. évi **február hó 13-ik** napjának d. u. 3 órájára Kisvárda m.-városában, az intézet helyiségében tartandó

közgyülésre

van szerencsém tisztelettel meghivni.

Tárgyak:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizdttsági jelentés az üzlet évi eredménye, zárszámla és mérleg felől.
2. Az osztalék és jótékony adományok mennyiségének meghatározása.
3. Elnök, alelnök, igazgató, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok három évre választása.
4. Egyes tisztviselői fizetések rendezése.

A felügyelő-bizottsági jelentés f. évi január 25-től az intézet helyiségében megtekinthető.

Kelt Kisvárdán, 1887. január 11. 403

Hrabovszky Rudolf m. p. elnök.

Ivórum! Tearum!

Rhums Naturels

eredeti palaczkokban

Compagnie des Antilles

Főraktára 402

LÁPOSSY F. és TÁRSA Budapesten Haas-palota.

Ezen enyhe természetes rumok a legegészségesebb italok és ugy lehet azokat élvezni, mint a cognacot és likőröket.

1887. jan. **121. sz.** 1887. jan.

BUDAPESTI SZEMLE

a M. T. Akadémia megbizásából szerkeszti:

GYULAI PÁL.

TARTALOM:

Deák és Beust találkozása. — Csengery Antaltól,
Kirándulás Erdélybe. (I.) — Hunfalvy Páltól.
Családföntartás és örökjogi javaslat. — Zsögöd Benőtől.
Őstörténet és nemzeti h'uság. — Vámbéry Ármintól.
Egy szakáll története. Beszély. — Berczik Árpádtól.
Költemények: Mindvégig. — Intés. — Arany Jánostól.
Gróf Beust Ferdinand. — Pulszky Ferencztől.
Biztositási politika. — Fenyvesy Adolftól.
Pauler Gyula mint krit kus (I.) — Salamon Ferencztől.
Értesitő: Kemény Zsigmond: Ködképek a kedély láthatárán. —d.— Michalek M.: Nala. — Sz. K. — Guellemin A.: A mágnesség és elektromosság. Forditották Bartoniek G. és Czógler A. — Lengyel Istvántól.

A BUDAPESTI SZEMLE megjelen évenként tizenkétszer 120 ivnyi tartalommal.

A Budapesti Szemle tájékozni igyekszik a magyar közönséget az eszmékről, melyek világszerte foglalkoztatják a szellemeket s mintegy közvetitő kiván lenni egyfelől a szaktudomány és mivelt közönség, másfelől a hazai és külföldi irodalom közt. **E mellett lehető széles tért nyit a nemzetgazdasági közleményeknek, a m. tud. akadémia nemzetgazdasági bizottságától támogatva.**

Megjelen évenként 12-szer 10 ivnyi havi füzetekben. Előfizetési ár bérmentes küldéssel egész évre 12 frt, félévre 6 frt

Előfizetéseket minden könyvárus elfogad. Bécsben, Szelinszki György cs. k. egyet. könyvárus, I. Stefansplatz Nr. 6.

Az előfizetési pénzek az alulirt társulat kiadó-hivatalába küldendők be, vagy a könyvárusokhoz, a kik szintén föl vannak hatalmazva elfogadásukra. 338

FRANKLIN-TÁRSULAT,

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapesten

Valamennyi külföldi szerektől előnybe helyezendők, a magyar közönségnél különben már a legjobb hirnévnek és fokozatos elterjedésnek örvendő a külföldi labdacsgyárosok óriási reklámja daczára, százezer esetben tiz éven át legjobban megkisérlett és több éveken át a bel- és külföldön nyert tapasztalatok nyomán, csakis növénykivonatokból összeállitott Dr. KVAPIL

Kárpáti egészségi labdacsok,

melyek biztosan, minden káros következmények nélkül, nem erőszakolva, hanem minden fájdalom nélkül hatnak: eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorbaj, felfuvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések és sárgaság ellen. — Pótolja a keserüvizeket, melyek vizenyős ürülést eszközölnek.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr., nem bérmentes küldeménynél 5 kr. bélyegdijjal több. Ha a labdacsok árához 20 kr. mellékeltetik és az egész összeg posta-utalványnyal beküldetik, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bárhová bérmentve beküldetik.

RARTÁRAK: *Budapesten:* **Pataky Károly gyógyszerésznél, az ujépület átellenében;** *Pozsonyban:* **Erdy István, a vörös rákhoz czimzett gyógyszerésznél;** *Debreczenben:* **Mihálovits István gyógyszerésznél;** *Kecskeméten:* **Molnár János gyógyszerésznél;** *Szegeden:* **Kovács Albert gyógyszerésznél** és *Temesvárott:* **Tárczay István gyógyszerésznél.** 260

Legujabb hálairatok!

Igen tisztelt ur! Saját tapasztalásom vezet engem arra, önnek kitünő egészséglabdacsait tárlatban tartani, kérem tehát sziveskedjék azonnal nekem egy tekercset postautánvéttel küldeni. Turócz, 1886 május hó 3. **Frank Károly**, uradalmi szakács.

Az ön egészségi labdacsai feleségemnél, ki évek óta gyomorgörcsökben és aranyérben szenvedett, nagy szolgálatot tettek és ezeket azért mindenütt ajánlani fogom. Vinkovce, 1886 márczius 15 **Winter Károly**, szabómester.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Kérem sziveskedjék nekem azonnal két tekercset önnek kárpáti egészségi labdacsaiból beküldeni, mert annak üditő hatása igazán dicséretre méltó. Turócz-Neczpál, 1886 márczius 29. **Gross J.**

Tekintetes ur! Tessék nekem megint három tekercset önnek csodaszerü labdacsaiból beküldeni. Isten áldja meg találmányaért Neustadl (Morvaország), 1886. május 1. **Novotnyl Ferencz**, kávés.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék nekem poztautalványon beküldött 1 frt 25 krért egy tekercsel önnek kitünő egészségi labdacsaiból szolgálni; betegségem már majdnem véget ért, azért önt Isten kegyelmébe ajánlom, fentartsa önt még sok évig, hogy a beteg emberiségnek segithessen. Kát, 1886. május 1. **Sovicsek István**, tanitó.

Igen tisztelt ur! Sziveskedjék nekem megint öt tekercset önnek kárpáti egészséges labdacsaiból, melyek itt az egész vidéken hiresek, postautánvéttel beküldeni. Dorogh, Esztergom mellett. **Skotto János József**, tanitó.

Kérem egy tekercs egészségi labdacs beküldéséért, mely különösen minden gyomorbetegségnél segitett. Gömör-Sondelok, 1886. április 23. **Bodiczky Mihály**.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Kénytelen vagyok kegyednek önnek kitünő kárpáti labdacsaiért őszinte hálámat kifejezni, mert ezek az aranyértől és más betegségektől is megszabaditottak. Kérem megint 2 labdacs küldéseért. Gömör-Rátkó, 1886. febr. 7. **Havas András**, festő.

Tisztelt gyógyszerész ur! Mély köszönetünket küldjük kitünő kárpáti egészségi labdacsaiért, melyek nekem, ugymint családomnak számtalanszor segitettek. Az ur Isten még sok évig fentartsa kegyedet épségben. Kérünk megint 6 tekercset. Bán-Petrovácz, 1886 febr. 11. **Labáth István** és rokonai.

Igen tisztelt Friedrich ur! Irásbeliileg kötelezve tartozom magamat és velem többen, kiknek önnek labdacsai megint egészségre segitettek, őszinte és legmelegebb hálánkat kifejezni. Sok betegségben önnek labdacsai csodaszerü hatást gyakoroltak, midőn már minden más eszköz hasztalan volt Évekig szenvedtem fejfájásban és szédülésben, egy barátom tiz darab önnek kitünő labdacsaiból adott és ezen tiz labdacs egészségemet egészen helyreállitották, ugy, hogy igazán csodaszerü. Fogadja e miatt egész szivből őszinte hálámnak és nagyrabecsülésemnek kifejezését. Temesvár, 1886. január 9. **Ferry József**, deák.

Tekintetes ur! Kérek kitünő hatásu kárpáti egészségi labdacsaiból 3 tekercset postautánvéttel küldeni. Gyöngyös-Tarján, u. p. Gyöngyös, 1886. április hó 19. Tisztelettel **Mérhelyi Lajos**, esperes-pléb.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az uraságod által készitett kitünő hatásu kárpáti egészségi labdacsokból legyen szives részemre postautánvét mellett még 2 tekercset, azaz 12 skatulyával küldeni. Tisza-Polgár (Szabolcs megye), 1886. márcz. 9. Tisztelettel **Mátrai Sándor**, jegyző.

Tekintetes ur! Legyen szives ismét három tekercs labdacsot küldeni, amit multkor kaptam, igen jó hatással birt családomra, kivánom a jó Istentől, hogy sokáig éltesse. Sziveskedjék postautánvéttel megküldenni. Kelt Török-Szt.-Miklóson, 1886. márczius 11. **Fehér József**, földbirtokos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Gyakran hallom hirét kárpáti egészségi labdacsai sikeres használatának s azért kérem utánvétel mellett két tekercset az említett labdacsokból küldeni. Puszta-Parkány, Szent-György major, Torontálmegye. Tisztelettel **Griffel Szilveszter**, bognármester.

Tekintetes gyógeszerész ur! A mult héten megkaptam a labdacsokat, a mitől 4 havi betegségemtől kitünően javultam. Isten éltesse sokáig, hogy több beteget gyógyithasson Bács-Mélykut, 1886. április 14. Tisztelettel **Mikó Antal.**

T. A családom tagjai által évek óta igen jó eredménnyel használt kárpáti egészségi labdacsokból ismét kérek hat skatulyát tartalmazó három tekercset postautánvéttel. Keszthely (Zala megye), 1886. április 6 Tisztelettel **Volff Frigyes**, urad. titkár.

Tekintetes ur! Azon kitünő nálam csodálatosan ható kárpáti egészségi labdacsaira annyira meg vagyok szokva, hogy azok nélkül nem is élhetek. Kérem tehát számomra két tekercset utánvéttel küldeni. Vasuti állomás, Hidegkut, Gyönk-Szárazd 1886. márczius 12. Mély tisztelettel **Frank Jakab.**

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután olvastam, hogy a hurutlabdacsok olyan jó hatással birnak, tehát kérném a tekintetes gyógyszerész urat a fentnevezett hurut-labdacsokból küldeni és még egy darab Ichtiol szappant a viszketö sömör ellen, melyben nöm már regen szenved és el nem birja mulasztani. Szt.-Annan, 1886. április 19. Mély tisztelettel **Mészarik János.**

T. gyógyszerész ur! Kérném lenne oly szives az ugy nevezett kárpáti egészségi labdacsaiból küldeni. Már egy éve, hogy használom, de a bajom végleg nincsen meggyógyulva, de azért az istennek köszönöm, hogy ezen labdacsoknak feltalálóját sokáig élteti Sziveskedjék két tekercset küldeni egy skatulyát a hurutlabdacsokból, a másik kárpáti egészségi labdacsokat tartalmazzon. Bács-Tiszaföldváron, 1886. márczius 25 Tisztelettel **Szirovicza Márton**, földbirtokos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Legyen szives ismét egy tekercset az ön jó hatásu kárpáti egészségi labdacsaiból posta-utánvét mellett küldeni. Áldja meg az isten ezen jóhatásu s általam máris nélkülözhetlen találmányáért. — Lucskán, 1886. junius 17-én. U. p. Nagy-Mihály, Zemplénmegye. Tisztelettel **Tóth Menyhért.**

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem legyen szives részemre és családomnak 4 tekercs egészségi labdacsot küldeni, mivel egy évi használat után tapasztaltam, hogy azok minden családnál nélkülözhetlen gyógyszerként tekinthetők. Török-Szent-Miklós. Tisztelettel **Kakuk László** asztalosmester.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az Ön kárpáti egészségi labdacsai valóban kitünő hatásuak s csakis ezeknek köszönhetem nőm egészségi állapotának helyreállitását; mint jótékony szer házamnál nélkülözhetlen, miért is kérek postafordultával 2 tekercset küldeni. Sátoralja-Ujhely, 1886. jun. 3-án. Vagyok köszönő tisztelője **Varga Mihály**, lakatos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az Ön kárpáti egészségi labdacsait sokaktól mint csodahatásu szert hallom dicsérni s ezáltal érzem magam indittatva szivességét továbbá is igénybe venni s egy tekercset az ön egészségi labdacsaiból postautánvét mellett kérni. Moravicza 1886. május 24. Kiváló tisztelettel maradok **Faragó János**, földbirt.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem nekem postautánvétellel 12 skatulya kárpáti labdacsot küldeni, miután ezek oly hatásosan voltak egészségi állapotomra, hogy annak helyreállitása már biztos. Pancsova, Torontálmegye 1886. máj. 24. Tisztelettel **Morariu Sándor**, pénzügy. szakaszv.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem legyen oly szives egy tekercs kárpáti egészségi labdacsot postafordultával küldeni. E héten kaptam egy barátomtól 1 dobozzal és beláván, hogy mily kitünő hatással birnak. Kérem sziveskedjék küldeni. Bács-Mélykut, 1886. április 16. Tisztelettel **Keoskeméti István**, gyógy-kovács.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem sziveskedjék egy hat skatulyát tartalmazó tekercset utánvét mellet küldeni, miután házam ezen labdacsok nélkül nem lehet, mert mióta ezeket házamban tartom, s használom, mindnyájan viruló egészségnek örvendünk s azért mig élek labdacsainak házamban hiányoznii nem szabad. — Detta, 1886. junius 17. Temesmegye Tisztelettel **Nikola Fülöp.**

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krajczárral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden egyes közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Dorusák Zsuzsánna született, Breznóbányán, (Zólyommegye) felkéretik, jelenlegi lakhelyét tudatni bátyjával — e lap kiadóhivatalához.
142 **Dorusák János.**

Eladás.

Kávémérés a főváros legnépesebb negyedében beállott családi körülmények folytán előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 1029

Eladó egy erdő, melyből kikerül százötven ezer bükk talpfa és tizenötezer távirdához való tölgy oszlop. Kethely Istvánnál Vármező Szilágymegye. 397

Gyors cserző eljárás
A Kástner szabadalom Magyarország részére 26174/17 sz. alatt szabadalmazva eladandó illetőleg engedélyek kiadatnak. Elismerve lett, hogy eddig ez a legjobb cserzési eljárás. A bőrnek minősége valóban **prima**. Vállalkozók sziveskedjenek mintákért és bővebb felvilágositás végett **Richter Gusztávhoz** Magdeburgban Németországban Kaiserstrasse 67 fordulni. 391

Fürdő.
Debreczen—Nagyvárad között fekvő vegyelemezett gyógyvizü, nagyhirü **konyári Sós-tó** eladó. Czim a kiadóhivatalban 67

INGYEN
és bérmentve küldöm kivánatra, legujabb képes árjegyzékemet, 12 darab selyem nyakkendő 2 frt 40 kr. 12 db legfinomabb galler 1 frt 80 kr. 1 finom ing 1 frt 50 kr. egypár téli harisnya 25 kr. 1 selyem főkendő 80 kr. Levelek kéretnek következő czim alatt: **Schwarcz A.**, nyakkendő- és fehérnemü-gyárához VI. nagymező-utcza 14. sz. alá intézni. 154

Szétküldök
utánvét mellett, valodi **villányi csemege-bort**, vörös és fehér 25, 30, 35, 40 és 50 krjával literenkint. Mintaküldeménnyek 10 literes hordocskákban eszközöltettnek. Hordókat beszerzési áron számitok, és azokat helyben bérmentve visszafogadom. **Schönfeld József** szőlőtulajdonos, villány. 102

Igen finom valamint egyszerü de **legjobb minőségü**
butorok
kezesség mellett, igen olcsón kaphatók **BECK SÁNDORnál Andrássy-ut 28.** 178

Czimbalom-
tanitást vállal egy kisasszony, Allaga Géza ur tanitványa, egyszersmind egy jó pedálos czimbalmot kölcsönözhet jutányos áron Czim a kiadóhivatalban 80 sz. alatt.

Egy 25 év óta
fennálló, jó forgalommal biró papir és könyvkereskedés azonnal átvehető. Értekezhetni a kiadóhivatal utján. 110

!!Eladó házak!!

A **Teréz-körut** közelében II. emeletes uj ház 16 ablak utczai fronttal, az I. emelet szép urasági lakást tartalmaz ára, 60,000 frt, teher 21,000 frt. Statió-utczában 3 szép ház 1. 70,000 frt, 2. 38,000 frt, 3. 85,000 frt. **Belvárosban** kettő 55,000 frt. **Damjanich-utczában** parterre ház egy holdas kerttel 32,000 forint. **Uraságiház** egy emeletes, a Bajza-utczában 25,000 forint. **Több nagyobb és kisebb** bérház, ugyszintén **nyaralók** városliget és zugligetben, és Andrássy-ut mögött, előnyös fizetési feltételek mellett eladásra bejelentve vannak. Értekezhetni 2-től 4-ig. **Fenchtmann A.** urnál VII., holló-utcza 10. sz. 402

Alkalmazást keres

Egyedül álló
előkelő modoru distingvált hölgy, a háztartásban és gazdaságban jártas, alkalmazást keres mint házvezetőnő, esetleg anyátlan gyermekekhez helyben vagy vidékre. Levelek kéretnek ily czim alatt: Etelka an die I. Wiener Annoncen Exped. I. Wien Wollzeile 4. 383

Kitünő szabász
egy uriruha kereskedésben hasonló állomás betöltésére ajánlkozik. Szives ajánlatok W. M. 1053 sz. a. e lap kiadóhivatalánoz kéretnek.

Egy fiatal
özvegy, egy szőke csinos 5 éves fiuval ajánlkozik mint gazdasszony fizetésre nem ugy mint jó bánásmódra reflektál, ajánlatok B. 1047 sz. a kiadóhiv.

Egy gyakorlott,
ügyes himzőnő ajánlja magát himzések elkészitésére egyszerü és elegáns kivitelben, ugy fehér, mint szines himzésben. Bővebbet a kiadóhivatal. 1045

Egy ügyes
kávébázi pénztárosné gyermektelen fiatal özvegy, állást keres. Bővebbet L. B. sz. alatt a kiadóhivatalban. 1001

Tisztességes
családos ember, ki 1000 frt biztositékkal bir, óhajt mint pénzbeszedő vagy ehez hasonló minőségben alkalmaztatni bank vagy takarékpénztári hivatalban, esetleg magán irodában. Levelek «megbizható» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 128

Bizalmi állást
keres egy tisztességes, művelt fiatal ember, bármily magas biztositék letétele mellett. Szives ajánlatok a kiadóhivatalunkba küldendők. «X. Y. Z.» czimmel. 1045

Egy ügyes
és megbizható fiatal ember, mint felügyelő, vagy raktárnok alkalmazást keres szerény igények mellett. Ideiglenesen bármily más kisebb állást is hajlandó elfogadni. Szives ajánlatok S. Z. 1007 sz. alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

100—200 frt
jutalom annak, ki egy biztositékképes, gyakorlati képzettséggel biró fiatal embernek valami bizalmi vagy pénztárnoki állást szerez. Szives ajánlatok kiadóhivatalunkba küldendők X. Y. czimmel. 1009

Házvezetőnői
állást keres jó családból való művelt szolid nő. Leveleket elfogad erre nézve szivességből a kiadóhivatal «Valerie 8» alatt. 1012

Vétel.

A főváros
közelében egy csinos lakház, esetleg kis villa 2—3 hold belsőséggel megvételre kerestetik. Ajánlatok K. 1000 a kiadóhivatalhoz kéretnek. 1033

Egy kisebb
birtok a főváros közelében 15—80 holdig csinos lakházzal szükséges épületekkel és felszereléssel megvételre kerestetik. Ajánlatok K. 3000 alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek. 1031

Bihar-Békés-Szolnok-
megyékben egy 300—600 hold jó minőségü földbirtok, lehetőleg vasut mentén, megvételre vagy 1000—2000 holdas bérbevételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 148

Alkalmazást nyer

341 Tehetséges
életbiztositási ügynökök
helyben és vidékre állandó alkalmazást nyernek. Irásbeli ajánlatok az eddigi müködés jelzésével valamint a feltételek ismertetésével. A. 4296 jegy alatt **Goldberger A. V. hirdetési irodájához** Budapest, **váczi-utcza 9. sz.** intézendők.

Gőzmalmomhoz
keresek egy szakképzett nőtlen molnárt. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 143

Jó házból való
fiatal, művelt kiasszony mint elárusitónő alkalmazást nyer egy helybeli üzletben. Levélbeli ajánlatok M. O. 1051 sz. alatt a kiadóhivatalban vétetnek át.

Kerestetik
egy helybeli nagyobb üzletbe 13—14 éves szolid és jóneveltésü leány. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1055

Lakás és bérlet.

Magányos
uri nőnél, egy nagyon elegáns szoba, intelligens ur részére kiadó. 144

A Józsefváros
egyik élénkebb utczájában egy csinosan bebutorozott szoba magányos ur számára, azonnal kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 145

Egy csinosan
butorozott udvari szoba a vasutczában 12 frtért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 1027

Birtok
Debreczen közelében körülbelöl 600 hold legjobb minőségü föld, kaszáló bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban 68

Lakások.

Május elsejére két nagyobb másodemeleti utczai lakás, a belváros legszebb helyén, bérbeadandó. Az egyik lakás: 5 utczai szoba, konyha, előszoba; a másik lakás: 3 utczai- és két udvari szoba, konyha, előszoba és cselédlak, valamint a szükséges mellékhelyiségek. A lakások évi bére ezer-ezer forint. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1014

Különféle.

Tőzsdeügynökséghez
tőkepénzes, lehetőleg közremüködő társ, kerestetik. Ajánlatok Eckstein Bernát hirdetési irodájához Budapest fürdő-utcza 4. sz. 258

Patkány

ellen sok évi fáradságos buvárlat után **biztos eljárást** találtam fel, melynek segitségével 8 nap alatt ezen kártékony állatot véglegesen kipusztitom, oly épületekből is, a hol már számos kisérlet történt. A tisztelet dij közös megegyezés szerint történik, és csak akkor fizetendő, midőn a kiirtás megtörtént. Bővebbet **D. I. okl. gyógyszerész**, czim alatt Budapest, üllői-ut 79. 1-ső em. ajtó 11. Vidéki levelekre azonnal válaszoltatik. 398

Bieber Antal

tea-kereskedése
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 6. sz.
Kerepesi-bazár.

Ajánl különösen:
Családi keverék finom, fél kilója 2.50
Moszkvai melange finom, fél ko. 3.—
Orosz karaván tea, igen finom fajta, fél kiló 3.50
Jamaika rum ó s finom, 1 liter 1.—
« « igen régi, 1 liter 1.50
« « legfinomabb, 1 lit. 2.—
Brazíliai rum, igen finom minőségü, 1 eredeti üveg 4/10 lit. —.80

Kávé:
Mokka, valódi arabiai, 1 kiló 1.85
Cuba, legfin. különlegesség 1 ko. 1.75
Arany jáva, igen finom, 1 kiló 1.65

A kávé 4¾ kilós póstazacskókban minden költség mentesen bárhová bérmentve küldetik. Helyben megfelelőleg olcsóbb. Két bout. rum és fél kiló thea megrendelésénél minden vevő, egy elegáns chinai kiállitásu thea ládikát (fából vagy bádogból) kap ingyen. Kimeritő képes árjegyzékek, kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 399

Társul
keresek egy önálló idősebb urat vagy hölgyet, ki 1600 frt készpénz felett rendelkezik és hajlandó lenne velem Monacoba kirándulást tenni. A játszótőke feltétlenül, tiszta nyereség pedig legalább 25,000 frt biz'os, a pénzkezelés is z illető kezében marad. Nyugdijas vagyok, 44 éves és nőtlen, 1000 frt évi jövedelemmel. Ajánlatok a személyi viszonyok körülményes leirásával M. M. 3. jeligе alatt a kiadóhivatalba küldendők. Kölcsönös discretio becsületszóra. 147

Kölcsön.
Nehány száz forintot keres egy fiatal ember (magánhivatalnok banküzletben) jótálás nélküli váltó ellen, felvenni. Alkusz nem kivántatik. Levél kéretik «Bizalom» 146 sz. a. a kiadókivatalhoz intézni.

Felfedezés! Nincs többé
asthma 340

vagy hurutb és nincs többé köhögés sem mellszorulás? Arany és ezüst érem által kitüntetve és «hors-concours» (versenyen kivül.) Bővebb értesitést ingyen és bérmentve. Csak egyedül **Dr. Cte Cléry Marseille** Franczíaország czim alá sziveskedjenek irni.

BÉCS, WIEDEN
Hotel „Goldenes Lamm“.
Kitünő fekvésü, a cs. k. udvari opera közelében. — Több mint 100 szoba, 90 krtól feljebb. Nyomtatott szobaárjegyzékek. Lóvonat és társaskocsi minden irányban, a déli és közp. államvasut mentén.

CSUPORT J.

Zongora-készitő,
ajánlja
uj és használt zongora-raktárát.
Ócska zongorák ujakra **becseréltetnek.** Zongora-kölcsönző-intézet. Javitások és hangolások pontosan eszközöltetnek. **Zongora-terme: Kristóf-tér 8-ik szám.** 36

Matico-injectio
GRIMAULT & Co. PARIS
Matico levelekből készült ártalmatlan szer legrövidebb idő alatt gyógyitja a **titkos betegségeket**, mint **hólyaghurut**, kankó stb. még akkor is, ha az régi s elhanyagolt volna is. — Egy üveg ára 2 frt.
Matico-tokocskák
(Capsules matico)
a gyógyuláshoz nagy mérvben hozzájárulnak, a javulást gyorsitják. — **Fecskendők** minőség és czélszerüség szerint 1 frt, 60 kr, 35 kr és 25 kr, ugyszintén suspensoriumok mindig készletben.
Egy üveg ára 2 frt 50 kr.
Magyarországi főraktár **TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, király-utcza 12.** 252

LINIMENT GÉNEAU *30 évi siker*
Egyedüli, fájdalom és szőrhullás nélkül az égetést pótoló szer. A legelismertebb állatorvosok, tenyésztők, idomitók, stb által elfogadva. Gyors és biztos gyógyszer, sántitás, ficzamodás, izrokkanás, csuzholyag, inpók stb. ellen. — **Elháritó és oszlaltató.** — Kézzel 3-4 percz alatt alkalmazható.
ÁRA . 3 FRT 50
Pharmacie GÉNEAU, 275, rue Saint-Honoré. PARIS.
Főraktár Budapesten:
Egresy-féle gyógyszertár, V., nádor-utcza 3. sz.

Budapest, V., Nádor-utcza 4. szám.
Bécsi uri ruha verseny társulat.
Gyöngyörü szép frakk és salon öltönyök stb.
Csak két ár: 16 és 28 frt.
304 **WILLIG ÉS REINKOPF.**

FIGYELEMRE MÉLTÓ.
Nagyon jutányos árak mellett ajánlom szolid, kiváló és elismert jó készitményü
Fa- és kárpitos butoraimat
melyeket nagy mennyiségben tartok raktáron.
KARDOS D.
fabutor gyári raktára kárpitos és diszitő.
230 **Budapest, Andrássy-ut 13.**

Szalády-kávét
ajánlunk minden jó magyar háziasszony figyelmébe. Ez ma a legjobb pótkávé az ázsiai szemes kávéhoz vegyitékül, felülmul minden idegen behurczolt kávépótlékot s mégis ára csak ugyanannyi, mint az előbbieké. Kapható a feltaláló
Szalády Antalnál
Budapest, Andrássy-ut 86 sz.
és minden előkelőbb üzletben, helyben és vidéken. Ugyanott
„Hungária-kávé“
táp- és gyógykávé, egészségeseknek is feketén vagy tejjel vegyitve legjobb kávé, betegeknek utasitás szerint használva biztos segélyt nyujt: **gyomor- és bélhurut, rosz emésztés, gyomorégés, gyomor- és fejgörcs, gyomortól eredő fejfájás, vérszegénység, elsoványodás, álmatlanság és idegbajok ellen.** 384
Ára: Egy kiló 1 forint 20 krajczár.
Mért vennél idegent, ha kapsz jó hazait; Ez a jelszó már ma, — jó hazai ez itt, | Az idegen ugyis csak pénzed szereti, Es a magyar őket mégis ugy eteti.

A **Franklin-Társulat** kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára **Szelinszki György** cs. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben I., Stephansplatz Nr. 6.

AZ
OLCSÓ KÖNYVTÁR
Szerkeszti: GYULAI PÁL.

Legujabb megjelent füzetek.

214. füzet. **Planche** Gusztáv. **Müvészek csarnoka.** (Rafael, Michel Angeló, Leonardo da Vinci.) Francziából forditotta Szász Károly. Füzve 30 kr.
215. « **Tibullus elegiái.** Forditotta, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Csengeri János. Füzve 40 kr.
216. « **Petrarca összes szerelmi szonettjei.** Forditotta és magyarázatokkal ellátta Radó Antal. Füzve 80 kr.
217. « **Szász** Károly. **Schiller** Élet- és jellemrajz. Füzve 30 kr.
218. « **Storm** Tivadar. **A kastélyban.** Beszély. Németből forditotta Balla Mihály. Füzve 20 kr.
219. « **Corneille** Péter. **Cinna** vagy Augusztus kegyelme. Tragédia 5 felvonásban. Francziából forditotta Pajor István. Füzve 20 kr.
220. « **Czuczor költeményei.** Füzve 40 kr.
221. « **Racine Athalia.** Tragédia 5 felvonásban. Francziából forditotta Csiky Gergely. Füzve 20 kr.
222. « **II. Fülöp.** Prescott nyomán Szász Károly. Füzve 30 kr.
223. « **Schiller kisebb prózai irataiból.** Aesthetikai értekezések. Németből forditotta Zollner Béla. — Füzve 30 kr.
224. « **William Brough Flipper és Nobbler.** Vigjáték egy folvonásban. Angolból forditotta Csiky Gergely. Füzve 20 kr.
339

Még csak 3 napig.
Előrehaladott évad miatt és még mindég tultömött áru raktár következtében eladom mától fogva **1887. évi január 20-áig** kész téli ruháimat
uri-, fiu- és gyermekruházatokban
készitési áron alul
és bátorkodom a t. cz. vevő közönséget figyelmeztetni, hogy az alkalmat erre felhasználhassák.
Mély tisztelettel 243
NÁDLER SÁNDOR
Budapest, IV., kecskeméti-utcza 15.

VINS FINS DE CHAMPAGNE
MAISON AUBERTIN & Cie à Chalons s/m
Nous donnons avis, que nous avons confier notre depôt général pour la Hongrie á
Mess. F. Lápossy & Cie à Budapest,
Gizella-tér 1. — Egyetem-utcza 2.
Lesquels doivent livrer aux prix d'origine suivants:
Carte Blanche franco Pest en Caise d. 12—30—60 Netto fl 3.—
« « « « en detail . . . . fl 3.50
« noire « « en Caisse d. 12—30—60 . . fl 2.—
« « « « en detail . . . . fl 2.20
401 **AUBERTIN & Cie.**

EAU DE LYS DE LOHSE
50 év óta a legmegbizhatóbb mint mosdóviz ismeretes, mely májfoltokat, bőratkákat, **szeplőket,** gyökeresen eltávolit, valamint a legdurvább, legérdesebb bőrt egy éjen át puhává, fehérré és gyengéddé teszi.
1 eredeti üveg 1 frt 50 kr, nagyobb 2 frt 80 kr és 5 frt.
LOHSE liliomtejszappana,
kétségtelenül a legenyhébb és használatban legtakarékosabb minden toilette szappan között, ment minden savtól, mely nagyon is gyakran egyedüli oka a tisztátalan arczbőrnek.
LOHSE Pompadour arczpora,
rendkivül finom és gyengéd, láthatlanul tapad a bőrhöz, bársonyszerübb minden fajta Poudre de Riz, s ugynevezett «Fettpuder»-nél. **1 eredeti doboz 2 forint.** Fehér és rózsaszinben szőkék, sárgás és chamoisszinben barnák számára. Gyártmányaim vételénél mindig a teljes czégre kell figyelni:
LOHSE GUSZTÁV, 46. Jaeger-strasse Berlin.
Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában stb. 104

A VAN HOUTEN-FÉLE TISZTA CACAO
általánosan mint a legjobb izü s legjobb cacao lett elismerve.
Szaporaságára való tekintettel a VAN HOUTEN-féle TISZTA CACAO, — ámbár látszólag drágább, de mégis **olcsóbb**, mint más egyéb készitmények és egy csésze VAN HOUTEN-féle TISZTA CACAO nem kerül többe, mint egy csésze tea vagy kávé, de miután az egy **különösen tápláló és könnyen emészthető ital, ugy az a valóságban sokkal kevesebbe kerül.** 183

Kapható a jobb gyógyszertárakban, gyógyfükereskedésekben, csemege- és füszerkereskedésekben s czukrázdákban bádogszelenczékben 1/2, 1/4 és 1/8 kiló tiszta sulytartalommal.

Elárusitó helyek: BUDAPESTEN Brázay Kálmán muzeum-körut 23., **Halbauer testvérek** király-utcza 9., **Hoff Károly J. utóda** kishid-utcza 7., **Fanta Károly** fürdő-utcza 5. sz. a «Struczhoz», **Takáts Lajos** hatvani-utcza 19., **Neruda Nándor** hatvani-utcza 7., **Seidl J.** koronaherczeg-utcza 18., **Thalmayer és Seitz,** nádorutcza 10., **Wenzinger M.** főüzlete Budán, fő-ut 28., fiókűzlet vár, tárnok-utcza 6.

BAZILIKA-SORSJEGYEK.
Legközelebbi huzás 1887. február 1-én.
Főnyeremény 100,000 frt.
EREDETI SORSJEGYEK
a napi árfolyam szerint kaphatók.
RÉSZLETFIZETÉSRE
a következő feltételek mellett adjuk el: 405
2 darabot 21 havi 1 forintos részletekben
3 darabot 21 havi 1 forint 50 krajczáros részletekben
5 darabot 21 havi 2 forint 50 krajczáros részletekben
A „MERCUR“
kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete POLITZER S.
Budapest, V. kerület, Dorottya-utcza 12. szám alatt.
A „MERCUR“ hiteles sorsolási tudósitó előfizetési ára egész évre **2 forint.**

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb és legismertebb rendelési intézet** a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.
Dr. LEITNER
43 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. sz. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, d.u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 163

Ősz haj nincs többé!
A DICQUEMARE roueni vegyész által készitett
Mélanogène
a hajat, bajuszt vagy szakállt azonnal **fekete, barna, gesztenyeszinü** vagy **szőkévé** festi a nélkül, hogy a bőrt megfestené, a fehérnemüt piszkitaná vagy beavatatlanok által felismerhető volna. Teljesen ártalmatlan.
Egy doboz ára **3.50** frt. — Vidékre **3.95** frt beküldése mellett bérmentve vagy utánvéttel. Budapesten: **Török J. gyógyszertára, király-utcza 12.** 148

Legolcsóbb, legczélszerübb és legkényelmesebb
megszerzése a sorsjegyeknek.

Huzás február 1-én.
BAZILIKA
sorsjegyek.
Játéktartam 50 év.
Adómentes.

Huzás február 1-én!
Ajánlunk
BAZILIKA-SORSJEGYEKET
készfizetés mellett **8 frt 70 krért**, vagy **2 frt előleg mellett**, a mely esetben a **hátralék** azaz **7 frt 70 kr.** (beleszámitva kamat és bélyeg) 6 hó alatt a vevő tetszése szerint fizethető le, **anélkül**, hogy magát havi részletfizetésekre **kötelezné.**
Az előleg lefizetése után azonnal a vevő egy a sorsjegyek **sorozatával** és **számával** ellátott **letétjegyet** kap, (nem részletlevelet, mert a sorsjegyeknek részletlevelek utján való megszerzése nagyon drága és kényelmetlen) és már a legközelebbi huzáson minden nyereményre **egyedül** játszik.
Bérmentes beküldésért, kéretnek a t. megrendelők utalványilag 20 krral többet küldeni.

Évente 3 huzás
és pedig:
Február 1-én.
Főnyeremény
100,000 forint.
Junius 1-én.
Főnyeremény
200,000 forint.
Deczember 1-én.
Főnyeremény
100,000 forint.
A legkisebb nyeremény **6** frttól emelkedőleg **10** frtig.

KORITZ ANTAL és TÁRSA bank- és váltóház BUDAPESTEN,
Harminczad-utcza 2. sz., József-tér sarkán. 407

CHINA-VAS-SZÖRP
GRIMAULT és Társ. gyógyszerésztől Párisban.
Ezen szörp tiszta és tetszetős állapotban **chinát** valamennyi zsongitó szerek között a legkitünőbbet és **vasat**, a vér alkatrészeinek egyik fő-főtényezőjét tartalmaz.
Párisban a legelső orvosi tekintélyek által ugy a **vérszegénység** s **sápkór ellen,** mint a **fiatal leányok kifejlődését elősegitő szerül** rendeltetik. **A vérszegénység** és **a fehér folyás** által, melyekben a nők oly gyakran szenvednek, előidézett borzasztó gyomorfájások ezen szörp által a lehető legrövidebb idő alatt eltávolittatnak. Elősegiti és szabályozza a **havitisztulást** s a **sápadt** és **görvélyes gyermekeknél** a legjobb sikerrel alkalmaztatik. — A siker sohasem marad el.
Chinaszörp ára 2 frt, 6 üveg ára 10 frt 50 kr.
Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél király-utcza 12. szám.

SZAB. OSZTR.-MAGY. ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG.
Hirdetmény.
A szab. osztr.-magyar államvasut-társaság nyugdijintézeti épületében (Teréz-körut 46. sz.) folyó évi május hó 1-től kezdve **lakások, kávéház-helyiségek, boltok, festők vagy fényképészek czéljaira alkalmas műtermek,** végre **nagy világos pinczeraktárak bérbe adatnak.**
Az igazgató-bizottság.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója, és börbetegségeket, gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, gyorsan és alaposan
Dr. GARAY ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: Budapest, VI. ker. gyár-utcza 7., I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. Garai Antalnál megrendelhető:
Népszerü utmutató
a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez
czimü könyv. — **Ára 2 frt 50 kr.** 203
A könyv tartalma: I. Az ivarszerek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

Magy. kir. államvasutak. — Üzletvezetőség Budapest.
853/III. sz.
Pályázati hirdetmény.
A magy. kir. államvasutak tokaji állomásán, a vendéglői üzlet bérletére ezennel pályázat nyittatik.
Felhivatnak ennélfogva mindazok, kik a vendéglői üzletet bérbe venni akarják, hogy szabályszerüen bélyegzett és kellő bizonyitványokkal felszerelt ajánlatukat folyó év január hó 31-ik napjáig, a m. kir. államvasutak budapesti üzletvezetőségének forgalmi osztályába benyujtani sziveskedjenek, hol a vendéglő bérletére vonatkozó feltételek is megtekinthetők.
Az üzletvezetőség.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:
Ungarisches Sprachbuch.
A
MAGYAR NYELV ALAPOS ELSAJÁTITASARA.
IRTA
BARNA J.
TANÁR.
Az I. rész, 2 füzetben à 40 krajczar.
A II. rész ára 60 kr.

A legkinosabb fogfájást
azonnal és biztosan megszünteti a Dr. LEJOSSE által **PÁRISBAN** feltalált, a leghiresebb orvosok s a nagy közönségnél legnagyobb kitüntetésben részesült
RAVISSANTE SZÁJVIZ,
mely feleslegessé teszi a fájós fogak azonnali kihuzását. Felülmulhatatlan, ezerszeresen kipróbált s legjobb hirnevü készitmény, valamint a beteg, ugy a még egészséges fogak ápolására, épen tartására, teljes tisztitására és a foghus erősitésére. Napontai használatnál a foghus vérzését, a fogak olvasodását, a fogak romlását meggátolja és a **legkinosabb fogfájást tökéletesen megszünteti.** — Felnőttek és gyermekek egyaránt használják a legjobb sikerrel és ma holnap egy családnál sem fog e kitünő szer hiányozni.
Egy eredeti üveg ára 1 forint.
A RAVISSANTE FOGPOR, felülmulhatatlan, legjobb hatásu és teljesen ártalmatlan; a fogakat gyönyörü szépen fehériti. — **Egy doboz ára 50 krajczár.**
Levélbeli megrendelések utánvétel mellett postafordultával eszközöltetnek.
Központi főraktár: SVARCZ F. U. illatszertárában, Városház-tér 9. szám Budapesten. Valódi minőségben kaphatók még Török József ur gyógyszertárában és a legtöbb vidéki gyógytárakban és gyógyfükereskedésekben. 2868

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6. szám alatt.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.